

AkademiKürsü

Hukuk · Toplum · Kültür · Yaşam

Temmuz 2020 · Sayı 7

Adalet Bakan Yardımcısı
Cengiz ÖNER ile Söyleşi

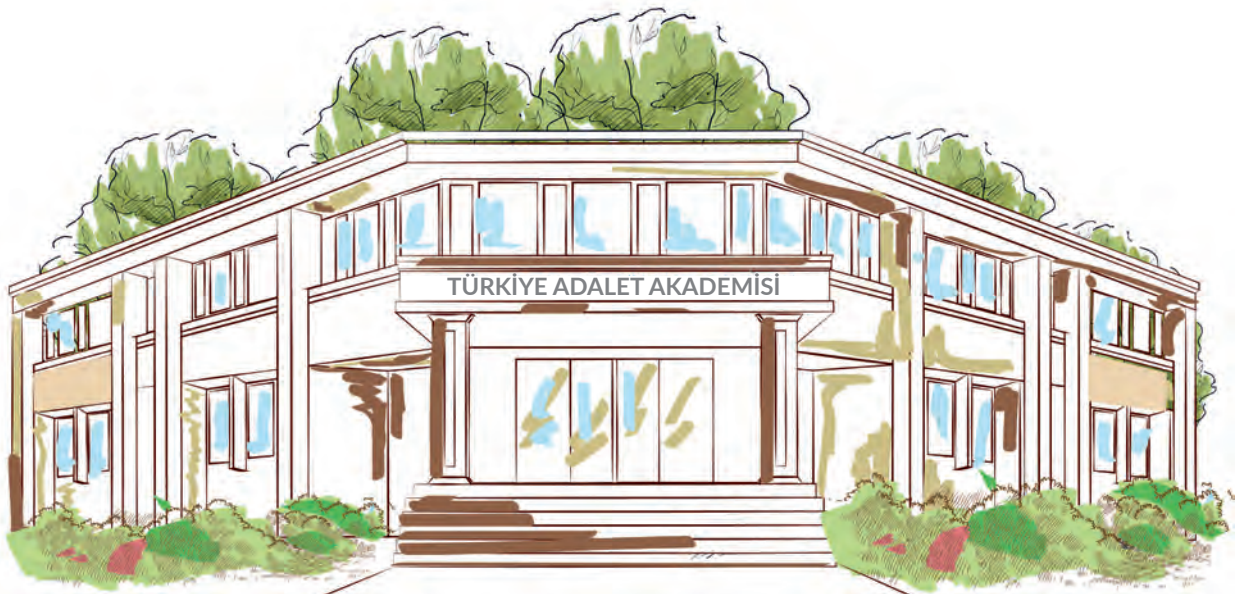
Gezilmesi ve Görülmesi Gereken Bir Miras
SAFRANBOLU

Uzaktan Eğitim Merkezi

12 Öfkeli

Lekelenmeme Hakkı

Franz KAFKA-Dava

Yeniden Merhaba...

Türkiye Adalet Akademisi tarafından 2016 yılından bu yana başarılı bir şekilde yayınlanan Akademi Kürsü Dergisi'nin, Akademinin yeni vizyonuna uygun bir bakış açısıyla hazırlanan yedinci sayısı ile yeniden karşınızda olmanın gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz.

Derginin yenilenen formatında, önceki sayılarımızda yer alan zengin ve renkli içeriğe ek olarak, hem hâkim ve savcılar ile adayların yararlanabilecekleri mesleki bilgiler içeren yazılar, hem de alanında uzman çalışma arkadaşlarımız tarafından kişisel gelişime yönelik hazırlanan çalışmalar yer alıyor.

Bu sayıda; zaman ayırarak bizlere söyleşi imkânı sağlayan Adalet Bakan Yardımcısı Sayın Cengiz Öner ve "12 Öfkeli" Tiyatro Oyunu Yönetmeni M. Akif Yeşilkaya ile eserleriyle dergiye katkıda bulunan bütün yazarlarımıza şükranlarımızı arz ediyoruz.

"Güven Veren Adalet İçin Etkin Eğitim" vizyonuyla eğitim çalışmalarını sürdüren Türkiye Adalet Akademisinde, hâkim ve savcı adaylarının meslek öncesi pratik bilgi ve becerilerini geliştirebilecekleri 'Akademi Uygulama Adliyesi' açıldı.

Dijital eğitimi geliştirmek, ihtiyaç duyulan konularda çevrimiçi ve çevrimdışı uzaktan eğitimler düzenlemek amacıyla 'Eğitim Platformu' ve 'Uzaktan Eğitim' gibi yeni hizmetler, bütün hâkim ve savcılar ile hâkim ve savcı adaylarının istifadesine sunuldu.

Yine eğitim müfredatına destek olmak, meslek öncesi ve meslek içi eğitim modüllerini geliştirmek amacıyla modül yazma çalışmaları başlatıldı.

Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınının ülkemizde de görülmesi üzerine insan sağlığı ön planda tutularak, hemen harekete geçildi ve yüz yüze eğitim faaliyetlerini durdurma kararı alındı.

Bu dönemde hâkim ve savcı adaylarının eğitiminin aksamadan devam ettirilmesi amacıyla uzaktan eğitim modeli hayata geçirildi. Hem meslek öncesi, hem meslek içi, hem de uzaktan eğitimler çevrimiçi ve çevrimdışı olarak sürdürüldü.

Mart ayında ara verilen ve uzaktan eğitim modeli ile yürütülen hâkim ve savcı adayları eğitimi, kontrollü normalleşme süreci ile birlikte hazırlanan kılavuz çerçevesinde, "maske, mesafe, temizlik" kurallarına azami şekilde uyularak, Haziran ayında yeniden başladı.

Son söz olarak; hukuk, toplum, kültür ve yaşama dair geniş bir yelpazedeki söyleşi, yazı ve şiirlerin yer aldığı derginin hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyor, sizlere de iyi okumalar diliyorum.

Sağlıcakla kalın...

Muhittin ÖZDEMİR
Türkiye Adalet Akademisi Başkanı

AKADEMİKÜRSÜ

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ ADINA
YAYIN SAHİBİ

Muhittin ÖZDEMİR

Türkiye Adalet Akademisi Başkanı

EDİTÖR

Adnan DÖNDERALP - Hâkim

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Fethullah SOYUBELLİ - Hâkim

YAYIN DANIŞMANI

Fatih AKBABA

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Yasemin ARIK - Uzman

DERGİ YAYIN KURULU

Adnan DÖNDERALP - Hâkim

Yasemin ARIK - Uzman

Esra Nihan BRIDGE - Psikolog

Esmâ AVAN - Sosyal Çalışmacı

Ali Burhan ÖZKAN - Sosyal Çalışmacı

Aktan Oral OKUDUCU - Uzman

DİZGİ VE GRAFİK TASARIM

Hüseyin ÖZTÜRK

FOTOĞRAF

Oğuzhan AY

YAYIN YÖNETİM MERKEZİ

Türkiye Adalet Akademisi

Ahlatlıbel Mahallesi Şehit Savcı Mehmet Selim

Kiraz Bulvarı 06095 Çankaya/Ankara

Tel: 0 312 489 81 80 Faks: 0 312 489 81 01

E-posta: kulturel.dergi@taa.gov.tr

BASKI

Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu İş Yurdu

Müdürlüğü Matbaası İstanbul Yolu 13. km

Ergazi, Şaşmaz/ANKARA

Tel: 0 (312) 278 76 10 - Fax: 0 (312) 278 25 68

ISSN NO: 2149-2050

Haberler

4-10

Akademi Söyleşileri

11-16

İndi Yüreğim Suya

Mehmet TAŞTAN

17

Adalet Bakan Yardımcısı

Cengiz ÖNER ile Söyleşi

18-22

Muştu

İlhami DEMİRKOPARAN

23

15 Temmuz'da Yaşadıklarım!

Ergün ŞAHİN

24-28

Çocuk

Turan ZONGUR

29

Uzaktan Eğitim Merkezi

Bahar AKBAŞ AYGÜN

30-33

*Lekelenmeme Hakkı Çerçevesinde
İhbar Kaydı ve SYOK*

Ersel ASLAN - Onur Utku SEVİM

34-39

12 Öfkeli - Tiyatro Oyunu

40-44

Sessiz İstanbul

Prof. Dr. Ömer Adil ATASOY

45

Enteresan Bir Kişinin ve Şişinin Hikayesi

Nazım BAL

46-51

Gezilmesi Görülmesi Gereken Bir Miras
SAFRANBOLU

Serpil ÖZER KARA 52-55

Franz KAFKA-Dava 56-57

Hiçbir Şey Eskisi Gibi Olmayacak mı?
Covid-19

Ali Burhan ÖZKAN 58-61

Çalışan Anne Dilamması

Esmâ AVAN 62-64

Anne

İmran YAŞAR 65

İlişkilerde Mahşerin Dört Atlısı

Esra Nihan BRIDGE 66-68

Sevgilim

Şerife Pamuk ÇETİN 69

Feth-i Kabir

Aktan Oral OKUDUCU 70-71

Sekiz Yüz Elli Yedi

Nazım Hikmet - Ocak 1921 72

İÇİNDEKİLER

AKADEMİKÜRSÜ DERGİSİ'NE ESERLERİNİZİ GÖNDERMEK İÇİN

Dergimizde kültür, edebiyat, sanat, yaşam ve hukuk alanında akademik olmayan çalışmalar gibi birden fazla alanda eserler yayınlanmaktadır.

Dergimizde yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlara aittir.

Dergiye gönderilen eserler başka bir yerde yayımlanmış veya yayımlanacak ise mutlaka belirtilmelidir.

Eser sahipleri eser başlığının altında isim, ünvan ve e-posta adreslerini belirtmelidirler.

Eserler e-posta ekinde dijital olarak (word dosyası vb. formatlarda) gönderilmelidir.

Yayımlanan eserler için telif ücreti ödenmez.

Eserlerinizi kulturel.dergi@taa.gov.tr adresine yollayabilirsiniz.

Akademi Uygulama Adliyesi Açıldı

“Türkiye Adalet Akademisi; hâkim ve savcı adaylarının meslek öncesi pratik bilgi ve becerilerini geliştirebilecekleri “Uygulama Adliyesi”ni açarak eğitime hazır hale getirdi.”

Hâkim ve savcı adaylarının mesleğe uyum sağlamalarını hızlandırmak için, meslek öncesi eğitimlerde teorik eğitimlerin yanı sıra, adayların pratik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla Türkiye Adalet Akademisi bünyesinde “Akademi Uygulama Adliyesi” açıldı.

Hâkim ve savcı adaylarının yargısal uygulamaları yerinde görüp tecrübe edecekleri bir atmosfer oluşturma amacıyla aslına uygun bir şekilde 280 metrekarelik alan üzerine inşa edilen uygulama adliyesinde, gerçek bir adliye gibi hâkim ve savcı odaları, duruşma salonu, icra müdürlüğü, ön büro, mahkeme ve savcılık kalemi gibi birimler bulunmaktadır.

Akademi Başkanı Muhittin Özdemir; “Akademi Uygulama Adliyesini kurmaktaki amacımız, hâkim ve savcı adaylarının yargısal uygulamaları yerinde görüp tecrübe sahibi olabilecekleri bir atmosfer oluşturmaktır. Bir adliye binasındaki gibi hâkim ve savcı odaları, duruşma salonu, icra müdürlüğü, ön büro, mahkeme ve savcılık kalemi gibi birimlerden oluşturuldu. Uygulama Adliyesinde eğitim alan hâkim ve savcı adaylarımız, mahkeme yönetim sistemine uygun şekilde UYAP ve SEGBİS altyapılarına da ulaşarak, eğitimlerde bu sistemleri de kullanma imkanı bulacaklardır” dedi.

Hâkim ve Savcı Adayları Eğitimi Yeniden Başladı

“COVID-19 salgını nedeniyle mart ayında ara verilen ve uzaktan eğitim modeli ile yürütülen hâkim ve savcı adayları eğitimi, kontrollü normalleşme süreci ile birlikte yeniden başladı.”

KONTROLLÜ NORMALLEŞME SÜRECİNDE EĞİTİM 21 KİŞİLİK SINIFLARDA YAPILIYOR

15 Haziranda başlayan yüz yüze eğitimlerde, 167 hâkim ve 102 savcı olmak üzere toplam 269 Avukatlık Mesleğinden Geçen 9. Dönem Adli Yargı adayı her sınıfta 21 kişi olacak şekilde 13 farklı sınıfta ders alıyor.

15 Haziran ile 28 Temmuz arasında Türkiye Adalet Akademisinde örgün eğitim, 3 Ağustos-4 Eylül arasında ise uzaktan eğitim, yine 7 Eylül-15 Ekim tarihleri arasında ise örgün eğitim olmak üzere eğitimlerin 4 aylık sürede tamamlanması öngörülmüştür.

Akademide verilecek örgün eğitimlerde hâkimlik sınıfında, Hukuk Mahkemeleri Uygulamaları, Hukuk Mahkemesinde Sık Karşılaşılan Davalar, Ceza Mahkemesinde Sık Karşılaşılan Davalar, Ceza Mahkemesinde Sık Karşılaşılan Davalar, Adalet Yönetimi, Kişisel Gelişim Dersleri olmak üzere 132 saat; savcılık sınıfında ise, Savcılık Uygulamaları, Sık Karşılaşılan Davalar, Adalet Yönetimi Dersleri, Kişisel Gelişim Dersleri, Seminer Dersleri olmak üzere toplam 129 saat; Hazırlık Eğitimi sınıfında ise, Ceza Bölümü Dersleri, Hukuk Bölümü Dersleri, Adalet Yönetimi Dersleri, Kişisel Gelişim Dersleri olmak üzere 144 saat eğitim verilmesi planlanıyor.

EĞİTİMDE “MASKE, MESAFE, TEMİZLİK” KURALLARINA AZAMI ŞEKİLDE UYULUYOR

Türkiye Adalet Akademisinde Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda Kontrollü Normalleşme Sürecine İlişkin Çalışma Esasları Kılavuzu hazırlandı. Hazırlanan kılavuza uygun olacak şekilde de eğitim planı oluşturuldu. Derslikler, yemekhane, yatakhane, kütüphane ve sosyal tesisler sosyal mesafe kurallarına uygun şekilde düzenlendi.

Akademideki eğitimler, hazırlanan kılavuz çerçevesinde yürütülüyor ve eğitimde “maske, mesafe, temizlik” kurallarına azami şekilde uyuluyor.

TAA Eğitim Platformu; Hâkim ve Savcılar ile Adayların Hizmetinde

Türkiye Adalet Akademisi tarafından dijital eğitimi geliştirmek, ihtiyaç duyulan konularda çevrimiçi ve çevrimdışı olarak uzaktan eğitimler düzenlemek amacıyla hazırlanan TAA Eğitim Platformu; bütün hâkim ve savcılar ile hâkim ve savcı adaylarının hizmetine sunuldu.

Türkiye Adalet Akademisi tarafından dijital eğitimi geliştirmek, ihtiyaç duyulan konularda çevrimiçi ve çevrimdışı olarak uzaktan eğitimler düzenlemek amacıyla hazırlanan TAA Eğitim Platformu; bütün hâkim ve savcılar ile hâkim ve savcı adaylarının hizmetine sunuldu.

Açık kaynak kodlu eğitim yazılımı olan MODDLE sistemi üzerinde tasarlanan "Eğitim Platformu", Forum, Aday Eğitimi, Meslek İçi Eğitim ve Uzaktan Eğitim olmak üzere dört bölümden oluşuyor. Hâkim-savcı ve adaylar sisteme sicil numaraları ile üye olarak, içeriklerden faydalanabilecek.

Türkiye Adalet Akademisi Eğitim Platformu'nun, **Forum bölümü**; hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılarının bilgi ve belge paylaşabilecekleri, aynı zamanda uygulamada ortaya çıkan sorularına cevap bulabilecekleri sosyal bir platformdur.

Aday Eğitimi bölümünde; Akademi sürdürülen yüzyüze eğitimin dijital ortamda interaktif sürdürülmesi hedeflenmektedir. Her eğiticinin, her adayın sanal bir sınıfı bulunarak; sanal ortamda, görüntülü, sesli materyallerin yanı sıra gerekli bilgiler ve etkinlikler paylaşılacak. Sanal sınıflarda ayrıca online ders yapılabileceği gibi yazılı ve sözlü soru sorma imkanı da mevcut.

Meslek İçi Eğitim bölümünde ise; Akademi tarafından yapılan meslek içi programlar, seminer notları, görsel videolar paylaşılacak, ayrıca hâkim ve savcılarının meslek içi eğitim programlarının yanında Uzaktan Eğitime yönelik talepleri de alınacak.

Uzaktan Eğitim bölümünde; mevcut yüzer kişilik üç sanal sınıfta aynı anda üçyüz kişi uzaktan online eğitim alarak, eğitim sırasında soru sorulabilecek, sunum ve diğer materyalleri kullanabilecek. Eğitim bittiğinde yapılan içerik Platforma kaydedilecek ve offline olarak her zaman kullanılabilir.

Akademide Uzaktan Eğitim Modeli Hayata Geçirildi

Tüm dünyada etkisini göstermeye başlayan COVID-19 salgını önlemleri kapsamında, hâkim-savcı adaylarının eğitiminin aksamadan devam ettirilmesi amacıyla uzaktan eğitim modeli hayata geçirildi.

COVID-19 salgını nedeniyle Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu'nun tavsiye kararları göz önünde bulundurularak 12 Mart 2020 tarihinde yüz yüze eğitimlere ara verilmesinden sonra, Türkiye Adalet Akademisinin Teşkilatı İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca Akademi bünyesinde kurulan "Uzaktan Eğitim Merkezi"nin teknik donanım ve ihtiyaçları giderilerek, profesyonel bir stüdyo oluşturulmasının ardından, konunun uzmanı personel ile eğitim kadrosu kamera karşısına geçti.

"Uzaktan Eğitim Merkezi" bünyesinde oluşturulan profesyonel çekim stüdyosunda, bir yandan müfredatta bulunan ders ve konulara ilişkin çevrimdışı eğitim videoları hazırlanarak uygulamacıların erişimine sunulurken, bir yandan da online uzaktan eğitim başladı.

İlk olarak Türkiye Adalet Akademisinde 7 sınıftan oluşan toplam 240 hâkim ve savcı adayı sistem üzerinden online ders kaydı yaptırdı. İlk online uzaktan eğitim de, 'Savcılık Uygulamaları' dersi ile başladı.

Akademide 122 Stajyer Avukata Eğitim Verildi

Türkiye Adalet Akademisi ile Türkiye Barolar Birliği arasında imzalanan "Ortak Eğitim İş Birliği Protokolü" kapsamında, 122 stajyer avukata "Soruşturmalarla Koruma Tedbirleri ve Genel Savcılık İşlemleri" ile ilgili mesleki eğitim verildi.

Hâkim, savcı ve avukatlar arasında ortak bir bakış açısı geliştirebilmesi ve adalete olan güvenin artırılmasına katkı sağlaması amacıyla Türkiye Adalet Akademisi ile Türkiye Barolar Birliği tarafından imzalanan "Ortak Eğitim İş Birliği Protokolü" kapsamında Türkiye Adalet Akademisinde düzenlenen mesleki eğitim programında, 122 stajyer avukata "Soruşturmalarla Koruma Tedbirleri ve Genel Savcılık İşlemleri" ile ilgili eğitim verildi.

‘Eğitim Modülleri Geliştirme Çalışma Grubu’ Toplantısı Gerçekleştirildi

Türkiye Adalet Akademisi ve Avrupa Konseyi iş birliğiyle “Ceza Adalet Sisteminin Güçlendirilmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesi İçin Yargı Mensuplarının Kapasitesinin Artırılması Ortak Projesi” kapsamında ‘Savcılık Uygulamaları’ dersi ‘Eğitim Modülleri Geliştirme Çalışma Grubu’ toplantısı gerçekleştirildi.

Türkiye Adalet Akademisinin yeni dönemde uygulamaya koyduğu eğitim müfredatına destek olmak, meslek öncesi ve meslek içi eğitim modüllerinin geliştirilmesi amacıyla Avrupa Konseyi danışmanları ile birlikte Türkiye Adalet Akademisi yöneticileri ve eğitimcileri, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve ilk derece mahkemesi hâkim ve savcılarının katıldığı toplantıda, “Savcılık Uygulamaları” dersi için eğitimde program geliştirme grup çalışmaları yapıldı.

AKADEMİ BAŞKANI MUHİTTİN ÖZDEMİR: EĞİTİMİ YEDİ ALT BAŞLIĞA BÖLDÜK

Türkiye Adalet Akademisinin 20 Mayıs 2019’da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yeniden açıldıktan sonra “Güven Veren Adalet İçin Etkin Eğitim” anlayışı ile yola çıkıldığını vurgulayan Türkiye Adalet Akademisi Başkanı Muhittin Özdemir, kurumsal yenilenme hedefinde çalışmalarının hızlı ve etkin bir şekilde sürdürüldüğünü belirtti. Özdemir; “Yargı camiasında hâkim ve savcı adaylarımızın niteliğini arttırmak amacıyla yeni bir eğitim sistemi

kurguladık. Yeni dönemde farklı üniversitelerden akademisyenlerle meslek öncesi eğitimlerin analiz çalışmalarını yaptık. Bunun sonucunda da ‘Meslek Öncesi Eğitimin Analizi ve Yeni Bir Model Önerisi’ isimli rapor hazırladık. Raporun ikinci aşamasında modüler bir sistem kurgulayarak, eğitimi yedi alt başlığa böldük. Birinci alan ceza hukuku uygulamaları, ikinci alan özel hukuk uygulamaları, üçüncü alan idari yargı uygulamaları, dördüncü alan kişisel gelişim uygulamaları, beşinci alan insan hakları uygulamaları, altıncı alan adalet yönetimine ilişkin uygulamalar ve bu kapsamda yaptığımız alt dersleri ve içeriklerinin belirlenmesiyle ikinci aşamayı tamamlamış olacağız” dedi.

TASLAK MODÜLLER HAZIRLANDI

En büyük hedeflerinin hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre karar veren bağımsız ve tarafsız hâkim ve savcılar yetiştirmek olduğunu belirten Akademi Başkanı Özdemir; “Akademide görev yapan öğretim üyeleri ve hakimlerimizle birlikte dört

farklı konuda taslak modül çalışması yaptık. Bunun birincisi bugün burada da konumuzu olan “Savcılık Uygulamaları”. Bu modülü hazırlamamızdaki temel hedef; bir savcımız görevine başladığında ihtiyaç duyacağı her türlü bilgiyi ve pratiği modülün içerisinde bulabilmesini sağlamak. ‘Savcılık Uygulamaları’ modülü son aşamasına geldi. Aynı şekilde bu proje ile birlikte ortak yürüteceğimiz ceza hukuku uygulamaları konularını da belirledik” dedi.

İNTERAKTİF EĞİTİM MODELİ GELİŞTİRDİK

Türkiye Adalet Akademisinin, eğitimlerini dijital ortamda da yürütülebilir kılmak amacıyla, interaktif eğitim modeli de hazırladıklarını belirten Akademi Başkanı Özdemir; “Eğitim sistemimizi fotokopilerden arındırarak, dijital ortamda kalıcı kılmak amacıyla, bir eğitim platformu oluşturduk. Eğitimlerimizi video içerikleriyle zenginleştirerek, meslekte bulunan hâkim ve savcılarımıza da ulaşma hedefindeyiz. Eğitim platformumuz şu an son aşamaya geldi, çok kısa bir süre içerisinde eğitimlerimize başlayacağız” dedi.

PROJE 36 AY SÜRECEK

Avrupa Konseyi Proje Yöneticisi Yücel Erduran da, 36 ay sürecek projenin Mart 2022 tarihine kadar devam edeceğini belirtti. Erduran; “Projenin iki ana yararlanıcısı var; Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Adalet Akademisi. Tabi ki başka yararlanıcı kurumlarımız da var. Proje 36 ay

sürecek ve Mart 2022 yılına kadar devam edecek. Proje ile hukukçuların kapasitelerini güçlendirmeyi amaçlıyoruz. İhtiyacın belirlenmesi için Eylül ayından Ocak ayına kadar ihtiyaç analizleri çalışmaları yaptık. Bunlardan bir tanesi mevzuat ve politikalarla ilgiliydi. Bu kapsamda mevcut politikaların kullanılmasının insan hakları sözleşmesi ihlallerine neden olup olmadığını anlamaya çalıştık. Hazırladığımız raporun görüşleri alınıyor, kısa bir süre sonra da bu raporu tüm ortaklarla paylaşacağız” dedi.

İHTİYAÇ ANALİZLERİ BELİRLENDİ

Avrupa Konseyi Proje Yöneticisi Yücel Erduran; “Hukuki çerçevede soruşturma yapan savcılar için şablonlar geliştirmeye çalışacağız. Özellikle standart uygulamaların geliştirilmesi amacıyla el kitapları hazırlayacağız iki yıl boyunca. Hazırladığımız ihtiyaç analizi raporunda kırk altı ana tavsiye var. Kurumsal yapı, eğitim portalı, eğitim materyali, staj dönemi, eğitim süresi, eğitim yöntemleri, müfredat ve adaylarla ilgili çeşitli önerilerde bulunuyoruz. Adalet Akademisinin yaptığı çalışmalar ile bu tavsiyelerin büyük çoğunluğu örtüşüyor. Proje kapsamında 1500 hâkim ve savcı ile 600 hâkim ve savcı adayının eğitimleri ön görülmüştü. Ancak Adalet Akademisinin yeni yaptığı planlama neticesinde biz de bu eğitim modüllerinin kullanılma süresine göre bu rakamları revize edeceğiz. Meslek öncesi eğitime yönelik daha farklı bir çalışma yapacağız, buna da önümüzdeki dönemde karar vereceğiz” dedi.

Danışma Kurulu Covid-19 Süreci Sonrası İlk Kez Toplandı

Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulu, Adalet Bakan Yardımcısı Cengiz Öner başkanlığında 2020 yılının ikinci, COVID-19 süreci sonrası ise ilk toplantısını 5 Haziran 2020 tarihinde gerçekleştirdi.

Yılda iki kez toplanması gereken Türkiye Adalet Akademisi Danışma Kurulu, 2020 yılının ikinci toplantısını gerçekleştirdi. Toplantının gündemi, 24 Ekim 2019 tarih ve 30928 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 10 uncu maddesi gereğince Mülakat Kuruluna üye seçimi oldu.

2 Mayıs 2019 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden açılan Türkiye Adalet Akademisinin 'Güven Veren Adalet İçin Etkin Eğitim' sloganı ile hızlı bir şekilde başlayan eğitim sürecinin COVID-19 virüsü nedeniyle bir süredir uzaktan yürütüldüğünü vurgulayan Bakan Yardımcısı Cengiz Öner, Akademinin çok kısa bir sürede çok uzun bir yol kat ettiğini, tüm dünyanın içinde bulunduğu salgın ortamında dahi nitelikli hâkim ve savcılarının yetiştirilmesi için uzaktan eğitimlerin başarıyla sürdürüldüğünü belirtti.

Türkiye Adalet Akademisinin etkin eğitim vizyonu çerçevesinde hazırlanan eğitim modüllerini kurul üyeleri ile paylaşarak, özellikle koronavirüs sürecinde Akademinin eğitim sisteminde yaptığı yenilikler hakkında bilgi veren Öner; "Türkiye'de ilk koronavirüs vakasının tespit edilmesinden itibaren, Türkiye Adalet Akademisi gerekli önlemleri alarak, hâlihazırda eğitim süreci devam eden hâkim adaylarını evlerine yönlendirdi. Çok kısa bir süre içerisinde de, Akademi bünyesinde 'Canlı Dersler' ve 'Eğitim Videoları' oluşturuldu. Bu süreçte hâkim ve savcı adaylarına bu süreçte toplamda 92 saat ders anlatıldı. Bu muhteşem bir başarı örneği. Eğitim müfredatı hazırlanırken oluşturulan standartlar UZEM bünyesinde de aynı şekilde sürdürüldü." dedi.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem ÖZEN:

Adaleti temsil ettiğimizi hiçbir zaman unutmayacağız...

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muharrem Özen, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademik Kürsü” etkinlikleri kapsamında 14 Ocak 2020 tarihinde düzenlenen programda, hâkim ve savcı adayları ile “Kanunilik İlkesi, Kıyas Yasağı ve Yorum” konulu bir söyleşi gerçekleştirdi.

Hâkim ve Savcı adaylarına hitap eden Prof. Dr. Muharrem Özen, “Bugün burada sizlerle olmak hem onur hem de gurur verici. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu birçok öğrencim ile aynı atmosferi solumak çok güzel bir duygu. Adalet sistemine katkı sağlayacak siz genç nesil ile sohbet etme ortamı ise heyecanlı hissetmeme neden oldu. Hukukçu olmak hâkimin yorum yapma yeteneğini, yöntemini belirleyen en güzel meslek bence. Sizler şu anda hâkim ve savcı adayları olarak yargı camiasında çok güzel işler başaracaksınız.” dedi.

Ceza Kanunları Hukukun Matematiğidir.

En büyük eksikliğimizin okumak olduğuna değinen Prof. Dr. Özen, “Ceza kanunlarını yorumlayabilmek için iyi bir okuyucu olmak gerekir. Hukukun temelini de ceza kanunları oluşturuyor. Türkiye’nin en büyük eksikliklerinden biri de hukuk ansiklopedileridir. Hangi karar olursa olsun tüm kararları okumalısınız. Bunun yanında ayda bir defa özellikle hukukla ilgili olmayan bir kitap mutlaka ama mutlaka okunmalı. Hepinizin bir kütüphanesi bulunmalı. Ülkemiz 15 Temmuz sonrası çok ağır bir travma geçirdi. Bu ülke hepimizin, ortak paydamız güzel işlere imza atmak olmalı. Adaleti temsil ettiğimizi hiçbir zaman unutmayacağız.” dedi.

Söyleşinin ardından hâkim ve adaylarının sorularını da yanıtlayan Prof. Dr. Muharrem Özen’e günün anısına plaket takdim edildi.

AKADEMİK KÜRSÜ

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol PARLAK:

Sanatın tamamı inanç kaynaklıdır...

AKADEMİ SÖYLEŞİLERİ

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Parlak, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında 22 Ocak 2020 tarihinde düzenlenen programda; hâkim ve savcı adayları ile “Müzik ve Kültür” konulu bir söyleşi gerçekleştirdi.

Hâkim ve savcı adaylarına hitap eden Prof. Dr. Erol Parlak, “Sizlerle bu platformda bir arada olmak beni çok mutlu etti. Kültür sanat denilince çok zengin bir kültür coğrafyası içerisinde olduğumuzu görüyoruz. Ülkemiz içinde bulunduğu bunca birikime, kültüre, güzelliğe ve tutkuya rağmen maalesef hâlâ sanat nedir ne değildir, ne kadar gereklidir tartışmaları sürüyor. Özellikle de mesleki alanlarda ne kadar gereklidir gibi tartışmalara giriyoruz. Toplumun kültürel hafızasından, manevi evreninden kaynaklı müziklerin ne olduğu ile ilgilendiğimizde sanata verilen değer anlaşılacaktır.” dedi.

Kâinat Tamamen Sesten Oluşuyor

Müziğin geniş bir alan olduğuna değinen Prof. Parlak, “Sanatın tamamı inanç kaynaklıdır, insanın kendi varoluşunu anlamaya ilgili bir anlamda da... İnsanın dünyadaki mevcudiyetinin, ruhundaki sırta ermenin ve manevi evrenini anlamaya çalışmasının ifade ediliş tarzıdır sanat. Doğadaki her canlının bir sesli ifadesi var. Sesi ile kendini ifade ediyor ve doğada kendini bir yere yerleştiriyor. Her canlı doğada kendine uygun bir ses ile ifade eder kendini. Canlıların en tekâmül etmiş ses konusunda da insandır. Sesi alıp onu düzenleyerek yeni birleşimler meydana getirir, daha sonra melodiler oluşturarak müzik sanatı dediğimiz uçsuz bucaksız bir evreni oluşturabilecek bir yeteneğe sahiptir insanlığı.” dedi.

Söyleşinin ardından hâkim ve savcı adaylarının sorularını da yanıtlayan Prof. Dr. Erol Parlak’a günün anısına plaket takdim edildi.

Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Cafer ERGEN: Mesleğinizi en iyi şekilde yapın, dosyaları mutlaka inceleyin!..

Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Cafer Ergen, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında 11 Şubat 2020 tarihinde düzenlenen programda; idari yargı hâkim adayları ile bir araya geldi.

Türkiye Adalet Akademisi Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında düzenlenen programda, idari hâkim adaylarına mesleki tecrübe ve anılarını aktaran Hakimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Cafer Ergen, “Hâkimlik mesleği başlı başına çok güzel bir meslek. Sizler de birkaç ay sonra bu mesleğe başlamış olacaksınız. Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde çalışacak ve çözüm üreteceksiniz. Yaptığınız iş, son sözü söyleme işi. Oldukça nitelikli bir iş. Vicdanları rahatsız etmeyecek bir şekilde çalıştığınız zaman gerçekten çok onurlu ve itibarlı bir görev. Kimseden talimat almadan elinizdeki kanunda ne yazıyorsa onu uygulayın. İşinizi çok sevin ve özveriyle çalışın. Bizim mesleğimizin mesai kavramı olmaz. Bazen sabah sekizden akşam sekize kadar çalışmanız gerekebilir. Bazen keşif için sabah beşte yola çıkmak zorunda kalabilirsiniz. Başarılı olabilmeniz için de işinizi ciddiye almanız ve sevmeniz önemli. Karar verirken kişilere göre değil, işlem usul ve yasaya uygun mu değil mi, ona dikkat ederek karar vereceksiniz. Dosyayı incelemeyen mahkemeye gelmeyin. Mutlaka ve mutlaka dosyayı inceleyin.” dedi.

Hâkimler ve Savcılar Kurulunun çalışma sistemi hakkında da bilgi veren Ergen, “Birinci daire atama dairesi olarak görev yapıyor, ikinci daire mesleğe kabul, disiplin ve terfi ağırlıklı olarak çalışıyor. Her iki daire de genel kurul olarak itirazlara bakıyor. İkinci dairede sizlerin mesleğe kabulü ile başlayıp terfilerinizi ve disiplin işlemlerini yürütüyoruz.” dedi.

Söyleşinin ardından idari hâkim adaylarının sorularını da yanıtlayan Cafer Ergen’e günün anısına plaket takdim edildi.

AKADEMİ SÖYLEŞİLERİ

Danıştay Onuncu Daire Başkanı Yılmaz AKÇİL: Mesleki tecrübeden önce ahlâki vasıflar, bunun üstünde de adalet bilinci ön plana çıkıyor...

AKADEMİ SÖYLEŞİLERİ

Danıştay Onuncu Daire Başkanı Yılmaz Akçil, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında 19 Şubat 2020 tarihinde düzenlenen programda; idari yargı hâkim adayları ile “Adalet Bilinci” konulu bir söyleşi gerçekleştirdi.

Türkiye Adalet Akademisi Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında düzenlenen söyleşide idari hâkimliğin çok ulvi bir meslek olduğunun altını çizen Danıştay Onuncu Daire Başkanı Yılmaz Akçil: “15 Temmuz’da yaşanan darbe teşebbüsü bize gösterdi ki; mesleki tecrübeden önce ahlâki vasıflar, bunun da üstünde adalet bilinci daha ön plana çıkıyor. Biz bunu ülke olarak acı bir şekilde tecrübe ettik. Adalet bilincine sahip olmayan bir hâkim ve savcının başkaları tarafından nasıl yönlendirildiğini, iradesinin nasıl satın alındığını 15 Temmuz öncesinde de yaşadık... Hayatınızın her döneminde adil olmaya dikkat edin. Bunun için adaletli ve adil olmaya özellikle dikkat edeceğiz.” dedi.

Samimiyetle çalışanın önünde hiçbir engelin kalmayacağını vurgulayan Akçil; “Sizler hâkimlik mesleğinin ete kemiğe bürünmesi için gerekli olan eğitimi burada, Akademi’de alıyorsunuz. Bu meslekteki tek ilkeniz çalışmak olsun. Samimi bir şekilde çalışırsanız Allah’ın izniyle mahcup da olmazsınız. Eninde sonunda istediğiniz, gönlünüzden geçen makamlar, mevkiiler size sunulur. Özellikle vurgulamak istiyorum, idari yargı hâkimleri mutlaka makale yazabilmeli. Kararlarınızın güzelliği kaleminizin güzelliğinden geçiyor, bunu da unutmayın. Yazabilmek için okumak gerekir. Bunun için de yakın tarihimizi mutlaka okumanız gerektiğini düşünüyorum. Bana göre Mecelle’yi okumalısınız, özellikle ilk 100 kadesini ezberlemelisiniz.” dedi.

Söyleşinin ardından idari hâkim adaylarının sorularını da yanıtlayan Yılmaz Akçil’e günün anısına plaket takdim edildi.

Türkiye Ulusal Ajansı Başkanı İlker ASTARCI: Vizyonunuzu geniş tutun!.. Aldığınız görev ne olursa olsun en iyi şekilde yapmaya çalışın...

Türkiye Ulusal Ajansı Başkanı İlker Astarıcı, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında 25 Şubat 2020 tarihinde düzenlenen programda; idari yargı hâkim adayları ile bir araya geldi.

Türkiye Adalet Akademisi Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında düzenlenen söyleşiye katılan Türkiye Ulusal Ajansı Başkanı İlker Astarıcı, idari hâkim adaylarına mesleki bilgi ve tecrübelerini aktardı.

İnsanın kendini sürekli geliştirmesi gerektiğinin altını çizen Astarıcı: “Sizler çok, ama çok önemli bir görev ifa edeceksiniz. Vizyonunuzu her zaman geniş tutun. Amaçlarınız her zaman büyük olsun. Aldığınız görev ne olursa olsun en iyi şekilde yapmaya çalışın. Görevinizi en iyi şekilde tamamlarsanız, arkanızda hoş bir seda bırakabilirsiniz. Başarının en büyük sırrı bana göre anne baba duası ile helal rızıktır. Tabii ki insan olabilmek ve insan kalabilmek de çok önemlidir.” dedi.

Türkiye Ulusal Ajansı ile ilgili de bilgi veren Astarıcı; Ulusal Ajansın uluslararası işbirlikleri ve kamu diplomasisi ile eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki Avrupa Birliği programlarını en etkin şekilde yürüterek, vatandaşlarımız ile kurum ve kuruluşlarımızın bu programlardan azami şekilde istifade etmelerini temin ettiğini ve 15 yılda 700 bin kişinin Ulusal Ajanstan hibe alarak yurt dışında eğitime katıldığını belirtti.

Söyleşinin ardından idari hâkim adaylarının sorularını da yanıtlayan İlker Astarıcı'ya günün anısına plaket takdim edildi.

AKADEMİ SÖYLEŞİLERİ

Danıştay Üyesi Muharrem ÖZKAYA: Yeryüzünün en soylu mesleğini yaparken vicdanınızı harekete geçirin...

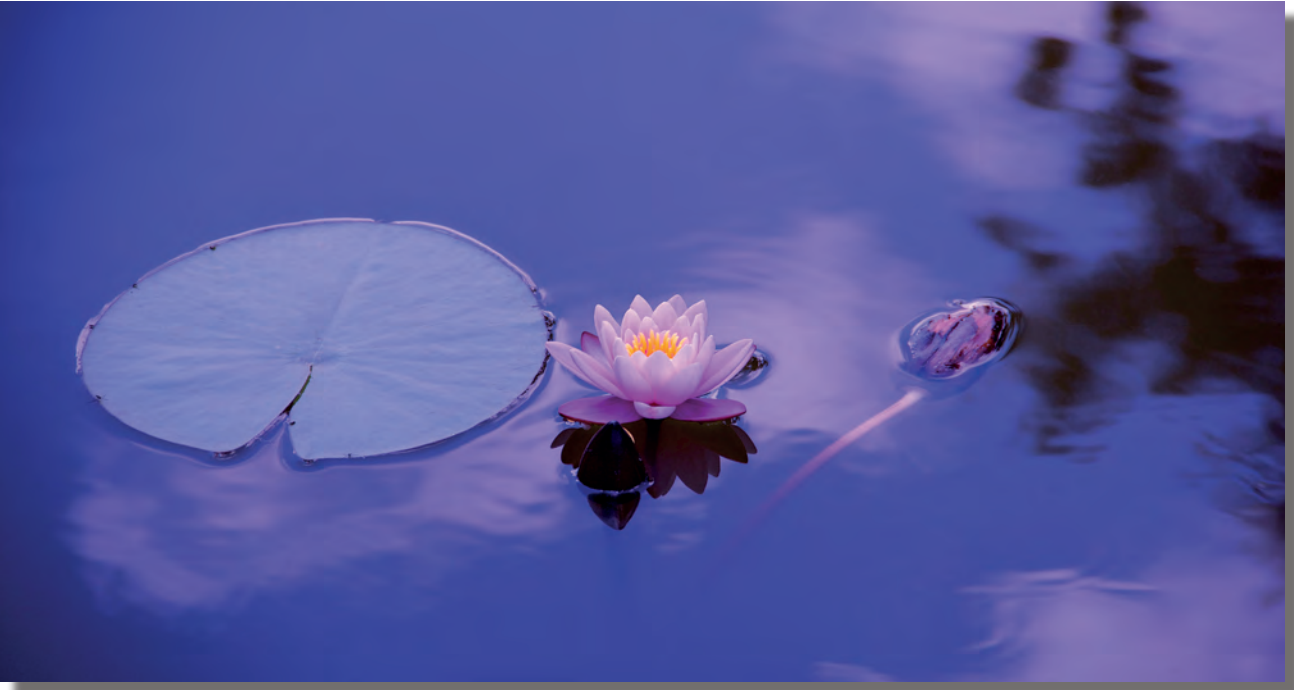
AKADEMİ SÖYLEŞİLERİ

Danıştay Üyesi Muharrem Özkaya, Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında 4 Mart 2020 tarihinde düzenlenen programda; idari yargı hâkim adayları ile bir araya geldi.

Türkiye Adalet Akademisi Kişisel Gelişim Eğitimi Merkezi tarafından “Akademi Söyleşileri” kapsamında düzenlenen söyleşiye katılan Danıştay Sekizinci Daire Üyesi Muharrem Özkaya, hâkimlik mesleğinin yeryüzünün en soylu mesleği olduğunun altını çizdi. “Hâkimlik mesleği, yeryüzünün en soylu mesleği. İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olandır. Her gün o makamınıza geldiğinizde hangi makamda oturduğunuzu bilerseniz, o zaman yaptığınız işe daha çok özenirsiniz. Dosyalarınızı sadece sayı olarak görürseniz, yük olarak görürseniz, o dosyadaki vatandaşın talebini duyamazsanız, isyanını hissedemezseniz, onun devletten beklentisini, yarıdan talebini anlayamazsanız, verimli ve başarılı olmanız mümkün değil. Hâkim, o hukuka o iyimserliğe tam dokunuşunu vermesi gereken kişidir” dedi.

Öncelikle ‘Adalet Nedir?’ sorusuna cevap aranması gerektiğini belirten Özkaya; “Sizden ricam buradan çıkınca kendiniz en az 20 sayfalık ‘Adalet Nedir?’ sorusuna cevap veren bir metin hazırlayın. Yeryüzünün yaratılışından beri yaşamış olan insanların bu konudaki düşünceleri nelerdir? Konuyla ilgili ünlü düşünürler ne demişler, Sokrates ne demiş, Farabi ne demiş, bunları birer okuma notu olarak yanınızda bulundurun. Sizi motive edecek olanlar bunlardır. Yani önünüze gelen bir uyumsuzlukta, burada öğrendiğiniz yorum metotlarınız vicdanınız ile adalete dönüştürür. Vicdanınızı harekete geçirecek, kendinizi motive edecek, bir adalet düşüncesi olarak görün. Öyle olursa verimli olursunuz. Bu meslekte daha çok yararlı olursunuz.” dedi.

Söyleşinin ardından idari hâkim adaylarının sorularını da yanıtlayan Muharrem Özkaya’ya günün anısına plaket takdim edildi.

İNDİ YÜREĞİM SUYA

Mehmet TAŞTAN
Cumhuriyet Savcısı

Bu Truva yangını vurdu işte Babil'i
O narin ellerinden düştü yüreğim suya,
Bir jestini slogan sanan militan gibi,
Yüreğimde yangının sesini duya duya,
Bembeyaz ellerinden indi yüreğim suya,

O büyülü iksiri sunsa biraz ne olur;
İnci mercan ellerin, okyanus diplerinden,
Yangın şehirlerini tek tek geçer yüreğim.
Tsunami gözlerin, sarsıyorken derinden,
Sanki ellerin gelir okyanus diplerinden.

Devrimci hangi güçle sıkarsa yumruğunu,
İşte öyle bir ruhla büyütürüm adını,
Adın bir manifesto, bir Viyana seferi,
Bir nihan bulutuna dönüşen kızıl elmam
Pireneler içine saklamışım adını.

Hangi adresler bilir, hangi öyküler tanır?
Susuşunda facia önleyen bir kadını,
Söyle nasıl bir ateş, ya nasıl yangın oldun?
Nasıl estin de kırdın bir kuşun kanadını,
Ceza diye, kalbime kilitledim adını.

Mola yerinde kalmış yaşlı yolcular gibi,
Kaçırdığım vuslatın izlerini ararım,
Hayalin öyle nazlı, gözlerin öyle derin,
Saçların bir şelale, altında yıkanırım.
Baktığım aynalarda saçlarını tararım.

Dur gitme, düşlerini bende bırak ne olur,
Ne olur asırlarca yüzünü seyre dalsam,
Vardığım her adreste, girdiğim her sokakta
Aradığım her yerde yalnız sana rastlasam,
O beyaz ellerine uzanıp bir düş olsam.

Adalet Bakan Yardımcısı

Cengiz ÖNER

Hukuk, mahkemelerde soyut bir kavram olmaktan çıkıp hayatın gerçekleriyle yüzleşmekte ve canlılığına kavuşmaktadır.

Hukuk kuralları, kanun koyucu tarafından yapılır, ancak hâkim ve savcılar tarafından uygulanır.

İnsanlar bir haksızlığın mağduru olduklarında, haksız bir suçlama veya davayla karşı karşıya kaldıklarında, adaletin gerçekleşmesini sağlayacak hâkim ve savcılar olduğuna inanmak isterler.

Sayın Bakanım öncelikle söyleşi talebimizi kabul ettiğiniz için size çok teşekkür ediyoruz. Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

1974 yılında Manisa'nın şirin bir ilçesi olan Demirci'de doğdum. İlkokul, ortaokul ve liseyi de Demirci'de okudum. Akabinde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım. Hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra ilk önce avukatlık stajı, ardından da hâkim-savcılık stajını yaptım ve Cumhuriyet savcısı olarak kura çıktım. Ülkemizin farklı yerlerinde Cumhuriyet savcısı olarak hizmet ettikten sonra, Adalet Bakanlığında daire başkanlığı, genel müdür yardımcılığı ve müsteşar yardımcılığı görevlerinde bulundum.

Sayın Cumhurbaşkanımız ve Adalet Bakanımızın teveccühleri ve onayları ile 2018 yılında atanmış olduğum Adalet Bakan Yardımcılığı görevime devam ediyorum. Evliyim ve üç çocuğum var.

Manisa'nın Demirci ilçesinde doğdunuz, ilkokul, ortaokul ve liseyi de burada okudunuz... O günlerin sizde bıraktığı izler nelerdir?

Çocukluk ve gençlik yıllarıma önemli bir kısmını Demirci'de geçirdim. Bu dönem hayatımda unutulmaz izler bıraktı. Aradan uzun yıllar geçmesine rağmen, memlekette bıraktıklarımı, gençliğimi ve çocukluğumu hâlâ özlemle anıyorum. Memleketinden uzak yaşayan herkes gibi ben de, Demirci'de biriktirdiğim

hikâyeleri hatırlıyorum, arkadaşlarımızla okula gittiğimiz günleri, oynadığımız oyunları, Demirci'nin sokaklarını ve insanlarını özleyorum. Bir yere, bir şehre ait olmak, kök salmak güzel bir şey...

Merhum Aliya İzzetbegoviç, insanın çevresinin ürünü olduğunu söyler. Aslında hepimiz doğup büyüdüğümüz, yaşadığımız toplumdan ve eğitim gördüğümüz ortamdan etkileniriz. Aile, okul, çevre, toplumsal atmosfer ve yaşadığımız çağın ruhu tarafından belirlenen insanlar oluruz. Bugün kendime baktığımda, çocukluğumu ve gençliğimi geçirdiğim Demirci'nin yaşam kültürü ile o çağın ruhunun bende derin izler bıraktığını görüyorum.

Adalet Bakan Yardımcılığına kadar uzanan süreçte eğitim hayatınız ve fikir dünyanız nasıl şekillendi? Kimlerden etkilendiniz? Kimleri örnek aldınız?

Çocukluğumdan itibaren ülkeme ve milletime en iyi şekilde hizmet etmek gibi bir idealim, bir hedefim vardı. Bunun da, ancak iyi bir eğitimin yanı sıra, çalışma heyecanı ve hizmet aşkı ile mümkün olabileceğini biliyordum. Özellikle, lise yıllarımda okuduğum hukuk ve adaletle ilgili kitapların etkisiyle yaşadığım heyecan, beni hukuk fakültesine yönlendirdi. Bu manada, özellikle eğitim hayatımın bana çok şeyler kattığını şimdi daha iyi anlıyorum. Hayatım boyunca da görev yaptığım her kademe, bu anlayışla ülkeme ve milletime aşkla, şevkle ve en güzel şekilde hizmet etmeye çalıştım.

Bugünlere gelmemizde, hedeflerimize ve hayallerimize ulaşmamızda, tabii ki başta ailemiz olmak üzere birçok kişinin emeği vardır. Kuşkusuz en büyük emek; hayatımda iz bırakan, beni ailem gibi koruyup kollayan, her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman benden esirgemeyen öğretmenlerime aittir. Herkes gibi, ben de bugün sahip olduğum birçok şeyi öğretmenlerime borçlu olduğumu biliyorum. Her birinden ayrı ayrı pek çok şey öğrendim. Halen birçoğuyla görüşmeye, onları ziyaret edip dualarını almaya çalışıyorum. Bilhassa üzerimde çok emekleri olan öğretmenlerim Muazzez Çetin ile rahmetli Ahmet Çark'ı anmak istiyorum. Her ikisi de, kişilikleri ve yaşantıları ile bizim için güzel örnek olmuşlardır. Bu vesileyle onların şahsında bütün öğretmenlerime en içten duygularıyla teşekkür ediyorum, kendilerini bir kez daha saygı ve minnetle anıyorum.

Adalet Bakan Yardımcısı ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyesi olarak çok önemli ve zor bir görev ifa ediyorsunuz...

Herkesin malumu olduğu üzere, adalet mülkün temelidir. Devleti güçlü kılan ve toplumsal barışı sağlayan en temel unsur, tarafsız ve bağımsız bir adalet sistemidir. Adaletsizlik, insanların devlete olan güvenini sarsarken, aynı zamanda devlete karşı bir yabancılaşmaya da neden olur. Bu nedenle adaleti tesis etmek de, devlet olmanın bir gereğidir. Adalet sistemimiz, bağımsız ve tarafsızlık temeline dayalı birçok kurumdan teşekkül etmekte ise de; siyasi açıdan adalet sistemimizin işleyiş ve gelişiminden sorumlu bir kurum olan Adalet Bakanlığı, ülkemizin en önemli kurumlarının başında gelmektedir.

Bir yandan vatandaşlarımızın yargı hizmetlerine kolay ulaşabilmelerini ve sunulan yargı hizmetin-

den memnun kalmalarını temin etmeye, bir yandan da yargının saç ayaklarını oluşturan hâkimler, savcılar, avukatlar ile yargı görevini yerine getiren tüm personelimizin çalışma koşullarını en üst seviyeye çıkarmak için gayret ediyoruz.

Hem yargı sistemimiz, hem de yargı sistemimizin işleyiş konusundaki görüşlerinizin yanı sıra, hayata geçirdiğiniz veya geçirmeyi düşündüğünüz yeni projeleriniz hakkında da biraz bilgi verebilir misiniz?

Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül'ün önderliğinde, yargının adil, hızlı, etkin bir şekilde işleyebilmesi ve adaletin tam manasıyla tecelli edebilmesi için birçok proje hayata geçirildi. Geleceğe dönük yeni projeler için de çalışmalar ara vermeden sürdürülüyor. Arkadaşlarımız, geçmişte ecdadımızın ortaya koymuş olduğu adalet anlayışını göz ardı etmeden ve düşünce dünyamızı oluşturan tarihsel perspektifi bir kenara itmeden, geleceğe dönük yeni politikalar geliştirmenin ve yargı sisteminin daha etkin bir hale gelebilmesi için birçok projeyi hayata geçirmenin gayreti içerisindeyiz.

Yoğun ve uzun bir çalışma süreci sonunda hazırlanan ve bizzat Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2019 yılında açıklanan Yargı Reformu Stratejisi'nde belirtilen hususların bir kısmı hayata geçirildi. Öncelikli hedefler arasında da, kalan diğer hususları, mesela hâkim ve savcı yardımcılığı gibi reformları gerçekleştirmek var.

Yine mahkemelerin yükünü ciddi oranda azaltan alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının kapsamını genişletmek, yargıda hedef süre uygulamasını tüm alanlarda hayata geçirmek, insan kaynaklarını güçlendirmek, yargının fiziki ve teknik altyapısını daha da geliştirmek de öncelikler arasında bulunuyor.

Sizin de malumunuz olduğu üzere koronavirüs (COVID-19) salgını hayatımızı baştan başa değiştirdi. Salgının tüm dünyada sosyal, kültürel, ekonomik başta olmak üzere birçok etkileri oldu. Bu süreçte yargı sistemimiz de ciddi manada etkilendi. Bu konuda alınan önlemlerle ilgili görüşlerinizi alabilir miyiz?

Tüm dünyayı olduğu gibi, ülkemizi de etkisi altına alan koronavirüs salgını, her yaştan ve her kesimden insanın hayatını ciddi manada etkiledi. Diğer sektörler ve hizmetler gibi, yargı sistemimiz de bu salgından etkilendi, bunun için Adalet Bakanlığında da yargı hizmetlerinin sunumuna ilişkin değişiklikler yapıldı. Ülkemizde ilk koronavirüs vakasının tespit edilmesinden hemen sonra, Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Bilim Kurulu'nun kararları gereğince gereken tedbirler hızlı bir şekilde alındı.

Hukuk daireleri ve mahkemelerince ertelenen duruşma ve keşiflere ilişkin tebligat giderleri ve cezavleri ile ilgili tedbirler hayata geçirildi. Hâkim ve savcı adaylığı mülakatları ertelendi. Adliyelerde ve bölge adliye mahkemelerinde esnek çalışma ve nöbet usulü çalışma sistemine geçildi.

TBMM'de kabul edilen yasayla adli ve idari yargı ilk derece mahkemeleri ile bölge adliye mahkemelerindeki duruşmaların ertelenmesi için Hakimler ve Savcılar Kuruluna yetki verildi. Tutuklu ve acil işler, yürütmenin durdurulması, zamanaşımına az süre kalmış ve diğer acele işler dışında tüm duruşmalar ertelendi. Yine TBMM'de kabul edilen aynı yasayla, yargıdaki icra-iflas hukuku dışındaki tüm süreler de durduruldu. Avukatlar için de bazı ekonomik önlemler alındı. Avukatların CMK ödemelerinin nisan ayı içerisinde yapılmasına karar verildi. Beraatla sonuçlanan dosyalarda avukatlara ödenecek

vekalet ücretleri de nisan ayı içinde ödemeye hazır hale getirildi. Arbuluculuk ve uzlaştırma ödemeleri için de gerekli hazırlıklar yapıldı.

Sayın Bakanım, sizin de malumunuz olduğu üzere Türkiye Adalet Akademisi, ülkemizin ihtiyaç duyuduğu hâkim ve savcılarını yetiştiren bir kurum... Uzun yıllar yargının değişik kademelerinde görev yapmış birisi olarak, Akademiye de yol göstermek anlamında hâkim ve savcı adaylarının meslek öncesi, hâkim ve savcılarının da meslek içi eğitimi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Bilindiği üzere yargı sistemimize ayak bağı olan, yargı sistemimizin adil ve etkin bir şekilde işlemesine engel olan yapısal sorunları, Adalet Bakanlığı olarak birer birer çözüme kavuşturuyoruz. Son yıllarda çok iyi adliye binaları inşa edilmekte, en modern ve en yeni teçhizatlarla donatılmaktadır. Ancak, bu yapılanların yanı sıra, yargıdan kaynaklanan sorunları en aza indirmek için, nitelikli hâkim ve savcılarını da sisteme kazandırmamız gerekmektedir.

Nitelik ve kalite de ancak iyi bir eğitimle sağlanabilir. İşte tam bu noktada, hukuk fakültelerinden teorik bilgilerle mezun olan hâkim ve savcı adaylarının meslek öncesi eğitimleri, hâkim ve savcılarının da meslek içi eğitimleriyle bilgi, birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Günümüzde yaşanan hızlı gelişmelerle birlikte hukuki sorunların daha da karmaşık bir hale gelmesi, zaman içinde ortaya çıkan ihtiyaçlara göre yeni yasaların yürürlüğe girmesi ve bilimsel alanda yeni görüşlerin ortaya çıkması, hâkim ve savcılarının meslek içi eğitimlerle yaşanan gelişmeleri daha iyi takip etmelerini ve bilgilerini sürekli güncellemelelerini gerektirmektedir.

Bu nedenle 2019 yılında modern şartlara uygun bir şekilde dizayn edilerek yeniden açılan Türkiye Adalet Akademisinde verilen eğitimle yargıdaki mesleki yetkinliğin artmakta olduğunu müşahade ediyoruz.

Özellikle yeni dönemde başlatılan eğitim seferberliğine uygun olarak, mevcut eğitim müfredatı ve eğitim sistemini revize etmek amacıyla yeni projeler hayata geçiriliyor, modül hazırlama çalışmaları hız kesmeden devam ediyor. Bütün dünyayı etkisine alan koronavirüs salgını nedeniyle Akademideki meslek öncesi eğitim ile meslek içi eğitime ara verilmesine rağmen, eğitim hizmetleri herhangi bir kesintiye uğramadı. Akademide hızlı bir şekilde uzaktan eğitime geçildi. Uzaktan eğitimin gayet başarılı bir şekilde sürdüğünü görmekten memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Ayrıca yeni dönemde, adayların mesleğe uyum sağlamalarını hızlandırmak için, meslek öncesi eğitimlerde teorik eğitimlerin yanı sıra, adayların pratik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla Akademi bünyesinde kurulan Uygulama Adliyesini de özellikle zikretmem gerekiyor.

Adayların yargısal uygulamaları yerinde görüp tecrübe edebilecekleri bir atmosfer oluşturma amacıyla aslına uygun bir şekilde inşa edilen uygulama adliyesinde, gerçek bir adliye gibi hâkim ve savcı odaları, duruşma salonu, icra müdürlüğü, ön büro, mahkeme ve savcılık kalemi gibi birimler bulunuyor. Mahkeme yönetim sistemine uygun bir şekilde UYAP ve SEGBİS altyapılarına da ulaşılabilir. Arkadaşlarımız, Hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcıların eğitimi adına çok güzel işler yapmanın gayreti içerisinde. Bu güzel çalışmaların artarak devam etmesini diliyorum.

Aynı zamanda Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi olmanız hasebiyle de son olarak hâkim ve savcılar ile hâkim ve savcı adaylarına ne gibi önerileriniz olabilir? İyi bir hukukçu kendisini geliştirmek için neler yapmalı ve hangi alanlara yoğunlaşmalıdır?

Hukuk, mahkemelerde soyut bir kavram olmaktan çıkıp hayatın gerçekleriyle yüzleşmekte ve canlılığına kavuşmaktadır. Hukuk kuralları, kanun koyucu tarafından yapılır, ancak hâkim ve savcılar tarafından uygulanır. Dolayısıyla insanlar bir haksızlığın mağduru olduklarında, haksız bir suçlama veya davayla karşı karşıya kaldıklarında, adaletin gerçekleşmesini sağlayacak hâkim ve savcılar olduğuna inanmak isterler. Bu nedenle adaletin gerçekleşmesinde büyük bir role sahip olan hâkim ve savcılar, aldıkları kararlarla, toplumsal açıdan hayati bir fonksiyon icra etmektedirler.

Hâkim ve savcılar, kendilerine tamamen yabancı olan olayları tarafsız bir şekilde araştıran, ardından da hukuk kurallarına göre değerlendiren ve sonuca bağlayan kişilerdir. İyi bir hâkim veya savcı, öncelikle donanımlı ve bilgi sahibi olmalı, her türlü önyargıdan uzak bir şekilde tarafların ne demek istediğini anlamaya çalışmalıdır. Karşılaştığı hukuki problemlerin gerekçelerini kaleme alırken, yasaya, adalete ve maslahata uygunluk gibi tartışma ve takdire açık değer yargılarına dikkat etmelidir.

Üstlendiğimiz görevin hakkını verebilmek ve mesuliyetini taşıyabilmek için öncelikle çok çalışmamız gerektiğini düşünüyorum. Toplum, bizden sadece adalet istemiyor. Hem hızlı, hem de adil kararlar vermemizi bekliyor. Bunu sağlayabildiğimiz an, zaten vicdanımız da rahat olacaktır. Gecmesini gündüzüne katarak, büyük fedakârlıklarla çalışan hâkim ve savcılarımıza ve onlarla beraber çalışan tüm yargı mensuplarına şükranlarımı sunuyorum.

MUŞTU

İlhami DEMİRKOPARAN

Hâkim

Çağlar ötesinden bir rüzgar essin
Yontsun kalbimdeki kayalıkları

Dağılsın ufkumdan kara bulutlar
Dinsin annelerin hıçkırıkları

Güneşten bir parça ateş getirin
Yakın zulme dair tüm umutları

Siz de gözyaşıyla gemi yürütün
Esir zamanların hür çocukları

Ey yağmur, sen de yağ gül yüzümüze
İndir rahmetini, ta göğsümüze

Kutlu bir elçinin nefesi değsin
Muştular getirsin, size ve bize...

15 TEMMUZ'DA YAŞADIKLARIM!

Ergün ŞAHİN
Yargıtay Üyesi

15 Temmuz 2016 tarihi, yani hayatımızı her yönüyle etkileyen hain darbe girişiminin yapıldığı gün, normal bir Cuma günü gibi görünüyordu. O zamanki Başsavcımız Şaban Yılmaz izinde olduğundan başsavcılık görevini vekâleten yürütmem için beni görevlendirmişti.

Akşam saatlerinde tuhaf ve değişik haberler gelmeye başlayınca Ankara İl Emniyet Müdürlüğündeki bazı şube müdürlerini aradım, onlar da emin olamadıklarını, ama bir kalkışma olabileceğini söylediler. Ve çok geçmeden de öyle olduğunu anlamış olduk.

Durumu hemen Başsavcımız Şaban Yılmaz'a telefonla ilettim. Neler yapabileceğimizi görüştük. Bana en kısa sürede adliyeye geleceğini söyledi. Ben de güvendiğim idari işler müdürlerini arayarak, hemen adliyeye geçmelerini söyledim. Adliyeye de benim bilgim dışında kimsenin alınmaması konusunda talimat verdim.

Daha sonra adliyede görevli olan Başsavcı Vekili Mehmet Mahir Kara ile telefonla görüştüm. Hiç tereddüt etmeden adliyeye gelebileceğini söyledi. Onu alması için bir araç gönderip adliyeye gelmesini sağladım. Nöbetçi savcı Alperen Alkılıç'a da konunun hassasiyetini ilettim ve derhal gözaltı talimatlarını vermesini söyledim.

Etimesgut ve Sincan ilçe emniyet müdürlerini arayıp darbe girişiminde bulunanlarla ilgili gözaltı kararları verdiğimizizi ve tespit edilenlerin derhal gözaltına alınmaları talimatını verdim.

Bu sırada Sincan Cezaevinde bulunanlar için korsan tahliye kararları verileceği duyumu üzerine Başsavcımız Şaban Yılmaz ile telefonda istişare ettikten sonra UYAP adliye sisteminin kapatılması kararını verdik ve o gece UYAP'ı iptal ettik. Ciddi hasarlara neden olacağı söylendiğinden, daha sonra adliyenin UYAP sistemi açılırken fazla zarar vermemişizdir diye çok dua ettim. Rabbime şükür ki hiç zarar vermemişiz.

Adliyemize F-16 veya başka hava araçları ile bombalı saldırı olma ihtimaline karşı adliyenin elektriklerinin kesilmesi talimatını verdim. O gece adliyenin elektrikleri sabaha kadar kesildi. Hatta Başsavcı Vekili Mehmet Mahir Kara, "Ne olup bittiğini televizyondan takip edemiyoruz" diye bana biraz sitem etti. Ancak can güvenliği için böyle bir karar almamız gerekiyordu.

Tüm bunlar olurken hain darbe girişiminin merkezinin Akıncı Üssü olduğu netleşmişti. Ancak Kahramankazan ile irtibat sağlama noktasında sıkıntılar yaşıyorduk. O zamanki İlçe Jandarma Komutanı ve İlçe Emniyet Müdürü ile irtibata geçip, neler olup bittiğini öğrenmeye çalıştık ve neler yapmamız gerektiği konusunda istişarelerde bulunduk.

Bu arada o zamanki Sincan Kaymakamı Salim Demir ile de sürekli irtibat halindeydik. Bize gelen bilgilere göre Akıncı Üssündeki F-16'ların yakıtlarının vanası Sincan'da bulunuyordu. Sincan Kaymakamı Salim Demir ile görüşüp, yakıt akışının kesilmesini sağladık.

Diğer askeri birliklerin çoğunluğu (Etimesgut Zırhlı Birlikler Eğitim Tümen Komutanlığı, Kara Havacılık Komutanlığı, Hava Lojistik Komutanlığı, Askeri Havalimanı vd.) Etimesgut ilçe sınırları içerisinde bulunduğundan o zamanki Etimesgut Kaymakamı Cumali Atilla ile telefonla irtibata geçtim. Hem

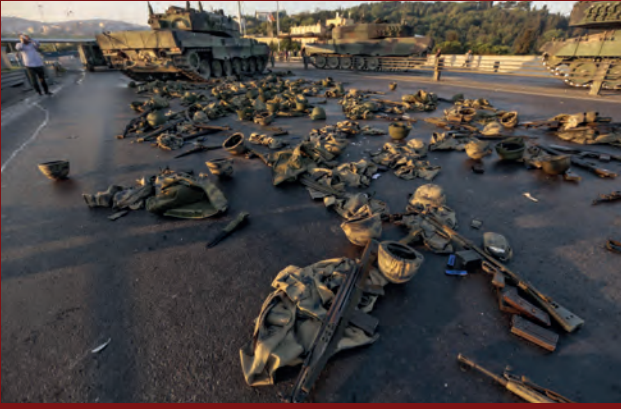
Etimesgut, hem de Sincan Kaymakamları ve İlçe Emniyet Müdürleri ile ertesi günün akşamına kadar sürekli telefonla irtibat halinde olduk. Zırhlı Birlikler Tümen Komutanlığından tankların çıkmaması konusunda neler yapabileceğimizi konuştuk.

Tüm bunlar olurken o zamanki Adalet Bakanımız Bekir Bozdağ ve Müsteşarımız Kenan İpek'e de sürekli bilgi verdik ve onlarla irtibat halinde olduk.

Bu hengâme içerisinde hain darbe girişimine büyük sekte vuracak bilgi çok şükür ulaşmıştı. Sabaha karşı Kahramankazan ilçesinden telefonla bana ulaşıldı. Akıncı Üssü içerisinde bir Üsteğmenin hangara saklandığı ve içeriden bilgi verebileceği söylendi. Konunun hassasiyetine binaen, ismini şu an için veremeyeceğim Üsteğmene, bana verilen telefon numarasından ulaştım. Ertesi günü öğlen vakitlerine kadar sürekli irtibat halinde kaldık. İçerideki Üsteğmenimiz kaba hatları ile Akıncı Üssünde neler olduğunu bana ilettiler. Ben de durumu o zamanki Bakanımız Bekir Bozdağ ve Müsteşarımız Kenan İpek'e ilettiler.

Akıncı Üssündeki Üsteğmenimiz, içeride kalkmaya hazır F-16'ların olduğunu ve darbe girişiminin önlenmesi için bu F-16'ların kesinlikle havalanmaması gerektiğini söyledi. Bunun nasıl olabileceğini sorduğumda, ya bu uçakların tamamının bombalanıp çalışamaz hale getirilmesi ya da piste bomba atılarak uçakların kalkmasının engellenmesi gerektiğini, F-16'ların çok pahalı

uçaklar olması nedeni ile onları bombalamanın ciddi zararlara neden olabileceğini, fakat pistleri bombalamanın daha akıllıca olduğunu söyledi.

Ben de durumu hemen Müsteşarımız Kenan İpek'e ilettim. Gerekli yerlerle görüştüğümde bana bilgi vereceğini söyledi ve çok zaman geçmeden beni arayıp piste bomba atılmasının daha uygun olacağını söyledi. Bunun üzerine ben de üsteğmenimize dönüp durumu ilettim. Üsteğmenimiz Akıncı Üssü pistleri ve orada bulunan F-16'larla ilgili teknik bilgileri cep telefonundan bana ayrıntılı olarak gönderdi. Ben de bu bilgileri Kenan İpek'e ilettim. O da gerekli yerlere bilgi verdi. Aradan biraz zaman geçtikten sonra Akıncı Üssü pistinin kenarları Eskişehir BHHM'den kalkan uçaklarla vurulmaya başlandı. Her bomba atışından sonra içerideki üsteğmenimiz bana neler olduğu ve atışın isabetli olup olmadığı konusunda bilgiler verdi. Ben de bu bilgileri hemen Sayın Bakanımıza ve müsteşarımıza iletliyordum.

Bombaların doğrudan pistin üzerine değil, kenarlarına atılması gerektiği bilgisini üsteğmenin vermesi çok kritikti. Çünkü F-16 uçakları, öncelikle havayı arkadaki boşluğa doldurarak ve bu havayı sıkıştırarak kalkış yaparlar. Şayet uçağın içine alınan havada toz toprak vs. olursa hava süzgeçten geçerken sıkışmayı sağlayamadığından uçağın kalkma imkânı da kalmaz. Bu yüzden doğrudan pistin üzerine değil de pistin kenarına bomba atılarak, bombanın düştüğü yerden fırlayan taş ve toprak parçalarının piste düşmesi nedeni ile F-16'ların pistten sıkıştırmalık hava doldurmaları ve dolayısıyla havalanmaları engellenmiş oldu. Daha sonraki günlerde Akıncı Üssünde yaptığımız incelemelerde pist kenarına atılan bu bomba izlerinin çok geniş çaplı ve neredeyse 3 insan boyu derinlikte olduğunu gördük.

Ama çok şükür ki bu şekilde Diyarbakır'dan tam teçhizatlı ve kalibresi yüksek bomba yüklü F-16'ların kalkması engellenmişti. Şayet bu F-16'lar o gece kalksaydı, sadece bir tanesindeki bir bombanın dahi TBMM'nin tamamını yok edebilecek kalibrede olduğunu öğrendik. Bu işlemlerimizi içeriden

verdiği bilgilerle sağlayan ismini veremediğim üsteğmenimize ne kadar teşekkür etsek azdır.

Tüm bunlar olurken hava da yavaş yavaş aydınlanmaya başlıyordu. Ama uçaklar hâlâ havadaydı, bombalamaya ve insanımıza ateş etmeye devam ediyorlardı. Havanın aydınlanması ile elektriklerin açılması talimatını verdim. Hemen televizyonu açtık ve olan bitenleri televizyondan da takip etmeye başladık.

Saatler ilerlemeye başlayınca hainlerin yavaş yavaş teslim olmaya başladıkları haberleri gelmeye başladı. İstanbul'da Boğaziçi (15 Temmuz Şehitler) Köprüsü'ndeki askerlerin teslim olma görüntüleri bizi biraz rahatlatmıştı.

Gece o kadar çok yorulmuşuz ki, Başsavcı Vekili abimiz Mehmet Mahir Kara, benim odamdaki tek kişilik koltuğa oturdu ve uyuyakaldı. Onu uyardım ve "horluyorsun" dedim. Mahir abimiz o gece pistlere bomba atılma talimatlarını yanımda dinlerken bana "şu anda askeri operasyon yapıyorsun farkında mısın" dedi. Ben de ona "ne yaptığımı bilmiyorum, ama inşallah bu işten hep birlikte sağ salim kurtulacağız." dediğimi hatırlıyorum.

Burada şunu söylemeden geçemeyeceğim. O gece ve ertesi günü hep yanımda duran Mehmet Mahir Kara'ya buradan ne kadar teşekkür etsem azdır. Mahir abimiz beni bir saniye bile yalnız bırakmadı. Ve ben adliyeye gelmeden benden önce gelip talimatlar verdi. Havada uçakların ve helikopterlerin mermi ve bomba yağdırdığı o gecede bizim adliyemize de bomba atsalardı belki öbür dünyaya beraber gidecektik.

Sabahleyin işler yavaş yavaş yoluna girerken ve Türkiye'nin hemen hemen her yerinden hain darbeciler alınırken ya da birer birer teslim olurken, Akıncı Üssündeki hainler, ertesi gün akşam saatlerine kadar teslim olmadılar. Etrafları sarılınca, sonunda saat 18:00'e doğru teslim oldular.

Darbe girişimi gecesinin sabahında ve öğlene doğru güvendiğimiz hâkim ve savcı arkadaşlardan bazıları adliyeye gelmeye başladı. Ama ben hiç kimsenin alınmaması yönünde talimat verdiğim için, hâkim ve savcı arkadaşlar bana sorulduktan sonra adliyeye alınıyordu.

Hain darbe girişimi önlenince artık iş delil toplamaya, soruşturma yapmaya gelmişti. Ve gece gündüz demeden, hiç uyumadan soruşturmaları yapmaya başladık. Başsavcımız Şaban Yılmaz, iş bölümümüzü yaptıktan sonra sürekli arazideydik ve adliyede yatıp kalkıyorduk.

Hain darbe girişiminin merkezi adliyemiz sınırları içerisinde olduğundan, soruşturma yapacak savcı sayımız yeterli değildi. HSK'dan acil geçici yetki ile

savcı atanmasını istedik ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından savcılar görevlendirildi. Yargıtay Başsavcılığından gelen savcılar o kadar özverili çalıştılar, işi o kadar sahiplendiler ki, Allah onlardan razı olsun demekten başka bir şey düşünmüyorum. Müthiş gayret gösteren ve yorulmak nedir bilmeyen bu savcılar olmasaydı, belki de soruşturmalar bu kadar hızlı ve doğru gitmeyecekti.

Bu savcı arkadaşlarla o zor günlerde öyle trajikomik şeyler yaşadık ki, buraya yazsam sığmaz. Ama Yargıtay Cumhuriyet savcılarını Fahrettin Çiçek'in kıl bulma, Murat Öksüz abimizi helikopter uzmanı ilan etme konusundaki konuşmalarımız, o gergin ortamdaki şakalaşmalarımız, bizimle hep kalacak tatlı birer anı oldu.

Hain darbe girişiminden bir ya da iki gün sonra kuvvet komutanlarının beyanlarını almam istendi. Gündüz sabah adliyede o günkü işbölümünü yaptıktan sonra, akşama kadar askeriyede delil toplamaya çalışıp, akşam da adliyeye dönerdim. Adliyede işlerimi tamamlayıp gece saat 23.00 gibi de kuvvet komutanlıklarına gidip orada sabahlara kadar kuvvet komutanlarının beyanlarını alırdım.

Kuvvetgittiğimilkgeceyihiç unutamıyorum... Gece saat 02.00 gibi kuvvete gittim ve hemen hemen bütün komutanlar oradaydı. İlk karşılaşmamızda belki on beş dakika onlar bana baktı, ben onlara baktım. En sonunda o zamanki Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Salih Zeki Çolak gergin ortamı yumuşattı. Neler olduğunu ve bu aşamadan sonra neler yapabileceğimizi karşılıklı konuştuk. Benim ne düşündüğümü çok merak ediyorlardı. Çünkü hemen hemen hepsinin oğlu yaşıyordum. O gün hiçbir şey yememiştim. Açlıktan ölecektim ve buna rağmen gerginlikten bu durumu kimseye anlatamamıştım. Tabi çok sonraları bunların hepsini komutanlarımıza söyledim. Hep birlikte bu zorlu süreci aşmayı başardık.

Hain darbe girişiminden yaklaşık bir hafta sonra Akıncı Üssündeki ifade alma, keşif, delil toplama ve olayyeri inceleme işlemlerini yaparken, bu uçakların Diyarbakır'dan kalkarak Akıncı Üssüne gelip bizi vuracakları ihbarını bir binbaşının kan ter içinde bağırarak ifade aldığım odaya girip söylemesini hiç unutamıyorum. Bu haber gelince ben de tüm savcı arkadaşlara ve görevlilere bağırarak, hemen bina dışına çıkmalarını ve dağılmalarını söyledim. Önce sığınağa gidelim dediler, ama ben ilk vuracakları yerin sığınak olacağını söyleyerek araziye yayılalım dedim. Araçla araziye doğru giderken Şaban Yılmaz Başsavcımı gördüm, ona da bağırdım. Ne olduğunu anlayamadan araca geldi, durumu ona anlattım, o da üs dışına çıkalım dedi. Üs dış kapısına yaklaştığımızda ihbarın yanlış olduğu, söz konusu

F-16'ların Diyarbakır'da değil, Akıncı Üssünde olduğu, Diyarbakır'da görülemeyince böyle bir durumdan şüphe edildiği söylendi.

O gün arabanın ön koltuğunda, bütün sıkıntıları benimle birlikte çeken kâtibim Zeliha Ercan da vardı. Garibim o kadar korkmuştu ki, ağlamaklı hali hâlâ gözlerimin önünde... Bu esnada ben de eşimi telefonla aradım ve durumu kendisine izah ettim, kızlarımıza iyi bakmasını, başıma bir şey gelirse kimlerle ve ne şekilde irtibata geçmesi gerektiğini anlattım. İkimiz de ağlayarak, helalleştik.

Allah bu duyguyu kimseye yaşatmasın. Bugünlerde işler yoluna girdikten sonra insanların birbirlerine söylediklerini görünce çok üzülüyorum. İnsanın evlatları ve eşi ile belki çok kısa zaman sonra ölebileceğini düşünerek helalleşmesinden sonra, bu dünyanın nimetleri veya rahatlığı artık hiçbir ifade etmez oluyor. Ölümü yaşamak buna denir diye düşünüyorum. Birkaç kez daha bu ağırlıkta ihbarlara maruz kaldık. Ancak bu ilk tecrübeden sonra insan daha soğukkanlı oluyor.

Zırhlı birliklerde delil toplama ve ifade alma esnasında uyuyan hücreler tarafından suikast düzenleneceği ihbarı gelmişti. Yine bağıra çağıra herkesi uyardım. Hatta bu esnada Kara Havacılık Komutanlığındaki arkadaşları da aradım. Hemen uzaklaşın diye. Allah selamet versin, Ersin Yalçın savcım işe dalıp işi bitirme derdinde olduğundan bizi dinlememiş. Orada arama işlemlerine devam etmiş. Tam bu esnada bir askerin yanlışlıkla silah patlattığını telefonda duydum. Hayatımda en korktuğum anlardan biriydi. Tüm arkadaşlar gitmişti, ancak Ersin Yalçın savcımızın hâlâ orada olduğunu öğrenince, ona bir şey oldu diye çok korkmuştum. Allah yolunu ve bahtını açık etsin Ersin savcım derim.

Hain darbe girişiminden sonra belki bir hafta eve gidemedim. Bir kez eşimi ve çocuklarımı görmek için eve gittim. Onları görüp tekrar adliyeye döndükten sonra bazen temizlenmek ve üst baş değiştirmek için arada bir evime gittim. Bu zorlu süreç, yani eve çok az gitmeler yaklaşık üç ay sürdü.

Küçük kızım hâlâ uçak geçerken bir koltuğun arkasına saklanıyor. Oysa garibim o tarihte daha bir bebektir. Darbe girişimi soruşturmalarını yürütürken onun bekleliğini ve büyümesini göremedim. Evimizin kapısının önüne oturup kapıyı açmamı engellemesini hep üzülerken hatırlıyorum. Evden gidince bir hafta kadar dönmeyeceğimi bu garibim bebek bile biliyordu. O yüzden kapının açılmasını engellemek için, kapının önünde oturup kalkmıyordu.

Rabbimin nimeti midir bilemem ancak o geceden sonra yaklaşık bir hafta boyunca günlük sadece iki buçuk saat uyku ile idare ettim ve vücudum hiç düşmedi. Normal zamanda iki gün üst üste uyumasanız üçüncü gün ayakta duramazsınız, ama o zamanlar her şeye rağmen sanki hiç yorulmamışız gibi çalıştık çok şükür.

Tüm bu zorlu süreci atlattık küçük Mehmet Yılmaz'ın (adliyemizde iki Mehmet Yılmaz olduğundan kıdemsiz olana küçük Mehmet Yılmaz derdik) katkısından bahsetmeden olmaz. O tarihte Cumhuriyet savcısı olan, şimdi Adalet Bakanlığında görevli olan Mehmet Yılmaz, darbe girişimi soruşturmalarında adliyemizdeki haber merkezimizdi. Sahadaki soruşturmalarda tüm bilgileri kendisine gönderdiğimiz gibi, adliyemizde yapılan tüm işlemlerin bilgisini de ondan alıyorduk. Onun sayesinde organizasyonumuz tıkır tıkır işliyordu. Mehmet Yılmaz'a emek, gayret ve güvenilirliği için ne kadar teşekkür etsek azdır.

Bu arada büyük Mehmet Yılmaz da (şimdi Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Yardımcısı) özellikle Akıncı Üssündeki olağanüstü çalışmaları ve gayretleri ile Akıncı soruşturma dosyasının düzgün yürütülmesinde büyük katkıya sahiptir.

Bu süreçte Başsavcımız Şaban Yılmaz'a da (şimdi Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı) ne kadar

teşekkür etsem azdır. Çünkü her zaman ve her konuda hep yanımızda oldu.

Adliyede herkes özveri ile ve şikâyet etmeden çalıştı. Ekip olarak, tam bir birlik ve bütünlük içinde çok zor olan bu süreci, hiçbirimizin kalbi dahi kırılmadan çok şükür atlattık. Buradan tüm arkadaşlarıma tekrar tekrar teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Hepsinin ismini tek tek saysam yetmez.

Komisyon Başkanımız Şenel Altınay; o zamanki sulh ceza hâkimlerimiz İlhami Demirkoparan, Suat Türkay ve Aydın Aksu; Cumhuriyet savcılarımız rahmetli Kudrettin Lafçı, Mehmet Turgay, Ersin Yalçın, Doğan Kaya, Alaaddin Akdere ve burada sayamadığım, adliyemizde hainlerin dışında kalan isimsiz kahraman hâkim ve Cumhuriyet savcılarımızın yanımızda olmaları, belki de Ankara Batı Adliyesindeki soruşturmaların başarısının sırrıdır.

Bu süreçte adliyedeki tüm müdür, kâtip ve memur arkadaşlara ne kadar teşekkür etsek azdır. Her zaman bizimle birlikte olağanüstü bir fedakârlıkla çalıştılar. Özellikle kâtibim Zeliha Ercan hanıma en zor zamanda yaptığı fedakârlıklar için ayrıca teşekkürü borç bilirim. Benimle ölüm korkusunu yaşadı, benimle sinir harbi yaşadı ve benimle çok ketum olmak zorunda kaldı.

Tabi hain darbe girişimi gecesi yaşananları tek tek anlatsam buraya sığmaz. O gece olanları anlatmaya ve yazmaya kalksam herhalde kitaplar yetmez. Uzun vadede bu hususları belki yazılı hale getirebilirim. Bu süreçte birlikteliğimizi bozmadan ve her daim yanımızda olan tüm meslektaşlarıma ve adliye personeline çok çok teşekkür ederim. Allah devletimize ve milletimize bir daha böyle bir gece yaşatmasın, birlikteliğimiz hep daim olsun.

ÇOCUK

Turan ZONGUR

Hâkim

Ey Arakanlı çocuk!
Ne gezersin yıkıntılar arasında
Oyun oynuyoruz biz koş çabuk!
Yoksa ümidin kalmadı mı yarına...

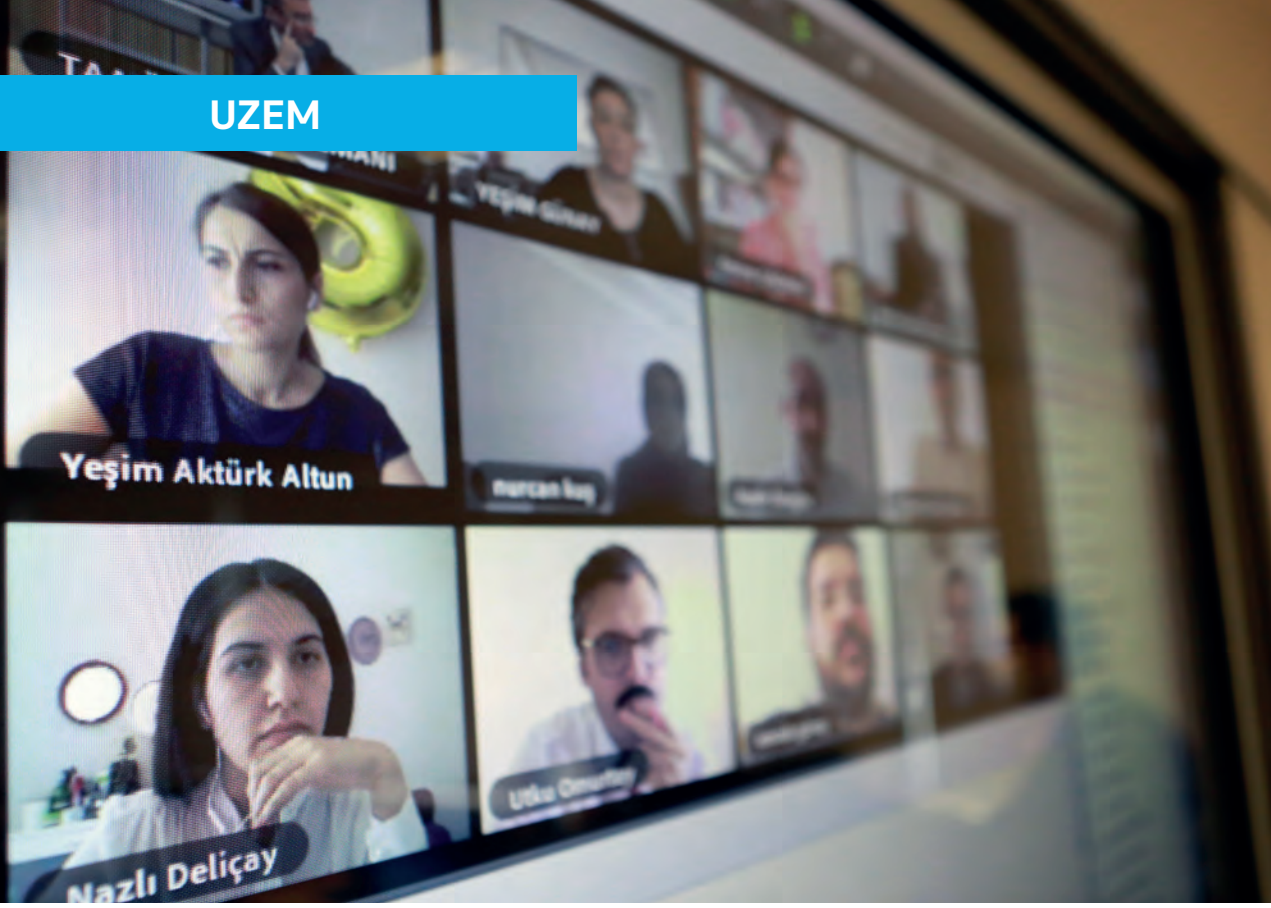
Ey Halepli çocuk!
Suçun müslüman olmak mı yoksa
Öz yurdunda özgürce dolaşmak mı söyle
Neden yüzün gülmez kızgın mısın bize?
Öyle ya bizimki de insanlık mı...

Ey Urumçide yaşayan çocuk!
Kim bu başına birikmiş asiler
Neden bakıyorlar donuk donuk
Korkma! Göğsündeki imandan korkar bu serseriler...

Tepesine yağın bombalara inat kaçmayan çocuk!
Sen feryad u figan ederken alevler içinde yanarken
Gözü kendi önünü görmekten acizlere dışarısı soğuk
İşte o zaman öldü o insanlık beğenmediğimiz resmini
yırtarken...

Arakan, Halep, Urumçi, Filistin ve nice şehirler
Sanmayın ki yardım eder size diriler
Beklemeyin boşuna çünkü onlar çoktan öldüler...

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİNİN EĞİTİM ANLAYIŞINDA YENİ BİR BOYUT

UZAKTAN EĞİTİM MERKEZİ

Bahar AKBAŞ AYGÜN
Adalet Uzmanı

Başta insanlar olmak üzere, canlıların, temel gereksinimlerini karşılamak için çevresinden nasıl yararlanacağını öğrenmeden uzun süre yaşayamayacağını söylemek yanlış olmaz. İnsanın çevreye uyum sağlaması ve farklı çevrelerde gereksinimlerini gidermesi öğrenmeyle olmaktadır. İnsan, yaşamını sürdürebilmek için çevresindeki hangi öğelerin yaşamı için zararlı ya da engelleyici, hangi öğelerin de zararsız olduğunu öğrenmek durumundadır. İnsanın yaşamının devamı için hissettiği bu ihtiyaç öğrenmenin temel motivasyonunu oluşturmaktadır.

Öğrenme temel olarak eğitim sistemi çerçevesinde yapılır, şekillenir ve yürütülür. Yaşayan her şey gibi eğitim sistemleri de insanların ihtiyaçlarına göre değişir ve gelişir. Bu ihtiyaçlar eğitim sistemlerinde yenilik arayışlarını zorunlu kılar.

Bu açılarından yapılan incelemeler, sınıfta yapılan geleneksel eğitimin artık kurumsal ve evrensel anlamda örgün eğitim olanakları sağlayan en yeterli uygulama olma niteliğini yitirdiğini ortaya koymuştur. Sınıfta yapılan eğitimin her zaman yeterli olmadığı, çağın gerektirdiği hıza ve zamana erişmeye bildiği ortadadır. Bunun sonucu ve bir noktada çözüm için bilim ve teknolojiye gelişmeleri takip ederek ileri eğitim teknolojilerinin kullanılması önem arz etmektedir.

Günümüzde bilim ve teknolojideki gelişmeler ekonomik, sosyal ve bireysel içerikli olgular eğitim teknolojisinin gelişmesine neden olmuştur. Eğitimi oluşturan öğelerin yapısal ve işlevsel değişimi sonucu, değişim ve yeniliğe uygun bir kavramsal çerçeve gereksinimi, hep birlikte eğitimde verim ve etkinliği artırma gereksinimi, yeni bir disiplinin oluşumunu gündeme getirmiştir. Fırsat eşitsizliğine çözüm getiren, isteyen herkese yaşam boyu eğitim sağlayan ve bunların yanı sıra eğitimin bir dizi bireysel ve toplumsal amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilen, eğitim teknolojilerinden yararlanmaya ve daha çok kendi kendine öğrenmeye dayalı olan bu disiplin, uzaktan eğitimidir.

Uzaktan eğitimin de bir enstrümanı olduğu yaşam boyu öğrenme, kişinin bireysel gelişimi için önemli olduğu kadar kurumlar için de önem taşımaktadır. Yargı kurumları ve yargı mensupları gibi adalet uygulayıcıları için de hayat boyu öğrenme olmazsa olmaz bir unsurdur. Bu noktada, başta hâkim ve savcılar olmak üzere adalet uygulayıcılarının eğitimi konusunda 34 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle görevlendirilmiş ve yetkilendirilmiş Türkiye Adalet Akademisi, hukukçuların meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerinde sürekliliği sağlamak ve böylece hukukçular için hayat boyu öğrenmeyi mümkün kılmakta oldukça önemli bir yere sahiptir.

1985 yılından bu yana, adlî ve idari yargı hâkim ve savcı adaylarının yetiştirilmelerini sağlamak üzere hizmet yürüten Türkiye Adalet Akademisi geçmişten günümüze edinilen deneyim ve güçle 2 Mayıs 2019 tarihinde 34 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kamu tüzel kişiliğini haiz, bilimsel, idari

ve mali özerkliğe sahip olarak yeniden kurulmuş ve yepyeni bir eğitim anlayışıyla yoluna devam etmektedir.

Bilim ve teknolojideki gelişmeleri yakından takip eden Türkiye Adalet Akademisi, hukuk ve adalet alanında uygulayıcılara verdiği eğitimle ulusal ve uluslar arası düzeyde model alınan özgün, saygın, yenilikçi olmayı vizyon edinmiş bir kurum olarak uzaktan eğitimi yeni eğitim anlayışına dahil etmiştir. Bu yeni eğitim anlayışının sonucu olarak 20 Aralık 2019 tarihli Türkiye Adalet Akademisinin Teşkilatı İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca Türkiye Adalet Akademisi Uzaktan Eğitim Merkezi kurulmuştur.

Bu kapsamda gerekli araştırma ve değerlendirmeler yapılarak, daha önce çalışmalarına başlanan Uzaktan Eğitim Sistemi kurulmasına yönelik çalışmalara hız verilmiştir. Uzaktan eğitim uygulamaları konusunda başarılı üniversiteler ve kurumlar ile toplantılar düzenlenmiş ve fikir alışverişinde bulunulmuştur. Bu kurumların ve kuruluşların öz kaynaklarıyla uzaktan eğitimi ne düzeyde gerçekleştirebildiği değerlendirilmiştir. Akabinde, açık kaynak kodlu eğitim yazılımı olan MODDLE sistemi üzerinde "Eğitim Platformu" tasarlanmış ve oluşturulmuştur. Hâkim, savcı ve adayların sicil numaraları ile üye olabilecekleri platform, Forum, Aday Eğitimi, Meslek İçi Eğitim ve Uzaktan Eğitim bölümlerinden oluşmaktadır.

Forum bölümü; hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılarının bilgi ve belge paylaşabilecekleri, aynı zamanda uygulamada ortaya çıkan sorularına cevap bulabilecekleri sosyal bir platformdur.

Aday Eğitimi bölümünde; Akademide sürdürülen yüzyüze eğitimin dijital ortamda interaktif sürdürülmesi hedeflenmektedir. Her eğiticinin, her adayın sanal bir sınıfı olacak; sanal ortamda, görüntülü, sesli materyallerin yanı sıra gerekli bilgiler ve etkinlikler paylaşılacaktır. Sanal sınıflarda online ders yapılabileceği gibi yazılı ve sözlü soru sorma imkanı da mevcuttur.

Meslek İçi Eğitimi bölümünde; Akademi tarafından yapılan meslek içi programlar, seminer notları, görsel videolar paylaşılacak, ayrıca hâkim ve savcıların meslek içi eğitim programlarının yanında Uzaktan Eğitime yönelik talepleri de alınacaktır.

Uzaktan Eğitim bölümünde; mevcut yüzer kişilik üç sanal sınıfta aynı anda üçyüz kişi uzaktan online eğitim alabilecektir. Eğitim sırasında soru sorulabilecek, sunum ve diğer materyaller kullanılacaktır. Eğitim bittiğinde yapılan içerik Platforma kaydedilecek ve offline olarak her zaman kullanılacaktır.

Hâkim ve savcı adaylarıyla yapılan anket sonuçları da değerlendirilerek oluşturulan bu yapı, yüz yüze eğitimin yerini almak üzere değil, yüz yüze eğitimi destekleyici ve tamamlayıcı olarak bütün eğitim kurumlarında olduğu gibi Türkiye Adalet Akademisinde vazgeçilmez yöntemlerinden biri olarak ortaya konulmuştur.

Hukuka ve insan haklarına bağlı, tarafsız, bağımsız, hür vicdaniyla karar veren, mesleki etik ilkelerini benimseyen ve uygulayan, toplumun adalet ihtiyacına cevap verebilecek nitelikte hâkim ve savcılar yetiştirmeyi amaç edinen Türkiye Adalet Akademisi; bünyesinde kurduğu Uzaktan Eğitim Merkezi ile eğitimde zaman ve mekan kısıtlamalarını kaldırarak Akademi müfredatında verilmekte olan dersle-

rin uzaktan eğitim yöntemi ile tüm adaylara ulaştırılmasını sağlamaktadır. Sanal eğitim platformu hazırlanarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı çoklu ve etkileşimli ortam olanakları ile eğitim kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Bu süreçte Merkezde görevlendirilmek üzere alanında uzman kameraman, grafiker ve teknik personel istihdamı sağlanmıştır. Öte yandan, büyük oranda öz kaynaklar kullanılarak edinilen malzeme ve mekânlarla Akademi bünyesinde profesyonel bir “çekim stüdyosu” kurulmuştur. Gerek fiziki şartların sağlanması, gerekse insan kaynağı temininde öz kaynaklardan faydalanılmış olması, en az maliyetle en iyi sonuca varılması noktasında büyük önem taşımaktadır.

Oluşturulan bu yapı ile özellikle bütün dünyayı etkisi altına alan pandemi sebebiyle yüz yüze eğitime ara verilen bu süreçte; yüz yüze eğitim verilmekte olan adaylara, (yine yeni bir uygulama olan) Akademide tam zamanlı öğretim görevlisi olarak görevlendirilen öğretim görevlisi hâkimler tarafından uzaktan canlı eğitim programı düzenlenmiş, bu program üzerinden yazılı eğitim materyallerinin paylaşımı eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Böylece adayların eğitimindeki devamlılık sağlanmıştır.

Uzaktan Eğitim Merkezi bünyesinde kurulan profesyonel bir çekim stüdyosunda Akademi müfredatına dahil olan ders ve konulara ilişkin çevrimdışı video kayıtları gerçekleştirilmiş ve uygulamacıların erişimine sunulmuştur.

Bununla birlikte, yapılan mevzuat değişikliklerine uygun olacak şekilde bilgi güncellemeye yönelik video çekimleri de yapılmaktadır. Derslere ilişkin yazılı veya görsel materyaller eğitim platformu

üzerinden adayların erişimine sunulmakta, uzaktan eğitim yöntemiyle meslek içi eğitim programlarına destek olarak, mesleki bilgilerin güncellemesi sağlanmaktadır.

Yine uzaktan eğitimi verimli bir şekilde kullanan üniversite ve kurumlarla iş birliği yapılmakta, gerekli araştırma ve planlama çalışmaları yürütülerek, gelişen yeni teknolojiler sürekli takip edilmektedir.

Böylece, uzaktan eğitimin sağladığı etkin ve verimli imkânlarla eğitimdeki kısıtlamaların önemli bir kısmını ortadan kaldıran Türkiye Adalet Akademisi; hukuka ve insan haklarına bağlı, tarafsız, bağımsız, hür vicdaniyla karar veren, mesleki etik ilkelerini benimseyen ve uygulayan, toplumun adalet ihtiyacına cevap verebilecek nitelikte hâkim ve savcılar yetiştirme sorumluluğunu bir adım öteye taşımış bulunmaktadır.

Öz kaynakları kullanmanın yanında profesyonel ve özverili bir ekiple oluşturulan uzaktan eğitim sistemi, insan kaynağından tasarrufu sağlayarak zaman ve mekân kısıtlamalarından bağımsız, kesintisiz ve sürekli, yüz yüze eğitimi destekleyen yepyeni bir

anlayışı ortaya koymuş, Akademinin eğitim kalitesi ve olanakları noktasındaki gücünü katlamıştır.

Son olarak belirtmek gerekir ki, Eğitim Platformu'na akademi internet sitesinden ve uzem.taa.gov.tr adresinden bilgisayar, tablet ve diğer cihazlardan giriş yapılabilmektedir. Ayrıca tablet ve telefonlar için oluşturulacak aplikasyon uygulamalarından giriş yapılabilmesine yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

KAYNAKÇA

ATASOY, B./ULUSOY Ç./ÇAKMAK, K. Ç./ÇAKIR, H./OCAK, M. A./ÜSTÜNDAĞ, M. T./ŞAHİN, S./KARATAŞ, S./SOMYÜREK, S./KARADENİZ, Ş./GÜYER, T.; *İnternet Temelli Eğitim* (Ed. H.İ. Yalın). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2008

BİRKÖK, Mehmet Cüneyt/VURANOK, Turan Tolga; "Uzaktan eğitim ile bilgi ihtiyacının karşılanması: Bir üniversite programı önerisi", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, Cilt:7 Sayı:2 Yıl:2010 s.427-444

ERTÜRK, M.; *Yaşam Boyu Öğrenim İçin Uzaktan Öğretim Yöntemleri*. 1. Uluslararası Mesleki ve Teknik Eğitim Teknolojileri Kongresi Bildiri Kitabı, 1. İstanbul: Marmara Üniversitesi, 2006

KAYA, Zeki; *Uzaktan Eğitim*, Pegem Akademi Yayıncılık, 1. Baskı, 2002

LEKELENMEME HAKKI ÇERÇEVESİNDE İHBAR HAKKI VE SYOK

Ersel ASLAN

Hâkim-Öğretim Görevlisi

Onur Utku SEVİM

Hâkim-Öğretim Görevlisi

Savcılığa yapılan başvurularda harç, posta pulu gibi masrafın alınmaması, başvuru kolaylığı, hukuki bilgi eksikliği, savcılığa ya da kolluğa yapılan başvuruların karşı muhatap üzerinde hemen etki göstereceği gibi düşüncelerle kişiler arasında vuku bulan ihtilafların savcılık kanalıyla çözüme kavuşturulacağı yönünde bir inanç bulunmaktadır. Bu sebebe binaen özünde suç oluşturmayan ihbar ve şikâyetler yapılmakta, savcılığın iş yükü artmakta, şikâyet veya ihbar edilen kişi ya da kişilere şüpheli sıfatı verilmektedir. Ancak çoğu zaman ifade dahi alınmadan şüpheli sıfatı verilen kişiler hakkında kendilerine isnat edilen eylemlerin suç teşkil etmediği, hukuki uyumsuzluk içermesi gerekçe gösterilerek ‘Kamu Adına Kovuşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair’ yani kısaca ‘Takipsizlik’ kararı verilmekteydi. Her ne kadar şüpheli şahıslar hakkında verilen bu karar ile kovuşturma aşamasına geçilmeyip soruşturma aşamasında dosya kapansa da şüpheli sıfatını alan kişilerin gerek kollukta yapılan GBT (Genel Bilgi Toplama) ve gerekse savcılıkta yapılan UYAP sorgusunda hakkında yapılan işlem kayıtlarda görünmekteydi. Bu durum Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin

6. maddesinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Yargıtay kararlarında ve modern ceza muhakemesi hukukunda ifade edilen ve adeta bir ağacın gövdesini oluşturan 'Adil Yargılanma' mefhumu ile aynı ağacın dallarını teşkil eden 'Kişilerin Lekelenmeme Hakkına', 'Suçsuzluk Karinesine' ve 'Unutulma hakkına' aykırı, hak ihlaline sebebiyet veren bir durum ortaya çıkarmaktaydı.

Nitekim Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün istatistiki verilerine göre 2018 yılı içerisinde ülkemiz genelindeki muhtelif adliyelere intikal eden 89,917 İhbar dosyasının 38598 inde (%65,7) SYOK kararı verilmiş, 9803 ihbar dosyasının (%16,7) kısmı da soruşturmaya dönüştürülmüştür.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158/6. maddesi 15/08/2017 tarihli 694 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 145. maddesi ile eklenen ve akabinde Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair 7078 sayılı Kanun'un 140. maddesiyle kanunlaşarak yürürlüğe girmiştir.

İlgili maddeye göre ihbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilir. Bu durumda şikâyet edilen kişiye şüpheli sıfatı verilemez. Soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar, varsa ihbarda bulunana veya şikâyetçiye bildirilir ve bu karara karşı 173 üncü maddedeki usule göre itiraz edilebilir. İtirazın kabulü hâlinde Cumhuriyet savcılığı soruşturma işlemlerini başlatır. Bu fıkra uyarınca yapılan işlemler ve verilen kararlar, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından görülebilir.

Sözlük anlamı olarak ihbar; suçlu saydığı birini veya suç saydığı bir olayı yetkili makama gizlice bildirme, ele verme demektir. Ancak bu 5271 Sayılı CMK'nın 160. maddesinde belirtilen suçun öğrenilme biçimi olduğundan, bunun CMK'nın 158/6. maddesindeki ihbar kurumu ile karıştırılmaması gerekir.

Çünkü ihbar eden veya ihbarcı şahıs suçtan zarar gören kimseler dışında olup, işlenecek olan veya işlenmekte olan (takibi şikâyete tabi olan veya olmayan) bir suçu 5271 sayılı CMK'nın 158. maddesinde belirtilen makamlara bildiren şahıstır, yaptığı bildirimde de ihbar denir. Keza şikâyetçi olan şahsın yaptığı başvuruda isnatta bulunduğu suçun takibi şikâyete bağlı değilse yani re'sen soruşturulan bir suç ise şikâyetçinin yaptığı bildirim de şikâyet değil ihbar adını alır. Ancak bu durumda uygulamada ihbar eden yerine müşteki terimi uygulanmaktadır.

İşte bu kanuni düzenleme ile kişilerin haksız yere şüpheli sıfatıyla damgalanması, yaftalanmasının önüne geçilmeye çalışılmış bir nevi hukuki kalın oluşturulmuştur. Nitekim Yargıtay 13. Ceza Dairesinin 02.02.2012 tarihli ve 2011/27923 esas, 2012/2008 karar sayılı ilamı ile Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 25.03.2015 tarihli ve 2015/7099 esas, 2015/10801 karar sayılı ilâmlarında da belirtildiği üzere, "Yeni Türk Ceza Adalet Sistemi"nde benimsenen, "Kişilerin Lekelenmeme Hakkı" ile "Eksiksiz soruşturma ve Tek Celsede Duruşma" prensipleri uyarınca, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcılarının mâkul sürede bütün delilleri toplamaları, sadece mahkûmiyetle sonuçlanacağını değerlendirdikleri hususları dava konusu yapmaları, beraatle sonuçlanacağını değerlendirdikleri eylemleri dava konusu yapmamaları, yâni bir nev'i filtre görevi yapmaları gerekir.

Maddenin değişiklik gerekçesi de bu argümanlara vurgu yapmış, kanuna konulma sebebini açıklamıştır. Değişiklik gerekçesine göre; "Maddeyle,

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158'inci maddesine yeni bir fıkra eklenerek, içeriği suç oluşturmayan veya soyut ve genel nitelikteki ihbar ve şikâyetler için soruşturma öncesi bir değerlendirme mekanizması oluşturulmaktadır. Bu tür ihbar ve şikâyetler üzerine derhal soruşturmaya başlanması, ilgililere şüpheli sıfatı verilerek yakalama ve ifade alma başta olmak üzere çeşitli muhakeme işlemlerine girişilmesi hem usul ekonomisi ile hem de "lekelenmeme hakkı" ile bağdaşmamaktadır. Düzenlemeyle bu tür ihbar ve şikâyetlerin duruşma evresi başlatılmadan hukuki sonuca bağlanması sağlanmaktadır." Bu kanuni düzenleme ile soruşturma ile soruşturma öncesi safha arasında amiyane tabirle bir ayrış konulmuştur.

Asılsız, mesnetsiz ihbar ve şikâyetler sonucu doğması muhtemel hak kayıplarını önlemek, intikam alma, şantaj yapma, çıkar sağlama gibi amaçlarla yapılan ihbar ve şikâyetlerin önüne geçmek, soruşturma makamının 'itham kolaylığına' kaçmasını önlemek, usul ekonomisini korumak adına yapılan bu düzenlemenin hukuk dünyamıza girmesi çok yerinde olmuştur.

Bu yönde 5271 sayılı CMK'nın 158/6. maddesinde SYOK kararı verilebilmesi için gerekli olan birinci hal; İhbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması demek suçun maddi ve manevi unsurlarının en azından birinin bulunmaması demektir. Örneğin 5237 sayılı TCK'nın 151 ve 152. maddelerinde düzenlenen 'Mala Zarar Verme' suçunun manevi unsuru genel kasıttır. Bilerek ve isteyerek müştekinin eşyasına zarar verme suçunun oluşumu için elzemdir. Ancak kasit olmaksızın bir kimsenin malına zarar verilmesi ve bu durumun herhangi bir araştırma yapılmaksızın açıkça anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma yapılmasına yer olmadığı kararı verilebilecektir. Bununla birlikte, ihbar ve şikâyet konusu suçun unsurlarından birinin bulunup bulunmadığının tespiti için tahkikat yapılması ihtiyacının ortaya çıkması durumunda, basit şüphenin

bulduğu varsayılarak 5271 sayılı CMK'nın 160. maddesi mucibince soruşturmasına başlanmalı, kamu davası açmak için yeterli delil bulunması halinde kamu davası ikame edilmeli, aksi takdirde KYOK kararı verilmelidir. Örneğin; Kişinin eşini evde olmadığı bir zamanda eve alarak aldattığından bahisle vaki şikâyeti üzerine, talepleri eksiksiz bir şekilde karşılamak adına zinaya dayalı iddianın ceza kanunlarında suç teşkil etmemesi ve hukuki ihtilaf boyutunda kalması sebebiyle bu talebin ihbara kaydedilerek SYOK'la sonuçlandırılması, diğer yandan TCK'nın 116/3 maddesi uyarınca meşru amaç olmaksızın müştekinin rızası hilafına konuta girdiği iddiası ise basit şüphe oluşturduğundan soruşturmaya kaydı gerekir. Birinci haldeki şartın gerçekleştiği hususunda yargı kararlarında, doktrinsel zeminde bir mutabakat, uygulama birliği varsa ihbara kaydını müteakip SYOK kararı verilmelidir. Burada TCK ve diğer özel ceza yasalarına hakimiyet ön planı çıkmaktadır.

5271 sayılı CMK'nın 158/6. maddesinde SYOK kararı verilebilmesi için gerekli olan ikinci hal olan ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması halidir. Şikâyette bulunan kişi ihbar veya şikâyette bulunursa Cumhuriyet Savcısı ihbar ve şikâyetin içeriğinin inceleyecek, iddianın soyut, temelsiz, herhangi bir anlam içermediğini tespit etmeye çalışacaktır. Ancak Cumhuriyet Savcısı müştekinin delil ibraz etme yükümlüğünün bulunmadığını, delili elde etme ve inceleme yetkisi ve sorumluluğunun münhasıran kendisinde ve emri altındaki adli kolluk kuvvetinde bulunduğunu unutmayacaktır. Örneğin; müşteki şahsın 'komşusunun kendi beynine mikro çip takarak izlediği yönündeki' şikâyetini kaile almayacak herhangi bir incelemeye gerek görmeden SYOK kararı verebilecektir. Ancak müştekinin 'şüphelinin kendisini asansörde işaret parmağını göstererek, sana yapacağımı bilirim' demek suretiyle tehdit ettiği yönündeki şikâyetini soruşturmaya kaydederek 5271 sayılı CMK'nın 160. maddesi uyarınca maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacak, soyut iddia gerekçesiyle ihbar sekmesine kaydını yapmayacaktır.

Bu düzenleme ile ihbar ve şikâyet başvurusunu, müracaatını alan Cumhuriyet Savcıları artık re'sen soruşturma başlatamayacak, şüphe derecesinin basit şüphe, başlangıç şüphesi derecesine ulaşıldığının tespiti için bir nevi ön araştırma ve filtreleme görevi ifa ederek mezkur başvuruyu ön inceleme safhasına tabi tutacaktır. Ancak "Yeni Türk Ceza Adalet Sistemi"nde benimsenen, "Kişilerin Leke-

lenmeme Hakkı” ile “Eksiksiz soruşturma ve Tek Celse Duruşma” prensipleri uyarınca, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcılarının mâkul sürede bütün delilleri toplamaları, sadece mahkûmiyetle sonuçlanacağını değerlendirdikleri hususları dava konusu yapmaları, beraatle sonuçlanacağını değerlendirdikleri eylemleri dava konusu yapmaları gerektiğidir.

Basit, başlangıç şüphesi 5271 sayılı CMK'nı 160. maddesinin 1. fıkrasında 'ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâl' olarak tanımlanmıştır.

Başlangıç şüphesinin dayandığı deliller basit, diğer aşamalarda elde edilebilecek delillere göre yeterli ve/veya sayıca az olmakla birlikte en azından belirti düzeyinde delillere dayanıyor olması, ve bir suçun işlendiği yolunda akla ve mantığa uygun bir şüphe ortaya koyması gerekmektedir. Bu bakımdan somut olaylara dayanmayan, soyut iddia ve tahminler başlangıç şüphesi olarak buna karşılık başlangıç şüphesinin belirli bir kişiye yönelmesi de gerekmecektir. Ortada bu nitelikte bir şüphe yokken ceza muhakemesi soruşturmasının başlatılması ve koruma tedbirlerine müracaat edilmesi halinde, bu işlemin kaynağı hukuki olmayacağından keyfilik olarak değerlendirilmesi söz konusu olacaktır. (YCGK 2013/9-610 Esas, 2014/152 Karar ve 24.11.2014 tarihli içtihadı.)

Cumhuriyet savcısı yaptığı inceleme neticesi ihbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması şartlarının en az birinin gerçekleşmesi durumunda UYAP sistemi üzerinden ihbar ve şikâyetin ihbar sekmesine kaydının yapılmasını müteakip şikâyet edilen şahıs veya şahıslara şüpheli sıfatı vermeden, şikâyet edilen veya ihbar edilen tabirlerini kullanarak 'soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair' kısaca SYOK kararı vererek gereğini tevessül edecektir.

Şayet ihbar ve şikâyetler kolluk kuvvetlerine yapılır, kolluk kuvvetlerinin talimat almak için ulaştığı Cumhuriyet Savcısı da ihbar ve şikâyetin asılsız, mesnetsiz, suç unsuru içermediği kanaatinde ise ihbar şikâyet edilen kişi ya da kişilere şüpheli yerine şikâyet edilen, şikâyet olunan sıfatı verilerek tüm ülke genelinde kolluk kuvvetlerinde uygulanan 'Ön soruşturma sistemine kaydedilmesi, ve suç numarası (Ceraim) verilmeden tanzim edilecek tutanağın üst yazıyla gönderilmesi talimatını verecek, evrakın savcılığa intikalinin ardından UYAP sistemi üzerinden ihbar sekmesi kanalıyla sisteme girişini yaptıracaktır. UYAP ortamında soruşturmaya kay-

dedilen evrakın daha sonradan ihbar sekmesine kaydı yapılamaz.

Haklarında ihbar veya şikâyette bulunulan kişiler şüpheli sıfatını almadıkları için doğal netice olarak şüpheli sıfatından kaynaklanan hak ve yükümlülükler de doğmayacak, haklarında yakalama, gözaltına alma, ifade verme, arama, el koyma gibi tedbirlere de başvurulmayacaktır. Ezcümle 5271 sayılı CMK'nın 158/6. maddesinin konuluş amacına (Ratio Legis) aykırı işlemlerden sarfı nazar edilecektir. Ancak istisnaen ihbara konu olaya özgü ve konunun aydınlatılması maksadıyla basit araştırma mahiyetinde bilgi ve belge temini mümkün olabilecektir.

5271 sayılı CMK'nın 158/6 maddesinin tatbiki konusunda kanun Cumhuriyet Savcısına ihbar ve şikâyetin suç teşkil edip etmediği, soyut ve genel nitelikte olup olmadığı konusunda takdir yetkisi vermektedir. Cumhuriyet Savcısı mesleki deneyimi, birikimi, mevzuata ve yargısal kararlara hakimiyeti oranında uygulamaya yön verecek, menfi ya da müspet bir katkı sağlayacaktır. İhbarın resmi kurumdan gelmesi evrakın ihbara kaydedilmesi, SYOK kararı verilmesine engel değildir. Ancak ihbara kaydedilen evrakın makul süre içerisinde SYOK verilerek veya soruşturma safhasına geçilerek sonuçlandırılması gerekir.

Ancak Cumhuriyet Savcısı ihbar ve şikâyet açıkça suç teşkil edip etmese, soyut ve genel nitelikte olsa bile muhakkak işleme almak zorundadır. SYOK kararı verecek olması bu görev ve sorumluluğu ortadan kaldırmaz. Aksine davranış halinde 5237 sayılı TCK'nın Dilekçe Hakkının Kullanılmasının Engellenmesi başlığını düzenleyen 121. maddesindeki suçu oluşturabilir. Bu durumla alakalı olarak Anayamızın 74. maddesi ('Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.') ile 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına

Dair Kanun dilekçe hakkını düzenleyen 3. maddesi (‘Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.’ ‘Yine Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir’) hükümleri gözetilmelidir.

Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair Karara yapılan itirazın usulü 5271 sayılı CMK’nın 158/6. maddesinde belirtilmiştir. Bu maddeye göre ‘Soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar, varsa ihbarda bulunana veya şikâyetçiye bildirilir ve bu karara karşı 173 üncü maddedeki usule göre itiraz edilebilir. İtirazın kabulü hâlinde Cumhuriyet başsavcılığı soruşturma işlemlerini başlatır. Bu fıkra uyarınca yapılan işlemler ve verilen kararlar, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından görülebilir.’ Kayıtlar 04/09/2017 tarihinden itibaren UYAP sisteminde tutulmaya başlanmıştır.

Görüldüğü üzere Cumhuriyet Savcısının 5271 sayılı CMK’nın 158/6. maddesindeki şartların bulunduğu bahisle ihbar veya şikâyet edilen kişi hakkında vermiş olduğu Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair Karar ihbarda bulunan veya şikâyetçi olan şahsa bildirilir. Şikâyet edilene veya ihbar edilene bu karar tebliğ edilmez.

Bu karara karşı tebliğ tarihinden (5237 sayılı TCK’nın 39. maddesine göre ‘Gün ile belirlenen süreler, tebligatın yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar.’) itibaren on beş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine itiraz edebilir.

5271 sayılı CMK’nın 268/3-A bendinde belirtildiği üzere; Sulh ceza hâkimliği kararlarına yapılan itirazların incelenmesi, o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen hâkimliğe; son numaralı hâkimlik için bir numaralı hâkimliğe; ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkeme-

sinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine; ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine aittir.

İtiraz dilekçesinde, soruşturma başlatılmasını gerektirecek olaylar ve deliller belirtilir. İtirazın Sulh Ceza Hakimliği tarafından kabulü hâlinde Cumhuriyet başsavcılığı soruşturma işlemlerini başlatır. Ancak başlatılan soruşturma kapsamında Cumhuriyet Savcısı yasal şartları varsa yani kamu davası açma için yeterli delil yoksa, takipsizlik kararı verebilir. Soruşturma yapılmasına yer olmadığı kararına karşı ihbarda veya şikâyette bulunanın itirazının sulh ceza hakimliğince reddedilmesi halinde söz konusu olayla ilgili ceza soruşturması başlatılamaz.

Fakat ihbar eden ya da şikâyetçinin soruşturma başlatılması için 5271 sayılı CMK’nın 271/3 maddesi uyarınca itiraz mercii olan Sulh Ceza Hakiminin kesin olarak verdiği karara karşı 5271 sayılı CMK’nın 309. maddesindeki ‘Kanun Yararına Bozma’ yoluna başvurması mümkündür. Şayet buradan da sonuç alınamazsa Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuruda bulunabilir. Ancak halihazırda makalenin kaleme alındığı tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesine yapılan başvurular mevcut olsa da bu yönde verilmiş bir karar bulunmamaktadır.

Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığına Dair Karara İtiraz edilmemesi ya da yapılan itirazın kesin olarak reddedilmesi durumunda 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun’un 16/2. maddesine teselsül ettirilen ‘Kolluk birimlerine yapılan ihbar ve şikâyetler üzerine verilen soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair kararlar da gerekli işlem ve düzeltmelerin yapılması için ilgili kolluk birimine gecikmeksizin gönderilir’ hükmü de akıldan çıkarılmamalıdır.

Farklı ihtimaller eşliğinde genel bir değerlendirme yapılması halinde;

- Lekelenmeme hakkının korunması açısından SYOK kararlarında şüpheli ibaresi yerine mutlaka şikâyet edilen veya ihbar edilen ibaresinin kullanılması,

Kolluk birimlerine yapılan ihbar ve şikâyetlere ilişkin verilen SYOK kararlarının gerekli işlem ve düzeltmelerin yapılması için 5320 sayılı Ceza Muhakemesinin Yürürlük ve Uygulama Şekli hakkındaki kanunun 16/2 maddesi gereğince ilgili kolluk birimine gecikmeksizin gönderilmesi, gerekmektedir.

- Başvuranın aynı dilekçe ile hem suç, hem de hukuki ihtilaf teşkil eden olaylara ilişkin şikâyette bulunması halinde (Örnek: Kiracısının 6 aylık kira parasını ödemediğinden ve cep telefonuna haka-

ret içerikli mesaj gönderdiğinden bahisle şikâyetçi olunması); suç işlendiği izlenimi veren olay açısından soruşturmaya kayıt yapılması, hukuki ihtilaf teşkil eden olay içinse dilekçenin onaylı örneğinin ise ihbara kaydedilmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir. Nitekim uygulamada sistemsel olarak Ek Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığına dair karar verilmesi mümkün değildir.

- Şahsi cezasızlık ve etkin pişmanlık hallerinden birinin varlığı durumunda, şikâyete konu eylemin suç teşkil etmesi sebebiyle SYOK kararı verilemeyecektir. Örnek; TCK'nın 167/1-c maddesi gereğince aynı konutta yaşayan kardeşlerden birinin diğerine karşı işlediği hırsızlık suçu)

- Mükerrer şikâyet halinde aynı şahsın aynı sebeple (suç, suç tarihi, suç yeri) daha önceden yapılan şikâyetlerin KYOK, iddianame gibi kararlarla hitama erdirilmesine rağmen tekrar şikâyet edilmesi halinde ihbara kayıt edilmek suretiyle SYOK verilmesi mümkündür. Keza daha evvel SYOK verilmiş aynı mahiyetteki olaya ilişkin olarak yeniden SYOK verilmesine kanunen bir engel de bulunmamaktadır.

- Ağır Ceza Mahkemeleri Cumhuriyet Başsavcılıklarının görev ve yetkisine giren veya başka bir yerdeki Cumhuriyet Başsavcılıklarının yetkili olduğu suçlara ilişkin, ilgili mülhakat Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılan açıkça suç oluşturmadığı anlaşılan ya da soyut ihbar ve şikâyetlerin soruşturmaya kayıt edilerek yetkisizlik kararı ile değil düşünce yazısı (fezleke) ekinde "şikâyet edilen/ihbar edilen" tabiri kullanılmak suretiyle mahalline gönderilmesi zorunludur.

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 131/3'e göre SYOK kararına dayanarak disiplin soruşturması yapılamaz. (60 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcıları veya (...) (2) sorgu hâkimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşu gönderilir.)

- Zaman aşımına uğramış bir suça ilişkin şikâyette bulunulması halinde, şeklen suç olması sebebiyle soruşturmaya kayıt ile KYOK kararı verilmesi gerekmekte ise de; her hangi bir araştırma yapılmasına gerek olmaksızın açıkça zamana aşımına

uğramış olduğu ilk bakışta anlaşılabiliriyorsa kanun hükmünün konuluş amacına (Ratio legis) daha uygun olması, diğer bir deyişle lekelenmeme hakkının korunması açısından kanuni düzenleme gerektirdiği kanaatine sahip olduğumuz bu tip durumlarda ihbara kayıt suretiyle SYOK verilmesi ihtimali düşünülmelidir. (Örnek 20 sene önce sitenin toplantı salonunda kendisine hakaret eden komşusundan şikâyetçi olan, şikâyet dilekçesine iki komşuna da tanık olarak ekleyen şahsın müracaatı.)

En nihayetinde mehaz Alman Ceza Muhakemesi Kanunu'nda bulunmayan bu kurumun işlevsel hale gelmesi ve genele teşmil edilmesi için Cumhuriyet Savcıları ile emri altındaki kolluk görevlilerine büyük iş düşmektedir. Bu sebeple zaman içerisinde bu konuya hasren yapılan akademik çalışmaların artacağı, bu minvalde yargısal kararların da uygulamaya yön vereceği tarafımızca düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19/09/2018 tarihli, E.1310/64071 sayılı ve 10/10/2018 tarihli ve E.1383/69515 sayılı görüş yazıları.
- Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün İhbar ve SYOK'a ilişkin istatistikleri.
- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın İhbar Evrakına ilişkin tavsiyeleri
- Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 2013/9-610 Esas, 2014/152 Karar ve 24.11.2014 tarihli içtihadı.
- Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 2015/15916 Esas, 2016/765 Karar ve 23.01.2016 tarihli içtihadı.
- Muharrem ÖZEN-Atacan KÖKSAL, Suçsuzluk Karinesi Bağlamında Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, yıl: 2019, sayı: 1
- Hüseyin ŞİK, Savcılık Kurumu, 2018 Eylül.
- Hakan KIZILARSLAN, Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararları (SYOK) ve Bu Kararlarının Ceza Muhakemesi Sistematiği Açısından İrdelenmesi, TBB Dergisi, Ağustos 2019 sayısı.
- Veysel Candan CANOĞLU, Cumhuriyet Savcısının Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı, İzmir Barosu Dergisi, Eylül 2017 sayısı.
- Hakan KAŞKA, Türk Ceza Muhakemesi Hukukunda Soruşturma Evresinin Sona Ermesi, Adalet Yayınevi, Ankara 2019

12 ÖFKELİ

'12 Öfkeli' (Twelve Angry Men), Reginald Rose'un 1954 yılında ABD'de oyun olarak yazdığı, 1957 yılında ise, sinemaya çevrilmiş olan eseridir.

Hikâye babasını öldürmekle suçlanan bir çocuğun yargılanması ve 12 üyeden oluşan jüriden çocuğun suçlu olup olmadığı ile ilgili karar verilmesinin istenmesi ile başlamaktadır. Ancak jüriye oy birliği ile karar vermeleri gerektiği ve bu karardan sonra çocuğun suçlu bulunması halinde idam edileceği de bildirilir. Karar odasında yapılan görüşmede çocuğun suçlu olduğunu düşünen 11 üyeye karşı bir jüri üyesinin çocuğun suçsuz olduğu yönünde oy kullanması nedeniyle oy birliği sağlanamaz. Asıl hikâye, oy birliğine ulaşmak için jüri üyelerinin kendi aralarında tartışmaya başlamaları ve tartışıkça üyelerin yaşadığı duygu değişimleri, kararsızlıkları, kibirleri ve önyargıları etrafında dönmektedir. Bu tartışmalar sonucu, jüri değişim yaşar ve birer birer çocuğun suçsuz olduğu yönünde görüş bildirmeye başlayıp bu şekilde karar verirler.

12 Öfkeli tiyatro oyunu, adli süreçlerde karar vermedeki zorlukların ve karar vermeyi etkileyen faktörlerin güzel bir temsilini oluşturmaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalarda, yargılamada karar verme sürecinin kişilik, tutum ve geçmiş deneyimler gibi çeşitli faktörlerden etkilendiği sıklıkla vurgulanmış, oyunda da aslında jüri üyelerinin bu zorluklarla mücadelesi anlatılmak istenmiştir.

ÖF KE Lİ.

Yazan
REGINALD
ROSE
Çeviren
Ş. NECATİ
ŞAHİN
Rejisor
M. AKİF
YEŞİLKAYA

Dekor Tasarımı
Effer Tunç
Kostüm Tasarımı
Özlem Karabay
Işık Tasarımı
Yakup Çarlık
Müzik
Anın Aykut

Oncelikle jüri üyelerinin aslında insan doğası gereği yaşamış oldukları deneyimlerle ya da yetiştirilme tarzıyla şekillenmiş bazı kalıplaşmış düşüncelerinin ve önyargılarının olduğunu ve bu düşüncelerin yargılamada karar verme sürecine etkide bulunduğunu görmekteyiz. Çocuğun etnik kökeni (göçmen olması), geçmiş suç kayıtları, sosyo ekonomik seviyesi (fakir, gecekondu mahallesi vs.) gibi hususlardan etkilenerek onun kısa sürede suçlu olduğunu düşünmüşlerdir. Ayrıca yapılan konuşmalarda çocukla ilgili önyargılarını dile getiren baskın karakterlerin önyargılarının grup dinamikleri bağlamında adeta diğer jüri üyelerine de bulaştığını söyleyebiliriz.

Oyun, daha önce psikolojide Stanley Milgram, Muzafer Sherif, Solomon Asch'in deneylerine birçok kez konu olmuş olan çoğunluğun etkisi, grup baskısı veya sosyal etki gibi konuların somut bir örneği niteliğindedir.

Bu deneylerin sonuçlarında kişilerin kendilerine yeterince güvenmediği durumlarda gruptaki baskın olan kişileri takip etme eğiliminde olduğu, belirsiz olan, çelişkili olan durumlarda gruptaki diğer kişilerin görüşlerinden daha kolay etkilendiği, otoriteye ya da gruba karşı çıkmamanın birçok kişi için zorlu olduğu, hatta kişilerin bu uğurda doğru bildiklerinden bile vazgeçebildikleri sık sık vurgulanmaktadır.

12 Öfkeli'de de birçok üyenin, hakkında yeterince bilgisi olmadığı bir davada dominant olan karakterleri izleme eğiliminde olduğu, otorite ve çoğunluk tarafından kendilerine dayatılan fikirleri sorgulamaksızın doğru kabul ettikleri, jürinin grup baskısına karşı çıkarken zorlandıkları, bazı üyelerin de farklı düşüncesini söyleyip dışlanmaktan tedirgin oldukları görülmüştür.

Oy birliği ile karar verme baskısı nedeniyle bazı jüri üyeler yeterince sorgulama yapmaksızın çoğunluğu izlerken, bazıları ise üzerlerinde hissettikleri çevresel ve kişisel baskı nedeniyle alelacele karar verme eğilimine girmiştir. Örneğin, 'odanın fazla sıcak olması ve konforsuz çalışma şartları, zamanının olmaması, maça yetiştirme isteği, diğer işlerinin olması gibi hayatlarındaki diğer stres veren durumlar, hızlı bir karar almalarına yönelik etkide bulunmuştur.

Karşılaştığı davada, jürilerden birinin kişisel yaşantılarının tetiklenmesi de karar verme sürecine etkide bulunan bir diğer husus olmuştur.

Bu jüri üyesi, oğlu ile yaşadığı kavgadan sonra onunla uzun süredir görüşmemiş ve oğluna karşı hostil duygular beslemekte olan birini canlandırmaktadır. Dolayısıyla babasını öldüren bir çocuğu gördüğü zaman kendi geçmiş deneyimleri tetiklenmiş, bu olayda kendisini bilinç dışında ölen babayla özdeşleştirmiş ve oğluna olan öfkesi canlanmıştır. Bu olay ve kişi karşısında öfke, nefret gibi bazı güçlü ve kontrol edemediği duygular hissedince, bilinçli olmadan çocuğun suçlu olduğu yönünde oy kullanmasına etki ettiğini görmekteyiz. Bu jüri, aynı zamanda olayı fazla kişiselleştirdiği için, kendinden farklı yönde görüşü olan diğer jüri üyelerine büyük bir öfke sergilemiş, diğer jüri üyelerinin farklı görüşlerine tahammül edememiş ve onları domine etmeye çalışmıştır.

Oyun, aynı zamanda çocuk istismarının ve çocukluktaki olumsuz yaşantıların suç davranışa olan etkisini de vurgulamakta ve bir nevi çocuklarda suçun ortaya çıkmasından sistemi sorumlu tutmaktadır. Oyunda, bazı jüri üyeleri tarafından sık sık çocuğun çok acı deneyimler yaşadığı ve istismar edilmiş olması da vurgulanarak, empati yapmanın gerekliliği hatırlatılır. Oyun, ayrıca çocuğun yargılanmasında daha farklı bir bakış açısı olması gerektiğine ve çocuğun ifadelerinin çocuğa özel değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çeker. Örneğin, bazı jüri üyeleri, çocuğun babasıyla yaşadığı tartışmadan sonra sinemaya gitmesinin inandırıcı olmadığını söylemiş olsa da, aslında çocukların yaşadıkları olumsuz yaşantıların akabinde sıklıkla arkadaşlarıyla oynama gibi normal davranışlarda bulunabileceği, çocuk gelişimi ile ilgili bilgi sahibi olan kişiler için çok da şaşırtıcı değildir. Çocuğun cinayet gecesi gittiğini söylediği sinema hakkında bir ayrıntı hatırlamadığı ifadesinin çocuğun yargılanma sırasındaki strese

bağlı olarak ya da yaşadığı travmatik olay neticesinde ketlenebileceğini, unutkanlıklar yaşayabileceğini de ortaya koymaktadır.

12 Öfkeli ayrıca yargılama sürecindeki delillerin yetersiz ya da eksik değerlendirilmesi ve görgü tanığı beyanlarının yanılabilirliği hususuna da dikkat çekmiştir. Tanıklardan birinin olayı uzun mesafeden görmüş olması, görüş açısının yetersizliği, bazı kişisel faktörlerin tanığın olayı yanlış algılamasına neden olabileceği, diğer tanığın ise olayı görmeyen sadece duyan yaşlı alt komşu olduğu, bu tanık için eksik bilgilerin bellekte kendini tamamlamış olabileceği, zaman kavramının sübjektif bir veri olabileceği, tanık belleğinin yanılabilir olabileceği gibi adli psikolojideki önemli hususlara değinilmiştir.

Son olarak oyundaki en önemli karakter olan 8. jüri üyesinin grup baskısına karşı yalnız duruşu, baskılara ve tahriklere rağmen hiçbir olumsuz davranış sergilememesi, diğer üyelerin hepsinin birer birer fikirlerini değiştirmelerine neden olmuştur. Aslında kararlı duruşu ile bir bireyin toplum üzerindeki etkisini de göstermiştir. 8. jüri üyesi aynı zamanda karşılaşılan olayda karar verme sürecinde duygusal etkilerin altında kalmamayı gerektirdiğini anlatmakta, çok iyi bir duygu regülasyonu sergilemekte, önyargılardan, duygulardan ve çevresel etkilerden sıyrılıp akıl ile bağımsız karar almanın önemini vurgulamaktadır. Bu jüri diğer jüri üyelerine çok iyi bir model olmanın yanında “peki yargılanan sen olsaydın?” diyerek sıklıkla onları empatiye de davet etmektedir. Kendilerine verilmiş olan görevin sorumluluğunun büyük olduğuna, bir çocuğun hayatını etkileyebilecek olduğunu söyleyerek diğer jüri üyelerine vicdanlarını sorgulatır ve vicdanlı olmanın adalet sistemindeki önemini de yansıtır.

12 Öfkeli Tiyatro Oyunu Yönetmeni M. Akif YEŞİLKAYA: “Soru sormak, daha iyi anlamamıza yardımcı olur ve empatimizi geliştirir”

“12 Öfkeli” oyunu Devlet Tiyatrolarında ilk kez 12.12.2018 tarihinde Ankara İrfan Şahinbaş Atölye Sahnesinde seyirciyle buluşan 12 Öfkeli oyununun yönetmeni M. Akif Yeşilkaya ile oyun hakkında bir söyleşi yaptık.

Bu oyunu sergileme fikri nasıl oluştu? Niçin bu oyunu seçtiniz?

Adalet duygusu, benim için bu toplumun da en temelinde olan çok önemli bir duygu. Oyun’da insan hayatının değerli oluşuna vurgu yapıyor. Bu metin sürü psikolojisine, önyargılara ve empatinin yok oluşuna eleştirinin olduğu bir metin. Yok gibi duran, ama aslında var olan önyargılarımızı yansıtıyor.

Uyarlamayı nasıl yaptınız? Zorluklar oldu mu?

Tiyatro metni olarak yazılan ama film olarak bilinen bir metni sahneye taşımak çok zor bir işti. Öncelikle özel bir sahne seçtik ve bu sahne oyuna çok yakıştı. Jürinin etrafındaki seyirci de aslında ikinci bir jüri gibi oyunun içinde. Onlar da bu tartışma sürecini organik biçimde yaşıyorlar. Hatta oyunun sonunda seyircilerimiz, kendilerine oyunun başında dağıtılan akıllı kartlar aracılığıyla suçlu suçsuz diye

oy kullanıyorlar. Seyirci bu oylama ile oyunun içine ikinci bir jüri olarak dahil oluyor. Bir de oyunun orijinal metninde kadın oyuncu yok, ancak bizim yorumumuzda iki tane önemli karakter kadın oyuncular tarafından oynanıyor.

Evet, Neden bazı jüriye kadın rolü verdiniz? Rollerini nasıl belirlediniz?

Bu karakterleri özenle seçtik. Bunlardan bir tanesi 9 numaralı jüri, yani 8 numaralı jüriye ilk destek veren. 9 numaralı jüri, aynı zamanda ikna olmayan jürilerin gözlük detayıyla birlikte düşüncelerini de değiştiren kişi, oyunda çok önemli bir yeri var. Burada kadının duyarlılığını ve empatisini ön plana çıkarmak istedik, o yüzden bu rolü kadına verdik. İkinci kadın oyuncumuz ise 1 numaralı jüri, yani başkan. Bu kişiyi seçerken de, ‘önyargılar bazen kadınları da esir alıyor onların da önyargısı olabilir’ düşüncesini sergilemek istedik.

Oyundaki çocuk karakterini nasıl yansıttınız?

1957 yapımı filmde aslında çocuk gösteriliyor, ama biz oyunda çocuğu hiç göstermedik. Çünkü çocukla ilgili bir ön fikir ya da önyargı oluşmasını istedik ve seyirciye hiçbir döne vermemeye çalıştık. Kimse-nin aklında bir intiba oluşsun istemedik.

Jüri ile ilgili ne söylemek istersiniz?

Oyunun başında gencin hemen suçlu olduğuna karar verileceğinden emin olarak, havadan sudan sohbet etmeyi tercih eden bir jüri. Jüri üyelerinin isimlerini bilmiyoruz sadece numaraları var. İsimlerin bir önemi de yok. Aslında o 12 kişi, toplumun 12 farklı insanını temsil ediyor. Yazar her bir jüri üyesini, toplumun birer bireyi gibi görmemizi istiyor, çünkü jüri sizin bizim gibi kişiler, bizleri yansıtıyorlar. Jüri aslında duygularını, düşüncelerini, önyargılarını o kadar açık ve net bir biçimde yansıtıyor ki, kendinizi onlardan biri gibi hissediyorsunuz. Kim

konusursa konuşsun haklı olduğunu ya da karşı olduğunuzu düşündüğünüz noktalar buluyor ve karakterleri benimseyebiliyor ya da reddediyorsunuz.

Oyunda sizi en çok etkileyen sahne hangisiydi?

Benim için en önemli sahne, daha oyunun başında herkes suçlu oyu kullanıp gitmeye hazırlanırken 8 numaralı jürinin, “Durun ben suçlu demedim” dediği sahne. Herkes çıkacakken “durun” demek aslında o kadar zorlayan bir şey ki. Bu sahne değişimin başlaması için çok önemliydi.

Bu oyunda hangi karakterde kendinizi buldunuz?

Yönetmen olarak aslında böyle bir ayırım yapmamam gerekiyor. Çünkü karakteri sevip sevmemek oyuna bakış açımdaki objektifliğime zarar verebilir. Oyundaki karakterlerin “niye”lerini anlamam gerekiyor. Ama ben kendimi 8 numaralı jüriyle özdeşleştirdim ve ona daha yakın buldum. 8 numara önemli bir şey yapıyor; soru soruyor. Ben bunun hayatta çok önemli olduğuna inanıyorum. Sokrates gibi soru sormak, daha iyi anlamamıza yardımcı olur ve empatimizi geliştirir. Bu jüri üyesi de herkesin doğru olduğunu zannettiği şeylere soru sorarak, aynı bir at sineği gibi herkesi rahatsız ediyor. Onu duymamakta ısrar eden, onunla alay eden kendinden emin diğer jüri üyelerine karşı o sorgulamayı başlatması benim için çok etkiliydi.

Bu oyunla ilgili son olarak ne söylemek istersiniz?

Bazen hayat sizi, sizin için önemli olmayan, ancak bir başkası için önemli olan, bir başkası için de “hayatın ta kendisi” olan kararlar vermek durumunda bırakabilir. Hayatın bir yerinde ve anında zayıf karşısında güçlü pozisyonda olabilirsiniz. Burada önemli olan vereceğiniz kararın karşınızdaki kişi için dünyalara bedel olduğunun bilincinde olmanızdır.

SESSİZ İSTANBUL

Prof. Dr. Ömer Adil ATASOY

İstanbul Aydın Üniversitesi

Adalet Meslek Yüksek Okulu Müdürü

Ağırlığını atıyor şehirler
Şehrin ve sokakların
Caddelerin dinlendiği günler
Meydanlar dinleniyor
Meydanların efendisi güvercinler
Kaldırımında iki adam
Amaçsız dolaşüyor
Boğaz gümüş bir yol
Köprüler gerdanlık
Her yerde sessizlik
Nasıl da geçiyor zaman
Medya açıkladı
Bakınca Galata Kulesinden
Keşiş dağı bile görünüyor

Hava o kadar temiz
Ufuk o kadar aydınlık
Beklenmedik bir şey oldu
Uğur! Gitti dünyadan
Ah bir de acımasız koronanın
Göğsümüzü daraltan
Ağır yükü olmasa
Evler genişlese
Meydanlara caddelere taşsa
İstanbul İstanbul olsa

ENTERESAN BİR KİŞİNİN VE ŞİŞİNİN HİKAYESİ

Nazım BAL

Yargıtay Tetkik Hâkimi

Haziran ayının gelmesiyle birlikte orta Anadolu'nun uzak ve küçük kazasında buğday tarlaları yeşil rengini yitiriyor, uçsuz bucaksız bozkır gittikçe sararıyordu. Hükümet konağının karşısındaki pek işlek olmayan ara sokakta sıralanmış küçük dükkânların arasından gri bir dumana karışmış kebab kokuları etrafa yayılıyordu. Buralarda kapısı olan her şeye dükkân denilse de kebabçı aslında bir tezgâh ızgara ve önünde altı tabureden ibaret bir ekmek teknesiydi. Ensesinde kirli bir havluyla tezgâhin önünde duran Hamdullah'ın alnı ve yüzü ile birlikte üstündeki mintanı da ter içinde kalmıştı. Şimdilik taburelerde oturan kimse yoktu. Arada bir, oldukça yıpranmış tuşlu cep telefonu çalıyor, Hamdullah hemen elindeki şişleri bırakıp bozuk bir şiveyle telefona cevap veriyor, ocaktan indirdiği ciğer veya urfa şişini lavaşın arasına çekiyor, yanına soğan ve yeşillik ekliyor, sardığı dürümü on iki yaşındaki oğlu Fırat'ın eline tutuşturup gönderiyordu.

Ciğercinin çaprazında bulunan kahvehane her zamanki gibi doluydu. Evde huzur bulamayan çoğu orta yaşlı geçkin kasabalılar kahvede toplanmış, kimi çay içiyor, kimi iskambil veya okey oynuyordu. Kahvenin önündeki masada oturanlardan biri oynama devam ederken gözünün takıldığı Hamdullah'a dair merakını yeniden açık ediyordu: "Dayı şu ciğerci ne ayak, burada ne işi var?.. Vallahi meraktan öleceğiz. Hayır gardaşım burda ne var, neye geliyorsun? Burda zaten kimse kalmıyor. Gençler sürü gibi göç ediyor, Ankara'ya, İstanbul'a, Almanya'ya..." yan tarafında oturan orta yaşlı kasketli bıyıklı bir başkası: "Yahu nörüyo bilen yoğu ku... buraya günde dört tane ciğer dürümü satmaya gelmedi herhalde. Kimseyle muhatap da olmuyor; var bunda bir iş..." sırtı ciğerciye dönük olduğu halde şöyle bir dönüp baktıktan sonra öteki: "Yahu diyorlar ki, bu kan davasından kaçmış. Kimse bulamasın diye gelmiş burada sürünüyor, gariban işte. Burda ciğer bilen olmayıncı yediyor bizimkilere pis ciğerleri, teri meri hep içinde zaten..." çetele tutan yancı buna itiraz etti. "Yahu emmi, ne garibanı ya... Kendini öyle gösteriyor. Bu, örgüte çalışıyormuş. Şimdi örgüt Karadeniz'e ve İç Anadolu'ya yayılma politikası izlemeye başlamış, bunun gibileri de buralara gönderip istihbarat yaptırıyor." ilk konuşan buna karşı çıktı. "Yav gardaşım, onlar dinsiz imansız diyorlar baksana buna, başında takkeyle geziyor. Camide de görüyom ben bunu bazen." yancı tekrar karşı çıktı. "Emmi bunlar hep racon, hep polim... Tabi şüphe çekmesin diye başına takke de takıyor, camiye de uğruyor. Sen ne bakıyon ona. Aynı bizim istihbaratçılar gibi işte. Benim bibimin oğlunun bir arkadaşı böyle istihbaratçıymış Angara'da. Elinde süpürge çöpçü kılığında yolları süpürürmüş hep."

Hamdullah hakkındaki tahminler kahvede giderek artıyor, konu yan masaların da ilgisini çekiyor, ancak hiç kimse Hamdullah'ın bu yoğun göç veren ve kimsenin gelmediği mahrum kasabaya niye göç edip geldiğine dair tatmin edici bir kanıt gösteremiyordu. Yan masadaki bir başkası tüm teorileri reddeden yeni bir bakış açısı getirdi konuya: "Şimdi siz yanlış biliyonuz. Ben şöyle duydum, bunu tanıyan birinden duymuş bizim akraba. Bu Kapadokya tarafına gelen gavurlar yok mu, onlar çok esrar içermiş. Şimdi orada satılan ot, önce doğudan buna gelirmiş. Bu onu burada saklar geceleri birisi gelip alır götürürmüş. Ürgüp Göreme tarafında satarlarmış yabancılara. Bu da burada dikkat çekmesin diye ciğerci gibi davranırmış." yan masadaki bir başkası "Şinci ağzını yidiğim, senin dediğini ben de duydum. Hem, ben bu ciğerden Angara'ya varıncı yidiydim. Heç bununkuyla alakası yoğudu. Burda bilen yok diye kömüre koyup kızartıyo o kadar. Yanında ne bir çorba ne bir ezme vermiyo. Çünkü yapamıyo."

Buraya bir yabancıнын göçle gelmesine pek alışık olmayan halk, Hamdullah ve ailesini hep yadırgıyorlar, şu ciğerleri biraz temiz yapsa da büyük şehirde el arabasında bile satsa köşeyi döneceği belli iken niçin burada vakit öldürdüğünü bir türlü anlamıyorlardı.

Savcı Tarık Bey, kasabaya atanalı daha üç ay olmuştu. Buralarda bekârlık başa bela, elinden de gelmiyorsa insanın yeme içme işi de ayrı eziyetti. Kendisinden önceki savcı askere gidince dosyalar birikmiş, diğer savcı da merkeze alınınca tek başına kalmıştı. Bir taraftan yeni olaylar oluyor, bir taraftan eskileri devam ediyor, bir taraftan mahkemede duruşma ve keşifler, bir taraftan idari işler, lojman, cezaevi derken akşam geç saatlere kadar adliyedeki odasında ışığı yanıyordu. Sabah iyi kötü bir kahvaltı hazırlıyor, ekmeğin arasına peynir ve zeytin koyup yiyor, yanında çay içiyordu. Öğlen adliyenin çaycısına bir tost yaptırıyor, akşam mesai bitip personel çıktıktan sonra Hamdullah'tan bir ciğer dürümü ile bir ayran istiyor, açlığı bu şekilde geçiştiriyordu. Ciğer açken fena değildi, üstündeki is ve ağır yağ kokusuna rağmen yenebiliyordu, ama karnı doyunca bu yemek bir pişmanlığa dönüşüyor, Hamdullah'ın kirli şalvarı ve terli mintanı aklına geliyor, midesi bulanıyordu.

Urfa işi şalvarı, yakasız dökümlü mintanı, kirliden daha uzun kara sakalı, şişman cüssesi, çoğu zaman başında olan yeşil örme takkesi ile Hamdullah, kazada hemen fark ediliyor, buraların yabancı olduğu her hâlden anlaşılıyordu. Ciğer veya urfa kebabı dürümü yemeye gelen çarşı iznindeki askerler ve bekâr memurlardan başka kimse dükkânına uğramıyor, kendisi de pek kimseyle muhatap olmuyordu. Kişilik olarak iletişimi zayıf olduğundan kimseyle uzun sohbet etmiyor, sorulan sorulara zoraki ve kısa cevaplar veriyordu. Onun bu hâli, ilk defa görenlerde onda bir zekâ geriliği olduğu inancı oluşturuyor, suskunluğu gizemi daha da artırıyor, kasaba halkının onun hakkındaki merakını daha da büyütüyordu. O ise tüm bu dedikoduyu umursamıyor, zaman zaman çarşıda laf atanlara aldırış etmiyordu.

Çok geçmeden Hamdullah hakkındaki envayi çeşit söylenti İlçe Jandarma Komutanlığına da yansıdı. Çarşı izninde ciğer dürüm yiyen askerlerin anlattıkları bir yana, gelen giden vatandaş ve jandarmasının haber elemanları da bu Ciğerci Hamdullah'ta bir iş olduğu konusunda hemfikir diler. Hamdullah hakkındaki söylentilere uzunca bir süre muhatap olan ilçe jandarma komutan vekili Sezgin Başçavuş da meraklı kalabalığa dahil olmaktan kendini alamadı. Çarşıda dolaşırken özellikle ciğerciye uğradı. Bir ciğer dürümü isteyip Hamdullah'ı ve etrafı uzun uzun süzdü. İpucu olabilecek pek bir ayrıntı göremedi, ama Hamdullah'ı yakından inceleyince kasaba halkına hak verdi. Bu adam pek enterasan biriydi. Uzaktan saf gibiydi, ama yakından öyle değildi. Zekî biri gibi de değildi, ama yapması ve söylemesi gerekeni yeri geldiğinde biliyordu. Konuşurken sanki laflardan tasarruf ediyor, asla uzun bir cümle kurmuyor, kimseye bir şey sormuyor, kendiliğinden bir şey anlatmıyordu.

Sezgin, bu derin merakı yanında taşıyarak ilçe jandarma komutanlığına geldikten sonra orada gördüğü biri yine Hamdullah'tan bahsediyordu. Bu sefer anlatılan hikaye bambaşkaydı. "Komutanım, bu Ciğerci Hamdullah yok mu? Bu bir tarikata mensupmuş. Evde müzik çalıp soyunmuş. Döne döne oynarken vücuduna şiş batırırılmış. Kendinden geçtiğinden hiç acı duymaz ve kanamazmış. Bu işi yaparken kameraya çekmişler bunu. Benim eniştemin dayısının oğlunun bacanağı bunun görüntüsünü kasetten izlemiş..."

Adamın anlattıkları şimdiki kadar söylenenlere eklenince Sezgin'in merakı biraz daha arttı. Aslında, Hamdullah'ı bir alıp sorguya çekmek, evini dükkânını aramak bu konudaki toplumsal merakı giderir, herkes bir biçimde rahatladı, ama Hamdullah'ın evinin ve dükkânın bulunduğu yer jandarma sorumluluğunda değildi. Emniyet Amirliği ise bu işlerde yeterince cevval davranmıyordu. Yine de Emniyet Amiri İmdat ile bu işi bir konuşmak gerekiyordu. Bu ciğercinin yaptığı ve gizlediği her neyse açığa çıkmalı, irticai faaliyetleri varsa delillendirilmeli, ot veya silâh bulunduruyorsa ele geçirilmeliydi.

Gün akşama doğru eğilirken bir çift kumru Savcı odasının penceresinin önünde oynaşmaya devam ediyordu. Savcı Tarık kuşların sesini çok sonradan fark ederek önündeki dosyadan kafasını kaldırıp kuşlara baktı. Onların bu muhabbetine hem hayıflandı, hem de imrendi. Kuşların bile bir yoldaşı vardı bu bozkırda, ama bir tek kendisi yalnızdı sanki. Oynaşan kuşları izlemeye devam ederken kapısı talimli bir ciddiyetle çaldı. Vatandaşın çalması böyle olmazdı bunu biliyordu. Polis veya jandarma olmalıydı gelen. Bütün bunlar anlık olarak aklından geçerken kapıya doğru "geeell" diye seslendi. Bu sesle birlikte pencerenin önündeki kumrular da kaçıştı. Hay Allah...

Kapının açılmasıyla birlikte Sezgin'in kayık külahı ile arkasında Emniyet Amiri İmdat'ın yıldızlı omuzları görüldü. Gelenler Tarık'ı kibarca selamlayıp karşılık aldıktan sonra gösterilen koltuklara oturdular. Çaylar söylenip hoşbeş edildi. Neden sonra Sezgin Başçavuş alakasız bir sohbetin konusunu getirip

Ciğerci Hamdullah'a bağıladı. "... Savcı Bey, bu pek enteresan bir adam. Kimseyle konuşmuyor, hakkında bir şey bilen yok, aldığım bir duyuma göre, evde kendi kendine şiş batırarak âyin yapıyormuş. İmdat amirimle de konuştuk, siz de uygun görürseniz bunun evini dükkânını bir arayalım, ne var ne yok bir bakalım. Sakladığı bir şey varsa mutlaka bir ipucu buluruz..." dedi.

İmdat da konuşmaya dahil olma gereği duyarak, "Savcım hakkında çok şey söyleniyor bunun; esrar bulunduruyor, teröre çalışıyor diyorlar. Hem ne çevirdiğini anlarız, kazadaki bu merak da son bulur..."

Tarık Bey'in eli gayri ihtiyari saçına gitti, şöyle bir düşündü. 'Hak ve özgürlükler, arama için gerekli olan makul şüphe ve bunu gösteren asgâri deliller, özgürlük ve güvenlik dengesi, toplumun güvenlik taleplerinin karşılanması sırasında bireyin dokunulmazlığının da korunmasına ilişkin sayfalarca makale ve teorik tartışmalar geçti gözlerinin önünden.' Sonra Sezgin'e tekrar döndü, "İyi de Sezgin Başçavuşum, senin dediğin, yani adamın kendisine şiş batırması bir suç değil ki. Buna yönelik bir şüphe ve deliller olsa bile bu nedenle adli soruşturmaya ilişkin koruma tedbirleri uygulanamaz. Adam isterse kendisine harakiri yapsın evinde. Bunu bir başkasının vücuduna yapıyorsa ancak o zaman bir suç oluşabilir... Diğer hususlarla ilgili de makul şüphe ve bunu gösteren deliller olmalı. Daha önce de defalarca anlattım size. Keyfimize göre, gözümüzün tutmadığına bu işlemleri yapamayız. Uyuşturucu ve terör şüphesiyle ilgili bir araştırma, bir beyan, bir delil var mı şu anda elinizde?"

İşin bu kadar yokuşa sürülmesi gelenlerin hoşuna gitmedi. İkisi de birbirlerinin suratına bakıp bu gereksiz soruya bir diğerinin cevap vermesini belediler. Neden sonra İmdat, "Savcım arkadaşlar bir çalışma yapabilir bununla alakalı. Bir iki ifade de alabiliriz esnaftan..." anlaşılan o ki kolluğun hiçbir çalışması yoktu ve aramada bulmayı umdukları delillerle meraklarını gidermek istiyorlardı. Bunun üzerine Tarık: "Yahu bu pek yapay bir soruşturma oluyor o zaman. Gidip PTT'nin önünden emniyeti arayıp ihbar ediyorsunuz. Ondan sonra hiçbir aramada bir şey çıkmıyor. Boşu boşuna vatandaşın huzurunu bozuyoruz."

Savcının bu işi bu kadar yokuşa sürmesi, şu basit ciğerciye sahip çıkar gibi görünmesi Sezgin'e pek gereksiz bir hassasiyet gibi geldi. Bu durum canını sıktı ama belli etmemeye çalıştı; "Savcım ciğerini yiyorsak parasıyla yiyoruz. Biz vazifemizi yapmak zorundayız. Hem şimdi devlette bu irtica konusunda yoğun bir hassasiyet var. Bunun yaptığı âyinler duyulursa biz zilgiti yeriz alaydan..." diyerek Tarık'a

'Hamdullah'tan dürüm yediği için onu kolladığı ve herkesi zor duruma soktuğu' imasında da bulundu. Tarık onun bu imalarını anladı, ama anlamamazlıktan gelmek daha çok işine geldi. Onca hak ve özgürlük külliyatı, yüzyılların hukuk müktesebatı, hatadan ber'i olan kanun koyucunun iradesi, Hamurrabi'den günümüze kadar uzanan o heybetli metinler, Anadolu kasabalarında işgüzar bir başçavuşun kişisel merakına feda edilmemeliydi bu sefer. "Başçavuşum, devletin hassasiyeti hukukla olur. Hassas olduğu konuda kanunlar yapılır. Biz de burada onları uyguluyoruz. Mevcut kanunlara göre kişinin şu veya bu nedenle kendini şişlemesi bir suç değil ve suç olmayan bir fiilin ortaya çıkarılması için adli soruşturma, dolayısıyla arama yapamayız. O zaman suçu biz işlemiş oluruz." dedi kararlılığını ses tonuna ve konuşmasına yansıtarak.

Sezgin'le İmdat istediklerini alamadan adliyeden çıktılar. Çıkışta söylenen Sezgin; "Yahu bu Hamdullah'ı niye koruyor bu adam? Yemek getiriyor diye kıyamıyor galiba?" İmdat: "Duymadın mı dediğini sadece uyuşturucu ve terör şüphesiyle ilgili delil olursa arama veririm diyor. Şimdi biraz zaman geçsin, hemen olursa şüphelenir. Ben çocuklara bir iki ihbar yaptırıp kaydettireyim ondan sonra vermesin bakalım." Sezgin: "Kendini şişlemesine vermeyecek o belli oldu. O zaman terör ve uyuşturucu ihbarı yapmak lazım, ama şimdi terör olarak kayda girerse başımıza bela olur. Sürekli rapor isterler bununla ilgili. En iyisi evde ve dükkânda silâh ve esrar saklıyor diyelim." İmdat: "Ne olur ne olmaz ben esnaftan bir iki kişiyi bulup 'şüpheleniyoruz' dedirtireyim, ifadelerini alırayım iş garanti olsun, bir bahane daha bulmasın."

Aradan on gün kadar zaman geçtikten sonra Emniyet Amiri İmdat, elinde yarım kapak bir dosya ile tekrar Tarık Bey'in yanına geldi. Dosyayı uzatarak Ciğerci Hamdullah hakkında yapılan çalışmaları, alınan isimsiz ihbarları, iki tane esnafın şüphelerini anlattıkları ifadeleri, düzenlenen araştırma tutanaklarını gösterdi. Tüm bu delillere göre Hamdullah'ın evde ve dükkânda esrar depoladığı, ruhsatsız kaleşnikov tüfek bulundurduğu anlaşılıyordu. Tarık on gün önceki talepleri ve kendisinin söylediklerini anımsayınca, tüm bunların üretilmiş deliller olduğuna yemin edebilirdi, ama bunu kanıtlayamazdı. Şeklen her şey tamamdı işte. İhbar da ifade de araştırma da vardı dosyada. Eh yani, bir arama emri vermek için daha ne olsundu? Katibi çağırmadan bir kağıt kalem aldı eline el yazısıyla hızlıca yazmaya başladı: "Uyuşturucu madde ve yasak silah bulundurduğuna dair hakkında makul şüphe ve bunu gösteren deliller bulunan şüpheli Hamdullah Kalafat'ın evinin ve dükkânının bir defaya mahsus aranmasına..."

Arama emrini alan İmdat: “Savcım Jandarmadan da destek istedik onlar evi, biz dükkanı aynı anda arayacağız bilginiz olsun.” dedi. Tarık “Tamam Amir Bey, arama biter bitmez sonucunu bana bildirin.” dedi.

Emniyet Amirliğinde oluşturulan polis ekibi ile jandarmadan gelen jandarma cemesi aynı anda Hamdullah’ın evini ve dükkanını bastılar. Evde yataklar döküldü, dolaplar açıldı, çekmeceler karıştırıldı, kıyafetlerin ceplerine, ayakkabıların içine bakıldı, un çuvalı, şeker kutusu, tuz kesesi yoklandı. Dükkânda ızgaranın arkasına, tezgahın altına, buz dolabının içine, etlerin ve ciğerlerin arasına, bacasının içine tek tek bakıldı.

İmdat, savcı odasından ayrıldıktan uzunca bir süre sonra savcının telefonu çalmaya başladı. Arayan İmdat’tı: “Savcım şimdi aralamaları tamamladık. Hem dükkan hem evi aradık.” Tarık: “Eee, ne buldunuz?” İmdat: “Dükkânda şişler var savcım dört tane.” Tarık gülmek için kendini zor tuttu. Yine de müstehzi bir soru daha sormaktan kendini alamadı. “Allah Allah... Yahu ne işi varmış kebabçıda şişin?” dedi gülerken. İmdat bu sözlere biraz alındı, daha da ciddiyetle anlatmaya devam etti. “Bu şişler kebab şişi değil, onlar ayrı savcım. Aynısından dört tane de evde varmış jandarma da onları bulmuş. Yapılan mülakatta bu şişleri kendine batırıldığını doğrulamış. Talimatınız nedir? Bu şişleri ne yapalım Savcı Bey?” Bu işin nereye varacağını tam olarak bilemeyen Tarık: “İyi madem; alın gelin şişleri bir de biz bakalım.” dedi.

Vakit akşama doğru yaklaşırken bir polis memuru elinde sekiz tane şiş ve tahkikat evrakı ile birlikte savcılığa geldi. El konulan şişleri merak eden Tarık, şişleri önüne koyup dikkatle inceledi. Bunlar kebab şişi değildi. Uçları oldukça kısa sapları ahşaptı. Bunların ateşe sürülmesi mümkün değildi. Ahşap saplarda herhangi bir yanık ve ateş izi de yoktu. Bu şişleri ne yapacağını düşünürken aklına şişlerin niteliğini tespit edebilmek için kriminal laboratuvara göndermenin ve oradan gelecek rapora göre gereğini yapmanın en doğrusu olacağı geldi. Hemen bir yazı yazdırdı. “...ekte gönderilen 8 adet şişin tetkik edilerek niteliğinin belirlenmesi, 6136 sayılı kanun kapsamında olup olmadıklarının tespit edilmesi, düzenlenecek raporun şişlerle birlikte iadesi...”

Artık şüpheli konumunda olan Hamdullah’tan ciğer dürüm yemek doğru olmayacağından dürümlerden de olan Tarık, en azından soruşturma bitene kadar karnını başka bir yerden doyurmak zorundaydı.

Aradan birkaç hafta geçtikten sonra kriminalden beklenen cevap gelmiş, şişlerin yasak bir niteliği olmadığını bildiren rapor şişlerle birlikte iade edil-

mişti. Bunun üzerine takipsizlik kararı yazmaya başlarken Tarık Bey, katipten Hamdullah’ı çağırmasını, gelip şişlerini ve takipsizlik kararını almasını istedi. Çok geçmeden kan ter içindeki Hamdullah’ın iri cüssesi elinde bir poşetle savcının kapısında göründü. Onun bu tedirgin hâlini gören Tarık Bey, tüm bu operasyonun mahcubiyetinden kaynaklı samimiyeti ile “Gel bakalım Hamdullah Efendi. Kusura bakma senin şişleri epey oyaladık, ama geri vereceğim sana. Fakat, bu şişleri kendine batırıyormuşsun öyle demişsin polise. Bir sakatlık olmasın dikkatli batır bari...” dedi gülümseyerek. Hamdullah “Yok Savcı Bey ne batırması.” ‘Allah, Allah... şimdide başka bir şey çıkacak galiba, yahu baştan ben buna ciğer diziyorum deseydi keşke’ diye geçirdi içinden Tarık. Gene de sordu “Yahu Hamdullah Efendi, bu şişler ateşe verilmez; kandırma bizi. Ne yapıyorsun sen bunlarla? Üstelik hem evde hem dükkânda bulunmuş aynısından.” Hamdullah kızarak cevap verdi: “Yok Savcı Bey bunlar kebab şişi değil zaten. Ben bunlarla örgü örüyorum. Çorap, bere, takke gibi şeyler işte. Ördükçe rahatlatıyor beni; buralarda vakit zor geçiyor biliyorsunuz. Ben de boş kaldıkça örgü örüyorum da buralarda yadırganıyor. ‘Karı gibi örgü örüyor’ derler diye gizli örüyorum. Aramada dükkânda polis ‘kendine batırıldığın şişler bunlar mı’ diye sordu, esnaf filan da olunca ben de ‘örgü örüyorum’ diyemedim ‘evet kendime batırıyorum’ deyivermiştim.” dedi ve hemen elindeki poşete davrandı, içinden yarısı örülmüş bir çorap çıkardı. Bir torba şeklindeki örgünün etrafına el konulan şişlerin aynısından dört tane daha geçirilmişti... ‘Şu dünyada ne insanlar var’ diye geçirdi içinden Tarık. Bu kara sakallı, iri yarı adamın çorap örerek rahatladığını söylemesi onu oldukça şaşırtmıştı. Şu Hamdullah Efendi hakikâten enteresan bir adamdı. Kasaba halkının onun hakkındaki merakını da fazlasıyla hak ediyordu yani...

Şişlerine kavuşan Hamdullah, takipsizlik kararını tebliğ alıp kapıya yönelirken Tarık Bey daha fazla dayanamadı: “Hamdullah Efendi, bir şey daha soracağım sana ama söylemek istemiyorsan önemli değil. Keyfin bilir yani...” dedi. Hamdullah bu samimiyet karşısında ketumluğunu epey azaltmışa benziyordu. “Buyurun Savcı Bey.” dedi. Tarık: “Yahu herkes buradan kalkıp başka yerlere göçüyor. Sen kalkmış gelmiş buraya yerleşmişsin. Neden burası?” Hamdullah’ın başı önüne eğildi. Derin bir keder kapladı iri cüssesini. Ağlamaklı bir ifadeyle anlatmaya başladı. “Savcı Bey, insan bir şeyi nerde yitirmişse onu orada bulacağını sanıyor. Bundan yirmi yıl önce biz buraya pancar çapası ameleliğine gelmiştik Suruç’tan. O zaman gençiz, çok olmamış evleneli. İkiz çocuklar vardı benim. Şu kasabanın alt tarafından akan çayın kenarına çadır kurduk. Çaydan su alabilelim, kolaylık olsun diye

çadırlar suyun kenarındaydı. Ben kasabaya alışverişe geldim. Öyle bir yağmur başladı ki mübarek kovayla dökülüyordu sanki. Hanım sekiz aylık ikiz çocukları çadırın içinde uyutmuş işe devam ederken. Tabi, yağmur yukardan geldi. Önceden barajın olduğu yere yağdığından yukardan baraj kapakları da açılmış. Sel suyuyla birlikte çay yatağına sığmayıp taşınca bir anda çadırla birlikte çocukları alıp götürmüş. Ondandır emanete sahip çıkamadık diye Allah bize çocuk vermedi bir daha. Bu bizim bağrımızda bir yaradır. Deşen olmasın diye kimseye de anlatmadım buralarda. Millet de zannediyor ki keyfimden geldim buraya. Çocuklar el ele tutuşup çaydan çıkıp gelecek sanıyor insan. O çayın suyunu hep içsem içimin yanğını sönmeyecek benim...”

Tarık nemlenen bakışlarını aşağı masanın üzerine indirdi. Hissini bastırabilmek için yutkunarak tekrar sordu. “Başın sağolsun Hamdullah Efendi. Yalnız ‘Allah bize başka çocuk nasip etmedi’ dedin ama senin oğlan var ya Fırat...”

“O benim evladım değil Savcı Bey. Kardeşimin oğludur. Bu yaraya bir derman olsun diye evlat edindim.

Nüfusuma yazdırdım. Allah onun da eksikliğini vermesin ama insanın kolu kopar, bacağı kopar da yerine takma kol, takma bacak yaparlar ya işte onun gibi avutuyoruz onunla kendimizi. Başka bir yerde huzur bulamadık hiç. Geldik buraya, çocuklarımızı yitirdiğimiz çayın kenarında bekliyoruz işte.” dedi.

Hamdullah savcılıktan ayrıldıktan sonra Tarık Bey katibini çağırdı. Yirmi yıl önceki hazırlık defterlerini ve karar kartonlarını istedi. Kısa bir tetkikten sonra evrakı kartondaki yerinden buldu. Müşteki Hamdullah Kalafat’ın ikiz çocuklarının sele kapıldığı ve cesetlerinin bulunamadığı yazıyordu kararda. Çocuklar sekiz aylıktı. Biri oğlan, biri kızdı. Oğlanın adı İbrahim, kızın adı Zehra’ydı...

Şu dünyada hiçbir insan görüldüğü kadarı değil işte. Ruhunun derinliklerinde neler neler saklar insanlar da kimsecikler bilemez sırlarını. Her insanın kimselere anlatamadığı içini yakan sırları vardır ve görünmez birer yük gibi nereye gitseler bu acıları yanlarında taşırlar da ötekiler bunu fark etmez bile. Bu yüzden zanneder ki insan; şu dünyadaki her dert kendisini bulmuş, diğerleri hep iyi, hep mutlu...

GEZİLMESİ VE GÖRÜLMESİ GEREKEN BİR MİRAS

SAFRANBOLU

Serpil ÖZER KARA
Uzman

Safranbolu doğal güzellikleriyle Karadeniz Bölgesinin Batı Karadeniz Bölümünde yer alan Karabük iline bağlı eski Türk evleriyle meşhur bir ilçedir. Geçmişten bugüne birçok medeniyete ev sahipliği yapan Safranbolu, Hititler, Frigler, Lidyalılar, Persler, Helenistik krallıklar, Romalılar, Selçuklular ve Türk beylikleri tarafından egemenlik altına alınmıştır. Safranbolu 1460 yılında Osmanlı topraklarına katılmış olup, 19. yüzyılın sonlarında Kastamonu iline bağlıydı. 1927 yılında Zonguldak iline bağlanarak, 1995 yılında il olan Karabük'ün şirin bir ilçesi olmuştur. Kendine özgü mimarisiyle dikkat çeken Safranbolu evleri restore edilerek, otel, müze, konak vb. şekilde dizayn edilerek geçmişten günümüze bir bağ kurmuştur. Safranbolu kaya mezarları, su kemerleri, camiler, han ve hamam gibi yapılara sahiptir. Zengin kültür mirasını günümüze taşıyan Safranbolu, 1976 yılında kentsel ve doğal sit

alanı ilan edilmiştir. 1994 yılı sonunda da UNESCO tarafından “Dünya Mirası Listesine alınmış , “dünya kenti” olarak tescillenmiştir.

Safranbolu (Antik devirde) tarihçi Homeros’un İlyada Destanı’nda Paplagonya olarak geçmektedir. Sayısız medeniyete sahip olmuş Safranbolu Anadolu’nun incisi olarak Batı Karadeniz’in kültür mirasına sahip güzide bir ilçesidir.

Safranbolu Evleri

Türk şehir yapısına uygun olan ve geçmişi 19. yüzyıl başlarına kadar uzanan Safranbolu evleri, koruma altına alınarak günümüzde de yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Safranbolu evlerinin en önemli özelliği, mimari yapıları itibariyle çevresindeki evlerin güneş görmesini engellemeyecek şekilde planlanmasıdır. Safranbolu evinin camı, diğer komşu evin camına bakmaz.

Bazıları müze olarak tasarlanmış bu evlerin üzeri ahşap işlemeli tavanlar ile örülmüştür. Evlerin içinde ayrıca bir havuz vardır, bunun amacı da, bulunduğu odaya serin bir hava vermek ve yangınlara karşı önlem almaktır.

Arnavut kaldırımlı yolları da, sel sularına karşı dayanıklı olması ve rutubeti azaltması nedeniyle yatık bir şekilde eğim verilerek yapılmıştır.

Safran Çiçeği

Safran çiçeği adından da anlaşıldığı gibi Safranbolu’da yetişir. Safran çiçeği, sabahın ilk vakitlerinde gün ağarırken toplanır ve toplama işi, zahmetli bir iştir.

Safran, ağırlığının yüz bin katı sıvıyı sarıya boyama özelliğiyle bilinir. Ayrıca ilaç ve kozmetik ürünlerinde kullanılan en pahalı bitkilerden biridir.

Safranbolu Lokumu

Türk mutfağının en önemli lezzetlerinden biri olan ve safran çiçeğinin suları kullanılarak yapılan Safranbolu Lokumu, Safranbolu ziyaretçilerine enfes bir lezzet şöleni sunmakla birlikte, diğer lokumlara nazaran rahatsız etmeyecek derecede doğal ve hafiftir.

GEZİLECEK YERLER

Safranbolu Yemenciler Çarşısı

Safranbolu'da yer alan ve birbirine bitişik 48 ahşap dükkândan oluşan Safranbolu Yemenciler Çarşısı Arastası, bölgenin tarihi yerlerinin başında gelir. Çarşı, Osmanlı döneminde yorgancılık gibi birçok faaliyete ev sahipliği yapmıştır ve kendine has bir mimariye sahiptir.

Safranbolu Kent Tarihi Müzesi

Eski kalede bulunan ve mimari değer taşıyan bir yapıdır. 1904 yılında Kastamonu Valisi Enis Paşa ve kentin Kaymakamı Mir Ahmet Beylerin gayretleri ve halkın da masraflara katılımıyla yapıldığı bilinir. 1976 yılına kadar İlçenin Hükümet binası görevini yapmış olan bina, 1976 yılında çıkan bir yangın sonucu harap olmuştur. Restorasyonu, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yaptırılmıştır.

Tarihi Saat Kulesi

Kale'nin üzerinde bulunan Saat Kulesi, Padişah III. Selim'in Safranbolulu Sadrazamı, İzzet Mehmet Paşa tarafından 1794-1797 yıllarında yaptırılmıştır.

Safranbolu Saat Kulesi, ülkemizde bulunan saat kuleleri arasındaki en eski saat kulesidir ve çalışır durumdadır.

Hıdırlık Tepesi

Safranbolu'ya ilk gelen Türklerin yerleştiği, yağmur duası ile Hıdırellez kutlamaları yapmış oldukları önemli bir mekândır. Hıdırlık Tepesi'nde Orhan Gazi döneminde yaşamış Şehzade Gazi Süleyman Paşa'nın kumandanlarından Hıdır Bey'in türbesi, Kurtuluş Savaşı kahramanlarından Dr. Ali Yaver Ataman'ın anıt mezarı, Köstendil Kaymakamı Hasan Paşa'nın Türbesi ve iki namazgah bulunmaktadır.

Tokatlı Kanyonu

Tokatlı Kanyonu yürüyüş parkuru yaklaşık 9 km'dir. Doğa yürüyüşü sevenler için eşsiz bir güzellik sunmaktadır.

Bulak (Mencilis) Mağarası

Safranbolu merkezine yaklaşık 8 kilometre mesafede Bulak Köyü içindedir. Ülkemizin dördüncü büyük mağarası konumundaki mağarada; dikitler, sarkıtlar, travertenler, göletler ve yer altı kaynakları yer almaktadır.

Safranbolu Cam Teras

Tokatlı Kanyonu üzerinde yerden 80 metre yükseklikte ve 11 metre genişliğinde olan, 75 ton ağırlık (400 kişi) taşıma kapasitesine sahip olan Safranbolu Cam Teras (kristal teras), doğaseverler için tarifsiz bir görsel şölen sunmaktadır.

Yörük Evleri

Safranbolu'ya 11 kilometre uzaklıktaki Türkmen Köyü, 1997 yılında koruma altına alınmıştır. 650 yıllık bir tarihe sahiptir. Köye, Safranbolu-Kastamonu karayolu üzerinden gidilmektedir. 93 tescilli evi bulunmaktadır

Tümü birer konak niteliğindeki Yörük Evleri, Anadolu köylerinin aksine cadde boyunca bitişik nizamda ve Osmanlı Klasik Dönemi tarzında yapılmıştır.

İncekaya Su Kemerleri

Sadrazam İzzet Mehmet Paşa tarafından Tokatlı Kanyonu üzerine yaptırılan Kemer, 116 metre uzunluğunda, 6 kemerli görsel bir yapıdır. İlçeye su getirmek amacıyla yaptırılmıştır.

1917 yılında verem olduğunu öğrenen Kafka, bundan iki yıl sonra 1919 yılında geçirdiği ağır gripten dolayı hastaneye kaldırıldı.

1922'de emekli olan Kafka'nın maddi durumu artık hissedilir derecede kötüydü ve sağlığı da iyiden iyiye bozulmaya başlamıştı. 1923'de ailesinin onun üzerindeki etkisinden uzaklaşmak ve yazmaya yoğunlaşmak için Berlin'e taşındı.

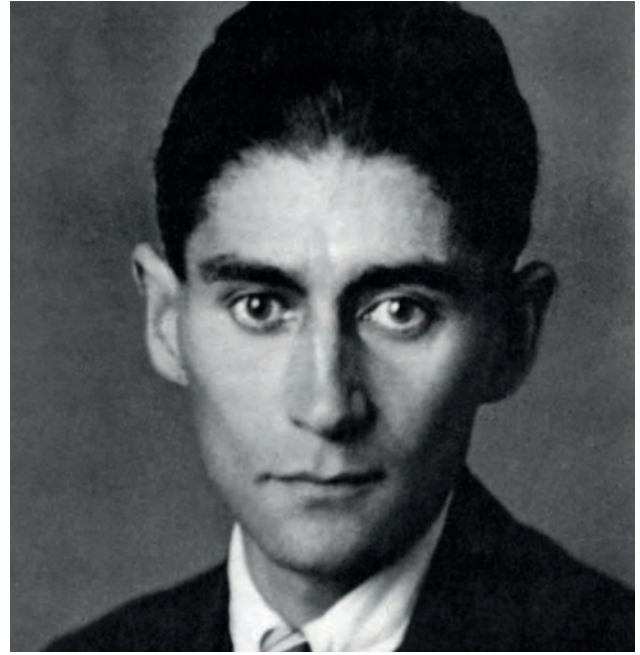
"Yaşam daha başında kaybedilmiş bir savaştır." diyen Kafka, Berlin'e gitmesinin ardından bir yıl geçtikten sonra, 1924 yılının 3 Haziran gecesi, Viyana yakınlarındaki Keiriling sanatoryumunda hayata gözlerini yumarak, daha başından kaybettiği yaşam savaşını sonlandırdı.

DAVA

Orijinal adı Almanca "Der Prozess" yani "Süreç" olan "Dava", Kafka'nın en önemli eserlerinden biridir. Dava, tamamlanmamış bölümleriyle birlikte yazarın ölümünden iki yıl sonra, 1926'da yayımlanmıştır.

Kitabın ana karakteri Joseph K., otuz yaşında, bankada çalışan sıradan biridir. Kitabın başlangıcında yer alan cümle şöyle demektedir: "Joseph K. iftiraya uğramış olmalıydı, çünkü kötü bir şey yapmadığı halde bir sabah tutuklandı." Kitapta da söylendiği gibi bir sabah hiç beklenmedik bir şekilde tutuklanır Joseph K.. Joseph K. İşlediği suç ve neye göre yargılanacağını bilmez. Joseph K., kendisini haklı çıkarmak veya işlediği suçun ne olduğunu anlamak için çalışmalar yapar. Aynı evde kaldığı Fraulein Bürstner'e olayı anlatır. Ancak o bu olayla pek ilgilenmez. Joseph K. yeniden mahkemeye çağrılır. Orada kendi haklılığını bir kez daha ispat etmeye çalışır, ancak mahkeme salonundakiler sistemin ajanlarıdır. Dolayısıyla çabaları boşa çıkacaktır.

Joseph, işi gücü bırakıp kendisini bu davaya adar ve bu yüzden bankadaki işlerini de iyiden iyiye aksatmaya başlar. Kendisine Huld adında bir avukat tutar. Ancak daha sonra bu avukattan vazgeçmek ister. Joseph K., güvendiği bir arkadaşının önerisi üzerine Titorelli adında bir ressamla görüşmeye gider. Ressam olarak karşımıza çıkan bu kişi de sistemin adamıdır. Onunla yaptığı konuşmanın ardından ümitsizlik içinde onun yanından ayrılır.

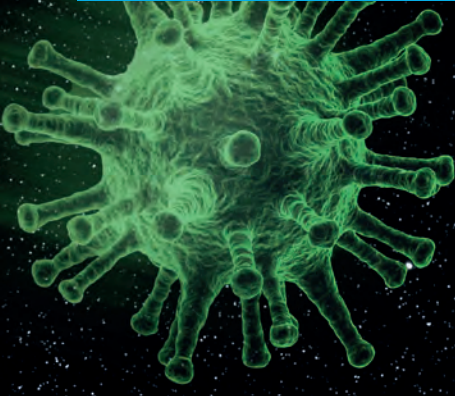

Joseph K., suçsuzluğunu kanıtlamak adına giriştiği uğraşlarına devam eder. Beyhude olduğunu sonradan anlayacağımız mücadelesinden yaklaşık bir yıl sonra iki adam kapıyı çalar ve Joseph K'yi alıp bir bilinmezliğe doğru götürürler. Artık Joseph K. mücadeleye gücünü yitirmiş ve başına gelecekleri istemeyerek de olsa kabul etmeye başlamıştır. Gelen adamlara direnecek gücü kendinde bulamamaktadır artık. Sonunda adamlardan biri Joseph K'nin boynunu yakalar ve diğeri de elindeki bıçağı onun yüreğinin attığı noktaya saplar.

Sonuç olarak Joseph K., suçluluğunu ve bu suçlu olma hâlinin beraberinde getirdiği cezayı, anlamlandıramadığı fakat bir yandan da kabul etmek zorunda olduğu hukuki ve sosyal sistemin bir zorunluluğu olarak duyumsar ve yazgisına boyun eğmek durumunda kalır.

Kafka, "Dava"sında bizlere, Joseph K'nin gözünden bürokratik ve bürokratik oluşuyla da bizatihi mekanik olarak algılanan hukuk sisteminin, yalnızca varlığının zorunluluğu nedeniyle kabul edilmesinin bireyi adalet, hak ve hakikat gibi kavramlarla ayrı zeminlere hapsettiği mesajını vermektedir. Yazar eserinde hukuk sistemine ve kanunlara diğer romanlarında da sezilebilen bir bakış açısıyla; erkin değil erksizliğin, gücün-otoritenin karşısında edilgen olarak öylece duran ötekinin, velhasıl her koşulda kaderine boyun eğenin perspektifinden bakmaya çalışmıştır.

Joseph K'nin suçsuzluğu göz önünde bulundurulurken, onun bakış açısıyla bakıldığında beraat etmek "ütopik" bir kavramken, düzgün işleyen bir hukuk sisteminde sadece adaletin tecellisidir. Amacı sadece "adaletin tecellisi" olan herkesin kitabı okuması, ütopyaları gerçeklere dönüştürme konusunda yardımcı olacaktır.

HİÇBİR ŞEY ESKİSİ GİBİ OLMAYACAK MI? COVID-19

Ali Burhan ÖZKAN
Sosyal Çalışmacı

İnsanoğlunun tüm tarihsel birikimi ile birlikte elde ettiği teknolojik gelişmeleri, yeryüzünde şimdiye kadar ortaya çıkan hastalıkların tedavisinde kaydettiği ilerlemeleri hepimiz biliyoruz. Ancak buna rağmen “canlı” olarak tanımlanmayan bir virüs, varoluşumuzu tehdit eder durumda, sosyal, psikolojik, ekonomik tüm hayatımızı etkilemekte ve bu durum insanoğlunun ne kadar korumasız ve çaresiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Günümüze kadar insanoğlu pandemi niteliği taşıyan birçok bulaşıcı hastalıkla mücadele etmiştir. Veba, Sarı Humma, Kolera, İspanyol Gribi, Domuz Gribi, Ebola, SARS, MERS ve son olarak yeni tip koronavirüs Covid-19...

2019 yılının son döneminde Çin’in Hubei Eyaleti’nin Wuhan şehrinde ortaya çıkan yeni tip koronavirüs kısa bir zaman diliminde tüm kıtalara yayılmış, bütün ülkeleri tehdit eder duruma gelmiştir. Her bulaşıcı hastalığın özellikleri, bulaş değeri farklı nitelikler taşısa da, şu an yaşamış olduğumuz pandemi süreci, yerküre üzerinde ülkelerin sınırlarının tamamen kağıt üstünde kalması, dünyanın bir ucundan diğer ucuna seyahat imkanının çok kolaylaşmış olması nedeniyle oldukça hızlı bir biçimde tüm insanlığı etkileyecek şekilde yayılmıştır.

Virüsün ülkeye girişinin engellenmesi/geç girmesinin sağlanması amacıyla ülkeler uluslararası uçak seferlerini askıya almış, önce bölgesel, sonrasında tamamen sınırlarını kapatmıştır. Kimi bölgelerde sadece harita üzerinde olan ülke sınırları tekrardan keskin ve kalın çizgilerle belirlenmiştir. Bu nedenle dünya çapında hammadde ve gıda konusunda tedarik zinciri etkilenmiş hatta tamamen bozulmuştur. Böylelikle ülkelerin kendi kendine yeterlik kavramı çok önem kazanmış özellikle salgınla mücadele için koruyucu ekipman ve tedavi için gerekli olan ilaç temini gibi hususlar kritik hale gelmiştir.

Modern dünyanın yakın zamanda yaşamış olduğu, bütün dünyayı etkileyen en büyük felaket olan Covid 19 pandemisinin, farklı alanlarda önemli değişiklikler yaratacağına kuşku yoktur. Bulduğumuz noktada, global ekonomik daralma, uzaktan eğitim, home ofis çalışma, alışveriş alışkanlıklarının değişmesi, sosyal hayat kullanımının daralması, sağlık sektörü ve acil durum çalışmalarına verilen önemin artışı gibi değişiklikler yaratmıştır. Bu değişikliklerin boyutu, kapsamı ve kalıcılığı yaşamış olduğumuz salgının süresi ve oluşturduğu tahrip gücü tarafından belirlenecektir (Hanoğlu, 2020: 24).

Küresel çapta yaşanan bu gelişmeler bir domino etkisi ile birçok alanda değişiklik yaratmıştır. Bu süreçte insanlar, pek de alışık olmadığı yeni bir psikolojik, sosyolojik ve ekonomik düzenin içinde kendini bulmuştur.

Pandemiler, doğal afetlerde olduğu gibi insanların hayatını ciddi ölçüde tehdit etmesi nedeniyle psikolojik etkiler yaratmaktadır. Yaşanılan sürecin uzun olmasından dolayı bu etkilerin de uzun süreli olması beklenmektedir.

Virüsün dünya çapında bulaşmasının hızlı bir biçimde devam etmesi, henüz bağışıklığı sağlayacak

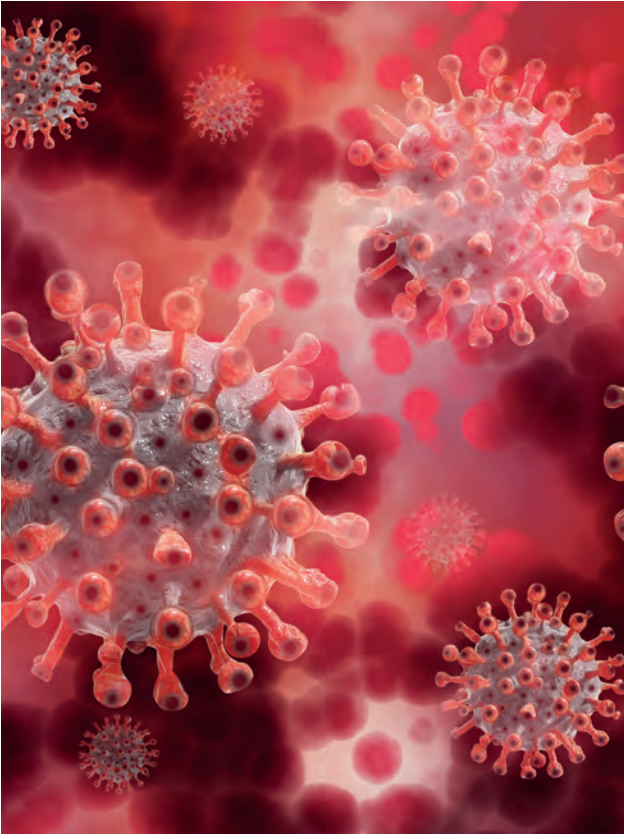

aşının bulunmamış olması, virüse karşı etkili bir tedavinin olmaması kişiler üzerinde belirsizlik hali ve stres oluşturmaktadır. Çünkü kişiler bu süreçle birlikte kendileri hastalık belirtileri taşıyorsa bile kendilerini risk altında hissedeceklerdir. Yaşadığımız süreç, olağan bir durum olmadığından farklı ruhsal rahatsızlıkların semptomlarını göstermek normal kabul edilebilir. Ancak zorlu koşullarla ve stresle başa çıkma yeteneği zayıf olan kişilerde kaygı bozukluğunun gelişmesi beklenmektedir.

Pandemi süreci, öngörülemez bir hızla günlük hayatımızdaki alışkanlıklarımızı, sosyal hayatımızdaki davranışlarımızı değiştirmeyi başarmıştır. Sosyalleşme ihtiyacı sonucunda ortaya çıkan alışkanlıklarımıza ara vermek gerekmektedir. Yakınlarımızla sarılıp kucaklaşmak, arkadaşlarla çay kahve içmek, sinema, konser gibi toplu organizasyonlara katılmak gibi etkinliklerin hepsi şu an için hayatımızdan çıkmıştır. İzolasyon sürecinde, evde uzun süre kalma, dışarı çıkma özgürlüğünün kısıtlanması, psikolojik ve sosyal etkiler oluşturmuştur. Birlikte yaşamayı ve sosyal yaşamı paylaşmayı seven kültürler için bu süreç yıpratıcı olacaktır (<https://fintechistanbul.org>, 2020).

Pandemi süreci, karantinede yalnız yaşamının, uzun süre kapalı ortamda vakit geçirmenin hiç de kolay olmadığını; sosyalleşme, temas kurma, yüz yüze iletişimin ne derece önemli olduğunu bizlere hatırlatmıştır. İnsanın ailesi, yakınları ve

sevdikleri ile yakın temas kurmasının, yüz yüze bir şeyler paylaşmasının psiko-sosyal sağlığımız için hayati derecede ihtiyaç olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu süreç, sosyal çevresi ile ilişkisi zayıf olan kişilerin, temas kurma, sosyal bağ oluşturma pratiklerini de geliştirmiştir. Bu bağlamda, karantinada geçen günler, aile üyeleri arası ilişkinin gelişmesine ortam hazırlamış, aile üyelerinin kendilerini değerli hissetmelerinde önemli bir rol oynamıştır (<https://npistanbul.com/>, 2020).

İnsan, biyo-psiko-sosyal varlık olması nedeniyle bu süreçle birlikte birbirine ihtiyaç duyduğunu, dokunmanın, sarılmanın en temel insani gereksinim olduğunu çok daha iyi anlamaya başlamıştır. Bu farkındalık kalıcı hale gelecek, pandemi sürecinin tamamlanmasından sonra da devam edecektir. İnsanlar, mutluluğu somut olarak bir şeye sahip olmakla değil, kişinin kendisine yakın hissettiği, duygularını paylaşabildiği, temas ettiği, salt varlığı ile hoşnut olduğu kişilerin varlığı ile bulacaktır.

Virüsün etkilerinin azaltılması ve salgının kontrol altına alınması için kamu otoriteleri vatandaşlarını evlerinde kalmaya çağırmıştır. Virüsle ulusal düzeyde mücadele etmek için, karantina kararları alınmış, sokağa çıkma kısıtlamaları getirilmiştir. Bu kapsamda işyerleri geçici olarak kapatılmış, fabrikalar, üretim tesisleri çalışmalarına ara vermiştir. Ekonomik olarak bu süreçten olumsuz

etkilenen vatandaşları desteklemek amacıyla devletler, ekonomik paketler açıklamıştır. Devlete ödenecek borçlar ertelenmiş, üreticilere finans kaynağı için belli bir süre ödemesiz kredi imkanı getirilmiştir. Gelir kaybı yaşayan ve sosyal yardım ihtiyacı olan kişiler için sosyal destek paketleri oluşturulmuştur.

Pandemi sürecinde, toplumsal dayanışmanın, birlik ve beraberlik içerisinde olmanın ne kadar önemli olduğu görülmüştür. Üretimin ve ticaretin yavaşlaması nedeniyle gelir kaybına uğrayanlara toplum tarafından sosyal yardımlar yapılmış, ihtiyaçları giderilmiştir. “Biz Bize Yeteriz Türkiyem” kampanyası büyük ses getirmiş, az veya çok miktarda, geniş bir toplumsal katılım sağlanmıştır. 65 yaş üstüne ve kronik hastalığı bulunanlara sokağa çıkma kısıtlamasının getirilmesi sonucunda ihtiyaçlarını gidermekte zorlukyaşayan vatandaşlara hem vefa sosyal destek grupları, hem vatandaşlar tarafından destek verilerek toplumsal dayanışma tam anlamıyla vücut bulmuştur. Pandemi süreci, bizlere bu toplumsal dayanışma özelliğimize ilişkin bir kez daha pratik yapma imkanı sağlamıştır.

Pandemi sürecinin, hayatımızda değiştirdiği davranış değişikliklerinden birisi şüphesiz alışveriş tercihi ve seçimidir. Bireylerin veya örgütlerin pandemi sürecine dek alışverişi bir sosyalleşme ve etkileşim aracı olarak gördüğü dünyamızda, salgınla mücadele için alınan önlemler nedeniyle bu araç işlevini yitirmiştir. Bu süreçle birlikte online alışveriş, e-ticaret, temassız ödeme gibi kavramlar toplumun çoğunluğu tarafından bilinir ve kullanılabilir bir hale gelmiştir. Oluşan bu yeni dünya düzeni, şimdiden dijital dönüşümün hızlanacağı ve kitlelerin de buna kolay adapte olacağı haberi vermiştir. Bu sürecin, yeni iş kollarının

ortaya çıkması, hayatımızın olmazsa olmazı olarak gösterilen ve hayatımızda yadsınamaz yeri olan iş kollarının yavaş yavaş önemini yitirmesi gibi sonuçlar doğurması beklenmektedir.

Başta gıda ürünleri olmak üzere, günlük yaşamımızı sürdürmek için ihtiyaç duyulan her türlü ürünün bir üretim sürecinin olduğu, bu süreçte oluşabilecek bir aksaklığın günlük hayatımızı doğrudan etkileyeceği anlaşılmıştır. Uluslararası boyutta tedarik zincirinin bozulmasıyla her türlü ürünün tedariginde zorluk yaşanabildiği, bu nedenle ülke içinde üretim yapmanın ne kadar önemli olduğunun farkına varılmıştır. Bununla birlikte insanlar, ellerinde olanın kıymetini daha iyi anlamaya başlamış, azla yetinmeyi öğrenmeye çalışmıştır (<https://www.aa.com.tr>, 2020).

Virüsle mücadele statü, unvan, cinsiyet ve yaş ayırt etmeksizin tedbirlere uymayı gerektirmektedir. Koronavirüsün bulaşmasının önlenmesi için en önemli tedbirlerden birisi maske kullanımıdır. Salgın döneminden önce günlük hayatımızda yeri çok kısıtlı olan maske, salgının tüm dünyadan silineceği güne kadar bizimle bütünleşecektir. Bu süreçte, toplu taşımada, ofiste, sokakta her yerde maske kullanmak salgınla birlikte günlük hayatımızda değişen en önemli unsurlardan biridir. Virüsün bulaşmasının en önemli tedbirlerinden diğeri de elbette hijyendir. Salgın döneminde özellikle kişisel beden temizliği başta olmak üzere ortak kullanım alanlarının temizliğine daha çok dikkat edilmesi gerekmekte, pazar ve marketlerden alınan gıdalar, alışveriş torbaları gibi her şeyin temizliği daha da önemli hale gelmektedir.

Pandemi döneminde, virüsle mücadele kapsamında adli hizmetler de sınırlandırılmıştır. Yeni normal hayata geçişin başlamasıyla adli hizmetlerin sunu-

mu hız kazanmıştır. Ancak toplumsal hayatta olduğu gibi adliye binalarında da pandemi öncesine göre değişen uygulamalar getirilmiştir. Adliyeye giriş yapan herkesin ateşi ölçülmekte, binaların her köşesinde dezenfektanlar bulunmaktadır. Bekleme salonlarında bulunan koltuklar sosyal mesafe kuralına uygun olarak seyreltilmiştir. Duruşma salonları, kalem odaları, genel kullanım alanları her gün su ve deterjanla temizlenmekte, bütün odalar bolca havalandırılmaktadır (Adalet Hizmetlerinde Koronavirüs Tedbirleri Kapsamında Yeni Çalışma Esasları Kılavuzu).

Sonuç olarak, şu an yaşamış olduğumuz pandemi süreci, sağlık sorunu odaklı başlamış olup hemen hemen her alana etki eden büyük bir değiştirici/dönüştürücü faktör halini almıştır. Bu süreç, psikolojik, sosyolojik ve ekonomik düzeni meydana getiren tüm unsurları baştan aşağı gözden geçirmemizi gerektirecek yaklaşımları da beraberinde getirmiştir. Hem sosyal hayatımızda, hem iş hayatımızda değişiklikler yaratan bu “Yeni Normal” dönemin, değiştirici ve başkalaştırıcı gücü takibe değerdir (Yücel, 2020: 139).

KAYNAKÇA

Adalet Bakanlığı Adalet Hizmetlerinde Koronavirüs Tedbirleri Kapsamında Yeni Çalışma Esasları Kılavuzu,

Hanioğlu, M. Şükrü, “Covid-19 Sonrası Küresel Düzen: İki Seçenek”, Covid 19 Sonrası Küresel Sistem: Eski Sorunlar Yeni Trendler, (2020), S. 24-28,

Yücel, Gökhan, “Covid-19, Yeni Normal Ve Dijital Diplomasi”, Covid 19 Sonrası Küresel Sistem: Eski Sorunlar Yeni Trendler, (2020), S. 139-143,

<https://fintechistanbul.org/2020/05/02/pandemilerin-toplumsal-etkileri-kultur-ve-temel- ihtiyaclarin-rolu/>. Erişim tarihi: 04/06/2020

<https://npistanbul.com/koronavirus/pandemi-son-rasi-surecte-aliskanliklarimiz-degisecek>. Erişim tarihi: 05/06/2020

<https://www.aa.com.tr/tr/koronavirus/uzmanindan-pandemi-son-rasi-ruhsal-durum-degerlendirmesi/1821327>. Erişim tarihi: 05/06/2020

ÇALIŞAN ANNE DİLEMMASI: TOPLUMSAL DUYGU YOKSUNLUĞU ve ŞİMARTILMIŞ ÇOCUK SENDROMU

Esmâ AVAN
Sosyal Çalışmacı

Türkiye’de geleneksel geniş aile yapısı zamanla çekirdek aileye dönüşmüş olsa da, aileye bağlılık, sevgi ve saygı unsurları önemini korumaya devam etmektedir. Ailenin görevi; neslin devamını sağlamanın yanı sıra, toplum değerlerine sahip çıkma, kültürel kimliğini koruma ve yaşatma sorumluluğu taşıması bakımından da dikkate alınmalıdır. Son dönemlerde çevremizde ya da medya aracılığıyla toplumumuzda sıkça görülen ve hepimizin yüreğini burkan kadına yönelik şiddet haberleri “kadın-erkek” ilişkilerinin son derece fırtınalı geçtiğini göstermektedir. Bu durum aile içerisindeki iletişimin, paylaşımın ve özellikle toplumsal duygunun ne kadar da önemli olduğunu gözler önüne sermektedir.

Ancak içinde bulunduğumuz ataerkil toplum içerisinde ilişkiler, roller, sorumluluklar ve davranışlarımızı ne kadar sağlıklı bir şekilde üstlenebildiğimiz ya da sürdürebildiğimiz tartışılır bir konudur. Bu konu makalemizde anne-çocuk ilişkisi, annelerin çocuklarına yönelttikleri tutum ve davranışlar bakımından bireysel ruhbilim okulunu kuran ve yaşamı boyunca toplumsal sorunlar karşısında gösterdiği duyarlılıkla da bilinen Alfred Adler’in Bireysel Psikoloji perspektifinden değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Adler'e göre bir kişinin değeri, toplumdaki iş bölümünde kendisine düşen rolü yerine getiriş biçimiyle ölçülmektedir. İnsan, toplumsal yaşamı benimsemekle başkaları için önemli bir konuma gelmektedir. Toplum içerisinde insana, yani kadını ve erkeğe, iş bölümü yapılıırken üzerine düşen görevler, taraflardan birini, fiziki yapısı nedeniyle yani kadını, belirli görev ve sorumluluğa yöneltmektedir. Dolayısıyla aile içinde kadına yüklenen görev ve sorumluluk, toplumun geleceği olan çocuklarımızı dünyaya getirmesi, onları sağlıklı büyütüp sosyal bir varlığa dönüştürmesi bakımından önemli bir yer tutmaktadır.

Çocuk ve anne arasındaki fiziksel ve duygusal bağ nedeniyle annenin çocuğun yetiştirilmesindeki katkısı büyüktür. Annenin eğitimi, psikolojik ve sosyal durumu çocuğun yetişmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Annenin ocuk yetiştirme bilincinde olması, tüm aileyi yetiştirmesi ve topluma değer katması anlamındadır.

Günümüzde ocuk eğitimi yönünde hassaslaşan ailelerin olduğu bir gerçektir. Kadının kamusal alana katılımıyla birlikte çevremizde genellikle "alışan" annelerden oluşan aile tiplerinin yaygınlaştığını görmekteyiz. Ancak buna rağmen bu aile yapısı içerisinde de annelerin, "ocuk eğitimi" konusunda aktif bir rol aldığı görülmektedir. Her ne kadar kadın da erkek gibi, mesai saatleri içinde aynı Şekilde çalışmasına rağmen kadından ev içi sorumluluklarını (evin temizliği, yemek vb.) da yerine getirmesi beklenmektedir. Dolayısıyla gereğinden fazla koşuşturan, vaktinin çoğunu çocuklarından ayrı bir Şekilde iş yaşamında geçiren anneler, kendilerini çocukları

ile kaliteli ve etkin zaman geirememenin vicdan muhasebesini yaparken bulmaktadır. Anneler içine düştükleri bu suçluluk duygusundan maddi bedel ödeyerek çıkmaya çalışmaktadır. Çocuklarına karşı teslimiyetçi bir tutum içerisine giren anneler, çocuklarını ihtiyaçları dışında sınırsız harcamalarla ve sürprizlerle hediyelere boğmaktadır. Aşırı hoş-grl bir tavır sergileyen anne, çocuğun ısrarlı isteklerine boyun eğerek yerine getirmektedir. Bu durum beraberinde, vermeden almaya, özellikle de her Şeyi karşılıksız almaya çalışan "şımartılmış ocuk sendromunu" ortaya çıkarmaktadır.

Adler tarafından "nevrotik kişilikler" olarak tanımlanan şımartılmış çocuklar; duygu bozukluğu yüzünden aşırı Őefkat isteme, odaklanamama, güvensizlik, plan yapamama, düşmanca ve saldırgan tutumlar içinde olma, anormal cinsel eylemler,

nefret, kin gibi kişiyi sağlıklı bireylerden ayıran tutum ve davranışlar sergilemektedir. Temelde nevrozik yaşam tarzı ise; şımartılmış çocuğun yaşam şeklidir. Böyle bir kişiden eylemleri için sorumluluk üslenmesinden çok, katkı sağlamadan başkalarına yaslanması ve sorumluluğun yönünü değiştirmesi, başka faktörleri ya da kişileri suçlaması beklenmektedir (Adler, 2004. S:21).

Toplumsal duygu ve özgüven yoksunu olan şımartılmış çocuk, annesinin sürekli kendisiyle ilgilenmesi gerekliliğine ve onu hiçbir zaman yalnız bırakmamasının zorunluluğuna inanmaktadır. Annesi tarafından hep desteklenmeyi istemekte ve beklemektedir. Evlendiği zaman da aynı ilgiyi ve desteği eşinden görmeyi bekleyen şımartılmış çocuk, umduğunu bulamadığı zaman bir açmazla ulaşan “nevroz” ortaya çıkacaktır.

Yetişkinlik döneminde kurduğu yeni aile düzeninde de daha çok alıcı bir konumda kalmak istediği için, gücünü kendisine hiçbir zaman kanıtlayamayacaktır. Deneyimine yani annesiyle olan ilişkisine ve iletişimine göre amacı, vermeden alma odaklı, ailenin merkezi, dikkat ve ilginin odağı olmak olacaktır. Bu amacına ulaşamayan şımartılmış birey, alkol ve madde kullanımı, sadakatsizlik, sorumluluklarından kaçma, düzenli bir iş edinememe, saplantılı ve melankolik tutum ve davranışlar sergileyecektir. Hükmedici ya da paranoid düşünce yapısıyla eşine yönelttiği psikolojik ve fiziksel şiddetle kendisini ortaya koymaya çalışacaktır.

Peki Adler’e göre annelik sanatı nasıl olmalıydı?

Anne, çocuğun yaşam tarzını oluşturabilmesi, başarıya kendi çabalarıyla ulaşabilmesi için çocuğa gerekli olan “özgürlük ve fırsat ortamını” yaratmalıdır. Çocuğun yavaş yavaş başka insanlarla ve daha geniş bir çevreyle ilgilenmesini sağlamalıdır. Anne, çocuğuna özgürlük tanıdığı, evi ve dünyayı çevreleyen durumla ilgili gerçek bir başlangıç anlayışı kazandırdığı sürece çocuğun toplumsal bir duygu, bağımsızlık ve cesaret geliştireceğini görebilecektir. Çocuk da bu oranda iyi bir insan, fedakâr bir dost, sorumluluk sahibi bir çalışan, aşta gerçek bir eş olmakla kendi amacına ulaşacaktır (Adler, 2004, s:66).

“Yeterince iyi anne değilim” düşüncesindeki çalışan anne ne yapsın?

Zaten şöyle bir durum var ki, siz kendinizi maksimum derecede yıpratmanız dahi mükemmellik denilen o ütopyaya erişmek mümkün olmayacaktır.

En başta “mükemmel olma” inanişinden vazgeçilmelidir. Çocuklarının temel ihtiyaçlarına cevap verme konusunda duyarlılık gösteren ve çocuklarına güvenli bir alan sunabilen her anne zaten gayet yeterlidir.

Önemli olan annenin çocuğu ile geçirdiği sürenin uzun olması değil, kaliteli olmasıdır. Çocuğunuzu öpmek, kucaklamak, sarılmak, çocukla duygularınızı paylaşmak, onun da duygularını ifade etmesine fırsat vermek, sevgi ve ilgi göstermek, onunla birlikte vakit geçirmek inanın çocuğunuzu, aldığınız hediyelerden daha çok tatmin edecektir.

Toplumsal duyguların doğru ve sağlıklı paylaşımı için de annelerin küçük yaşlardan itibaren çocuklarına gerçek sorumluluklar vermeleri, kendi kendilerine bir şeyler yapabilme duygusuna alıştırmaları, çocuğun hata yapmayı kabullenip bunu öğrenmenin bir parçası olduğunu anlamasını sağlamalıdır. Çocukların belirli ölçüler içinde risk almaları desteklemelidir. Çocuklar hakkında değerlendirme yaparken tarafsız olmaya dikkat edilmelidir. Aileyle ilgili kararlar alırken de çocuğun fikrine başvurulması, konu üzerinde birlikte tartışılması çocuğun problem çözme becerisini geliştirmeye destek sağlayacaktır. Çocukların aileye verdikleri katkının önemseydiğini görmeleri, onlara olumlu öz benlik algısı ve duygusal dengelenme kazandıracaktır.

KAYNAKÇA

- Adler, Alfred, *Nevroz Sorunları, Say Yayınları, İstanbul, 1991.*
Adler, Alfred, *Cinsiyetler Arasında İşbirliği, Payel Yayınevi, 1999*
Adler, Alfred, *İnsan Tabiatını Tanıma, Kültür Yayınları, İstanbul, 2003*
Adler, Alfred, *Çocuk Eğitimi, Cem Yayınevi, İstanbul, 2014*
Adler, Alfred, *Sorunlu Okul Çocuğu, Cem Yayınevi, İstanbul, 2015*

ANNE

İmran YAŞAR
Hâkim Adayı

Mavisin sen anne
Mavi kadar derin
Mavi kadar engin bir duygu

Sırtüstü uzanıp bulutsuz gökyüzünü
Saatlerce seyre dalarım
Çünkü mavisin sen anne
Baktıkça seni bulurum, huzur bulurum

Deniz senden alıp maviyi giymiş anne
Sakin bir dalgada sen varsın anne
Dinlendirirsin yorgun düşmüş zihnimi
Saatlerce seyre dalarım

Mavi gibi şefkatsin sen anne
Merhamet sende var
Mavi gibi sıcaksın sen anne
Sen yanımda olduğun müddetçe
Üşümem ben anne

Ellerin yukarı her kalktığında
Gözlerin semaya bakar
Gözlerinde maviyi bulurum
Dualarınla huzur bulurum anne

Gökteki maviyi ayaklarının altına sersem de
Semadaki tüm yıldızları hep sana versem de
Yine de hakkını ödeyemem
Sen hakkını helal et annem.

İLİŞKİLERDE MAHŞERİN DÖRT ATLISI

Esra Nihan BRIDGE

Psikolog

Genellikle psikoterapide ilişkilerinde sorun yaşayan birçok danışan, ilişkilerinin nereye gittiğini sorgulamaya başlar ve bununla ilgili “Ayrılmalı mıyım? Niçin eşim böyle davranıyor? İlişkim nereye gidiyor sizce?” gibi sorular sorar. İlişki problemlerinde çoğu zaman çift ile birlikte çalışılır ve birinin davranışının diğerinde nasıl bir etki yarattığı anlaşılmaya çalışılır.

ABD’de çok tanınmış bir araştırmacı ve psikoterapist olan John Gottman, kurduğu klinikte çiftlerin aralarındaki ilişki dinamiklerini ve tartışmalarını incelemiştir. Gottman, mutlu evliliklerde de problemler ve tartışmalar olduğunu, öfke, kızgınlık ve kırgınlık gibi duyguların evliliğin bitmesine neden olan esas sorun olmadığını, esas sorunun çiftin nasıl tartıştığı, yani çatışma adabı olduğunu dile getirmiştir. Buradan yola çıkarak bazı yaygın davranış paternlerinin ilişkilerde ayrılık çanlarının çaldığını gösterdiğini fark etmiş ve takip çalışmalarında bu paternlere sahip evliliklerin ilk 6 yıl içerisinde boşanmayla sonuçlandığını ortaya koymuştur.

Gottman, bu 4 probleme “Mahşerin 4 Atlısı” yani felaket habercileri ismini vermiştir.

1. Eleştiri (Criticism): Burada bahsedilen eleştiri aslında bir olay, davranış ya da durumla ilgili şikâyet etmekten, bir sorunu dile getirmekten ziyade, çiftlerin birbirlerinin kişilik özelliklerini eleştirmeleri anlamına gelmektedir. Eşin kişiliğiyle ilgili negatif duygu ve düşünceleri ifade etmek, problemin onun kişiliğinden kaynaklandığını, onun sorunlu olduğunu ima etmektir.

- Sana 40 defa söyledim eve gelirken deterjan al diye. Niye her şeyi unutuyorsun? Sorunun ne?

- Bence unutmuyorsun da sadece kendi rahatını düşünüyorsun. Başkalarını düşünmüyorsun ki, bencilsin, beni hiç umursamıyorsun.

Eğer ilişkide süregelen bir eleştiri varsa ve eşlerin birbirinin kişilik özelliklerine saldırması kalıcı hale dönüşmüşse dikkatli olmakta fayda var. Böyle durumlarda eleştirilen kişi takdir edildiği başka bir ortama gitme ihtiyacı hissedebilir. Eğer eleştiri çok sıklaştıysa, daha öldürücü olan ikinci paterni davet eder.

2. Aşağılama/Küçümseme (Contempt): Aşağılama, sarkastik şekilde dalga geçme, isim takma, küçük görme, küçümseme, hal ve hareketlerini taklit etme, gözleri devirme ya da oflayıp poflama gibi çeşitli şekillerde kendini gösterebilir. Bu patern, temelde bireyin kendini eşinden daha üstün görmesinden (ondan daha akıllı ve daha düzenli gibi) kaynaklanmaktadır. Bu patern, eş hakkında uzun dönemdir biriktirilen negatif düşüncelerden beslenir.

- Yorgunsun haa. Ben bütün gün çocukların etrafında koşturmaktan perişan oldum, sen işte bütün gün oturuyorsun, geliyorsun, şimdi de koltuğa yayılıyorsun, elinde kumanda.

- Çok gördün ya babanın evinde.

- Sana mesaj atıp hatırlatınca çok aklında tutarsın ya.

- Sana sormadan fazla para harcadıysam harcadım ne yapacaksın dava mı açacaksın bana?

Bu patern, aslında saygısızlığın bir türüdür, dördü arasında en ciddi ve en öldürücü olanıdır. Genellikle eşi çok değersiz hissettirir ve uzun vadede bağımsızlık sistemini bozup çeşitli fiziksel hastalıklara da yol açabilir.

3. Alınganlık/Sürekli Savunma (Defensivevess): Bu patern genellikle aşırı eleştirilmekten doğmaktadır. Mağdur olan taraf kendini saldırılmış, reddedilmiş, incinmiş hissettikten sonra savunmaya geçer ve daha öldürücü olan bu patern de tetiklenir. Sürekli savunma halinde olmanın en yaygın yolu masum mağdur (innocent victim) gibi davranıp kendilerinin anlaşılmasından şikâyet etmektir.

Bu yol aslında partnere “problem ben değilim, sensin” mesajı da verir ve partneri suçlamak için bir yol olur. Ancak bu mağduriyet, eşe de onun kaygılarının ciddiye alınmadığını, eşinin hatalardan dolayı sorumluluk almadığını hissettirir.

- Niye bana sataşıyorsun ki durduk yerde, ben seni düşünüyordum, niye beni böyle anlıyorsun?

- Bana bunu niye yapmadın, şunu niye yapmadın diye soracağına bunu yapmamanın bir sebebi var mı diye beni anlamaya çalışsan.

- Ben geçen gün oturdum gece yarısına kadar senin işlerine yardım ettim. Ama yaptığım onca iyi şeyi görmüyorsun hiç memnun olmuyorsun.

Bu patern, özellikle ilişki sallantıdayken ortaya çıkar. Saldırı altındayken kendinizi savunmak istemeniz doğal olsa da etkili sonuç vermez. Bu yüzden alınganlık genelde çatışmayı daha da alevlendirir, bir taraf ne kadar savunma halinde olursa, eşi aslında o kadar saldırır, o sebeple çok tehlikelidir.

4. Duvar Örne/Uzaklaşma (Stonewalling): Genellikle aşağılamaya bir cevap olarak gelişir. Aşağılanan kişi sonunda iletişimden çekilir, kendini kapatır ve basitçe partnerine cevap vermeyi bırakır. Eşlerden biri diğer paternlerin neden olduğu yoğun duygulardan yorulduğu zaman, kendilerini kapatıp eşine tepki vermeyi bırakır. Duvar örmek aslında bir nevi küsmek ve iletişimi kesmektir.

- Çoğu zaman duvar ören eş göz kontağını azaltır, bakışlarını uzağa çevirir ve eşinin ne dediğini umursamıyormuş gibi görünür ya da duysa bile he he deyip geçiştirmeye meyillidir. Duvar örme, sessiz kalma, meşgul görünme ve dikkat dağıtıcı davranışlara yönelme şeklinde kendini gösterebilir.

Bu patern genellikle evlilikte diğerlerinden daha sonra özellikle de erkeklerde ortaya çıkmaktadır. Eşlerden biri bıktığında başlar, kötü bir alışkanlık haline alır ve ne yazık ki kolaylıkla durdurulamaz. Bu davranış karşı tarafa kendisini son derece değersiz hissettirir.

Eşimle biz bu davranışları yapıyoruz. Ayrılacak mıyız?

“Mahşerin 4 Atlısı” adı verilen bu paternlere zaman zaman birçok çift ilişkisinde maruz kalmış olabilir. Ancak bunun sıklığı artmışsa, çiftin evlilikleri ile ilgili güçlü negatif duyguları eşlik ediyorsa ve tartışmalarında duyguları da sel olup taşıyorsa, genelde çiftler ilişkilerini onarmaya çalışır. Gottman çalışmalarında “Mahşerin 4 Atlısı” adını verdiği olumsuz ilişki paternleri olan ve başarısız onarma girişimleri olan evliliklerin % 90 bir doğruluk payı ile boşanmayla sonuçlanıp sonuçlanmayacağını öngörebilmiştir.

İlişkileri yorucu, tüketici ve öldürücü etkiye sahip olan bu paternlerin varlığı, her zaman çift boşanacak anlamına gelmez. Ancak çiftler kendisini bitmiş bir evliliği sürdürürken, fiziki olarak olmasa da duygusal olarak boşanmışken bulabilir, evin içinde farklı hayatlar yaşamaya başlayabilir veya duygusal olarak eşlerine bağlı hissetmeyebilirler.

Evliliğim nasıl bu hale geldi?

Çiftin birbiri ve evlilikleri ile ilgili sahip olduğu olumlu düşünceler eğer güçlüyse, bu pozitiflik altında ilişkileri ile ilgili daha iyimser hissetmelerine, birbirlerinden daha olumlu beklentiler içinde olmalarına ve birbirlerine daha anlayışlı olmalarına yardımcı olmaktadır (positive sentiment override). Yine aynı şekilde eğer bu düşünceler olumsuzsa, çiftler birçok küçük sorunu dahi negatif pencereden görmeye başlamakta, olayları yanlış anlamaya daha meyilli olmakta, iletişimlerini negatif şekilde yorumlamaya başlamaktadır (negative sentiment override). Bazen bu sebeple, ilişkide olumsuz iletişim paternleri arttıktan sonra, çiftin geçmişteki anıları da tehlike altına girer, geçmişteki olumlu anılar da olumsuz olarak görülmeye başlanır ve geçmiş adeta olumsuz pencereden bakılarak yeniden yazılır.

Sizce eşim bunları bilinçli mi yapıyor?

Eşler bunları her zaman bilinçli olarak ya da stratejik olarak yapmamaktadır. Bu davranışlar çoğu zaman kırgınlıkları ve kızgınlıkları ifade etmenin bir yolu olarak yerleşmekte ve bu döngülerden çıkmak çift için zor bir hale gelmektedir.

Peki neler yapmalıyız?

Daha önce de belirtildiği gibi bu paternler yerleştikten sonra bir alışkanlık haline alabilir ve bir uzmandan yardım alana kadar birçok çift bu paternleri kendi başına değiştiremez. Ancak bu paternlerin farkına varıp bunları tekrar etmemek de ilişkinin sağlığı açısından çok önemlidir. Gottman, çiftlere daha kibar bir şekilde tartışmalarını öğretmenin, kişilerin stres seviyesini azaltsa da evlilikle ilgili tatminlerini artırmadığını söylemektedir. Bu yüzden çiftlerin tartışmadığı anlarda yaptığı aktivitelere odaklanmaları ve evlilik tatminini artırmaları da ilişkiyi iyileştirmede bir yoldur.

KAYNAK:

Gottman, J. M. (1994). *What predicts divorce? The relationship between marital processes and marital outcomes*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Gottman, J. M. (1999). *The marriage clinic: A scientifically based marital therapy*. W W Norton & Co.

Gottman, J. M., & Silver, N. (1999). *The seven principles for making marriage work*. New York: Three Rivers Press.

SEVGİLİM

Şerife Pamuk ÇETİN
Cumhuriyet Savcısı

Bin yıllık hasretlim, sevgilim
Gül açtıran gözlerinde esirinim
Ferman-ı Hak'tan, sebebi varlığım
Her nefeste bir gülüşüne can veririm.
Kısacık ömrümün yegane yoldaşı
Gönlümün hoş sadası, ruhumun aşısı
Dileğim, iki cihanda olası hayat arkadaşı
Senden ayrılık olacaksa nasıl vereyim son nefesi
Bin yıllık hasretlim, sevgilim.

FETH-İ KABİR

Aktan Oral OKUDUCU
Uzman

Ölen bir kimsenin çeşitli hukuki nedenlerle mezarının açılması işlemine “feth-i kabir” adı verilir.

Arapça kökenli bir terkip (birleşim) olan ve “mezar açma” anlamına gelen “feth-i kabir” kavramı, günümüz hukuk literatürüne Osmanlı Türkçesinden geçmiştir.

Ayrı ayrı bakıldığında fet(i)h sözcüğünün karşılığı açma, açılma şeklinde tanımlanırken; kab(i)r sözcüğü ise mezar, ölülerin gömüldüğü yer anlamına gelmektedir.

NEDEN YAPILIR?

Adli olgu bildiriminin yapılmamış olması, defin ruhsatının alınmamış olması, defnedilen cesetlerde gömüldükten sonra bilgi ve iddialar ortaya atılması, eksik inceleme-otopsi gibi olgular, kabrin açılıp cesedin çıkartılmasını ve adli amaçlarla inceleme yapılması gereğini ortaya çıkarır.

Ölüm olayının gerçekleşmesinin ardından cesetteki değişikliklerin hızlı bir şekilde gerçekleşmesi, kokuşma ve çürüme gibi nedenlerle bazı incelemelerin yapılamayacağı ya da çıkacak sonucun değerinin sınırlı olduğu göz önünde bulundurularak mezar açılır. Yani arandığı olguya ulaşılamayacaksa açılmayabilir. Ancak Merhum

Cumhurbaşkanı Turgut Özal örneğinde olduğu gibi 19 yıl sonra bile “feth-i kabir” yapılabilir.

SAVCI VE MAHKEME KARARIYLA YAPILABİLİR!

5271 Sayılı CMK'nın 87/4. maddesine göre; gömülmüş bulunan bir ceset, incelenmesi veya otopsi yapılması için mezardan çıkarılabilir. Bu husustaki karar, soruşturma evresinde Cumhuriyet Savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir. Mezardan çıkarma kararı, araştırmanın amacını tehlikeye düşürmeyecek ise ve ulaşılması da zor değilse ölünün bir yakınına derhal bildirilir.

Feth-i kabir, ilk yapılan otopsinin yetersiz olduğu durumlarda yapılabildiği gibi, ek bilgi ihtiyacında da yapılabilir. Örneğin cesetten DNA örneği almak için mezar açılabilir.

NASIL YAPILIR?

Ceset nispeten yakın bir zamanda gömülmüş ise, parça alınması ve cesedin incelenmesi otopsi gibi yapılır. Cesette kokuşma ve çürüme ileri derecede ise, yumuşak dokularda eksilme varsa yalnızca gerekli olan organlar ve kemikler incelenir.

Toksikolojik inceleme yapılacaksa cesedin kefeninden, cesedin toprağa değdiği yerdeki topraktan,

kabrin 4 metre uzağındaki topraktan ve tabuttan da örnekler alınır.

Mezar açılır açılmaz içine girilmeyip havalandırıldıktan sonra girilir. Çünkü mezarda biriken bir takım toksik gazlar insanları bayılabilecek güçte olabilir. Bu işlemler yapılırken, cesedin görüntüleri kayda alınır.

SEKİZ YÜZ ELLİ YEDİ*

İslâm'ın beklediği en şerefli gündür bu;
Rum Konstantiniyye'si oldu Türk İstanbul'u!
Cihana karşı koyan bir ordunun sahibi,
Türk'ün genç padişahı, bir gök yarılır gibi
Girdi "Eğrikapı"dan kır atının üstünde;
Fethetti İstanbul'u sekiz hafta üç günde!
O ne mutlu, mübarek bir kuluymuş Allah'ın...
"Belde-i Tayyibe"yi fetheden padişahın
Hak yerine getirdi en büyük niyazını:
Kıldı Ayasofya'da ikindi namazını.
İşte o günden beri Türkün malı İstanbul,
Başkasının olursa, yıkılmalı İstanbul.

Nazım HİKMET - Ocak 1921

* "Belde-i Tayyibe" ifadesinin ebced hesapla karşılığı olan 857, hicrî tarihle İstanbul'un fethinin olduğu zamanı işaret etmektedir.

Türkiye Adalet Akademisi kampüsünden bir görüntü...

Fotoğraf: Fatih AKBABA

ISSN NO: 2149-2050